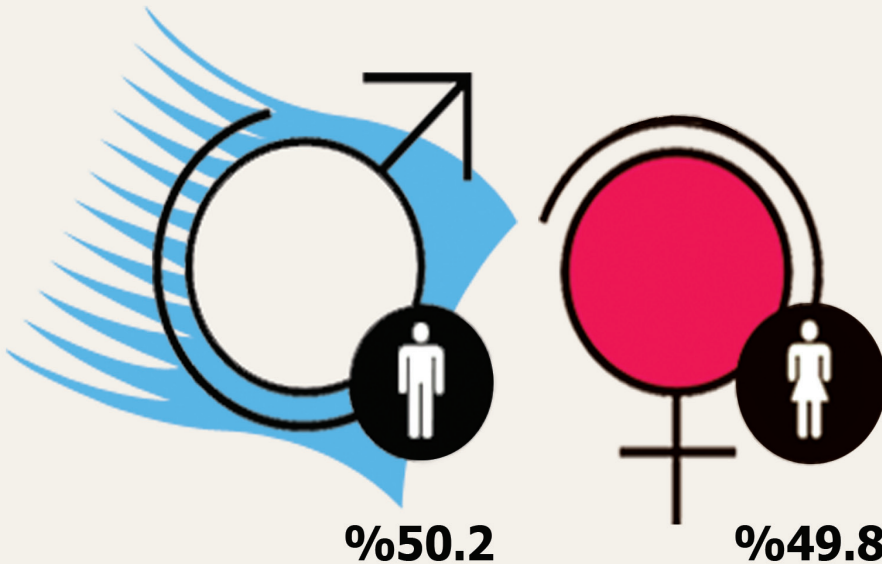

TOPLUMSAL CİNSİYET İSTATİSTİKLERİ

Gender Statistics 2013

TOPLUMSAL CİNSİYET İSTATİSTİKLERİ

Gender Statistics

2013

İstatistiki veri ve bilgi istekleri için For statistical data and information requests

Bilgi Dağıtım Grubu Data Dissemination Group

Tel: + (312) 410 02 15 - 410 02 44

Faks-Fax: + (312) 417 04 32

Yayın istekleri için For publication order

Döner Sermaye İşletmesi Revolving Fund Management

Tel: + (312) 425 34 23 - 410 05 96 - 410 02 85

Faks-Fax: + (312) 417 58 86

Yayın içeriğine yönelik sorularınız için For questions about contents of the publication

Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu Vital and Gender Statistics Group

Tel: + (312) 410 06 24

Faks-Fax: + (312) 425 34 22

İnternet Internet

<http://www.tuik.gov.tr> <http://www.turkstat.gov.tr>

E-posta E-mail

bilgi@tuik.gov.tr info@tuik.gov.tr

Yayın No Publication Number

4153

Türkiye İstatistik Kurumu Turkish Statistical Institute

Yücetepe Mah. Necatibey Cad. No: 114 06100 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Bu yayının 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre her hakkı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına aittir. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz ve dağıtılamaz. Turkish Statistical Institute reserves all the rights of this publication. Unauthorised duplication or distribution of this publication is prohibited under Law No: 5846.

Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası, Ankara Turkish Statistical Institute, Printing Division, Ankara

Tel: 0312 410 01 64 * Faks-Fax: 0312 418 50 82

Mart 2014 March 2014

MTB: 2014-217 - 350 Adet-Copies

ISBN 978-975-19-5949-2

ÖNSÖZ

Türkiye İstatistik Kurumu, Türkiye’de kadın ve erkek arasındaki farklılıkların ortaya konulması, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, kadının toplum içindeki yerinin belirlenmesi ve sosyo-ekonomik kalkınma içinde kadının katkısının güçlendirilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası politikaların üretilmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi için gerekli olan güvenilir ve güncel istatistikleri üretmektedir. Bu kapsamda, ilk olarak 1995 yılında “1927-1992 Kadın İstatistikleri” adlı yayın çıkarılmıştır. 2008 yılından itibaren ise gerek kurumun mevcut araştırmalarından gerekse çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerden derlenen veriler ile oluşturulan “İstatistiklerle Kadın” adlı yayın çıkarılmış olup, bu konudaki istatistikler “Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Veri Seti” başlığıyla TÜİK web sayfasında yayımlanmaktadır.

Fırsatları kullanmada, kaynakların ayrılması ve kullanımında, hizmetlere ulaşmada bireyin cinsiyeti nedeni ile ayrımcılığa maruz kalmaması ve kadınların sosyal ve ekonomik konumlarını iyileştirmek için sorumluluğu bulunan tüm taraflarca çalışmalar yapılması ve olumsuz göstergelerin iyileştirilmesi gerektiği bir gerçektir. Bu amaçla, TÜİK web sayfasında yayımlanan göstergeler, ilki 2011 yılı için olmak üzere 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’ne özel olarak “İstatistiklerle Kadın” adı ile yayımlanmaya başlamıştır.

2013 yılında, ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara cevap verecek veri seti, toplumsal cinsiyet bakış açısıyla yeniden gözden geçirilmiş ve 16 başlık altında 120 gösterge ve istatistik oluşturulmuş olup, yayının adı “Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri” olarak değiştirilmiştir.

Yayında, nüfus ve demografi, sağlık, eğitim, istihdam, şiddet ve suç, yoksulluk, seçilmiş meslekler ve siyasal yaşam konuları kapsamıştır. Bu alanların her biri için mevcut durumu kadın erkek ayrımında analiz edilmesine olanak veren tablo ve grafiklere yer verilmiştir.

Yayının karar alıcılara, araştırmacılara ve tüm kullanıcılara yararlı olmasını dilerim.

FOREWORD

Turkish Statistical Institute produces reliable and timely statistics to produce, develop and evaluate national and international policies in order to present the differences between women and men in Turkey, ensure social gender equality, determine the place of women in society and strengthen women’s contribution to socio-economic development. In this respect, firstly “Women in Statistics, 1927-1992” was published in 1995. Since 2008, “Women in Statistics”, constituted of data from existing surveys of the Institute as well as data collected from various public organizations and institutes have been published. Statistics on this topic is being published on the TurkStat web site under the heading “Gender Statistics Data Set”.

It is a fact that negative indicators have to be cured and work has to be done by all sides who have the responsibility to ensure that an individual does not experience discrimination in making use of opportunities, resource allocation, sourcing and getting services because of his/her gender and to upgrade the social and economic position of women. With this purpose, the indicators published through the TurkStat web site are published on March 8th International Women’s Day for the first time in 2011.

In 2013, the data set was reviewed from the point of view of gender, and 120 gender indicators and statistics under 16 headings have been formed to meet the national and international data requirements in this field.

In this publication, the subjects of population and demography, health, education, employment, violence and crime, poverty, selected occupations and political life are included. Tables and graphics analyzing the present situation in these fields with the differentiation of women and men are given.

I wish that this publication will be beneficial to decision makers, researchers and all users.

Birol AYDEMİR
Başkan
President

İÇİNDEKİLER	CONTENTS
	Sayfa Page
Önsöz	III Foreword
İçindekiler	V Contents
Simge ve Kısaltmalar	X Symbols and Abbreviations
Açıklama	XI Explanation
İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS)	XXIII Statistical Regions (SR)
1. Nüfus ve Demografi	1. Population and Demography
	Table
1.1 Cinsiyete göre nüfus, 1927-2050	2 Population by sex, 1927-2050
1.2 Adölesan doğurganlık hızı, 2008-2012	10 Adolescent fertility rate, 2008-2012
	Graph
1.1 Seçilmiş ülkelere göre ortalama yaş, 2010-2050	1 Median age by selected countries, 2010-2050
1.2 Nüfus piramidi, 1935,1955	3 Population pyramid, 1935,1955
1.3 Nüfus piramidi, 2013,2023	4 Population pyramid, 2013,2023
1.4 Ortanca yaş, 2013	5 Median age, 2013
1.5 Ortanca yaş, 2023	6 Median age, 2023
1.6 Medeni duruma göre nüfus oranı, 2013	7 Proportion of population by marital status, 2013
1.7 Yaş grubuna göre tek kişilik hanehalkı oranı, 2012	8 Proportion of one person households by age group, 2012
1.8 Tek ebeveynli ailelerin oranı, 1935-2012	8 Proportion of one parent families, 2007-2012
1.9 Ortalama ilk evlenme yaşı, 2002-2012	9 Mean age at first marriage, 2002-2012
1.10 Yaş grubuna göre ilk kez evlenenlerin oranı, 2012	9 The proportion of first marriages by age group, 2012
1.11 Yaşa özel doğurganlık hızı, 2001,2012	10 Age specific fertility rate, 2001,2012
1.12 Seçilmiş ülkelere göre kaba boşanma hızı, 2012	11 Crude divorce rate by selected countries, 2012
1.13 Evlilik süresine göre boşanma oranı, 2012	11 Proportion of divorce by duration marriage, 2012
1.14 Yaş grubuna göre intihar hızı, 2012	12 Suicide rate by age group, 2012
	Appendix tables
Ek tablolar	
1.1 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı ve cinsiyet oranı, 1927-2013	13 Population, Annual growth rate and sex ratio, 1927-2013
1.2 Cinsiyete göre ortalama yaş, 1935-2013	14 Median age by sex, 1935-2013
1.3 Yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus oranı, 2007-2013	15 Proportion of population by age group and sex, 2007-2013
1.4 Medeni duruma göre nüfus oranı, 1945-2013	16 Percentage of population by marital status, 1945-2013
1.5 Hanehalkı tipleri, 2006-2012	17 Type of households, 2006-2012
1.6 Tek ebeveynli aileler, 2006-2012	17 One parent families, 2006-2012
1.7 Yaş gruplarına göre tek kişilik hanehalklarının oranı, 2006-2012	18 Proportion of one person households by age group, 2006-2012
1.8 Aile ile ilgili konularda karar verme oranı, 2011	18 Proportion of decision making on family related issues, 2011
1.9 Yerleşim yeri ve iller arası göç eden nüfus , 1980-2013	19 Migrated population across places of residence and provinces, 1980-2013
1.10 Ülkelere ve cinsiyete göre evlenmede yasal alt yaş sınırı	20 Legal minimum age at marriage by country and sex
1.11 İllere ve eşlerin yaş farkına göre evlenmeler, 2012	24 Marriages by provinces and age difference of spouses, 2012
1.12 Cinsiyete göre ortalama ilk evlenme yaşı, 2001-2012	28 Mean age at first marriage by sex, 2001-2012
1.13 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 1. Düzeye göre ortalama ilk evlenme yaşı, 2012	28 Mean age at first marriage by Statistical Regions Level 1, 2012
1.14 Cinsiyete ve yaş grubuna göre bireyler tarafından kadın için uygun bulunan ilk evlenme yaşı, 2011	29 The appropriate age at first marriage for females by individuals according to sex and age group, 2011
1.15 Cinsiyete ve yaş grubuna göre bireyler tarafından erkek için uygun bulunan ilk evlenme yaşı, 2011	29 The appropriate age at first marriage for males by individuals according to sex and age group, 2011
1.16 Yaş grubuna göre ilk evlenenlerin oranı, 2007-2012	30 Proportion of first marriage by age group, 2007-2012
1.17 Yaş grubuna göre eşlerin tanışma şekli (ilk evlilik), 2011	30 Type of meeting couples by age group (at first marriage), 2011
1.18 Yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS'1'e göre nikah türü (ilk evlilik), 2011	31 Type of wedding by age group, locality, most populous 3 provinces and SR1 (at first marriage), 2011
1.19 Cinsiyet ve ilk evlenme yılına göre evlilik kararı	32 Marriage decision by sex and the year of first marriage
1.20 Yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS'1'e göre başlık parası (ilk evlilik), 2011	33 Bride price by locality, most populous three provinces and SR1 (at first marriage), 2011
1.21 Yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS'1'e göre akraba evliliği (ilk evlilik), 2011	34 Marriage with close relatives by age group, locality, most populous three provinces and SR1,2011
1.22 Yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS'1'e göre eş ile akrabalık derecesi (ilk evlilik), 2011	35 Degree of relationship of couples by locality, most populous three provinces and SR1 (at first marriage), 2011
1.23 Cinsiyet, yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS'1'e göre akraba evliliğini uygun bulma nedeni, 2011	36 Reason for acceptance of marriage with close relatives by sex, age group, locality, most populous three provinces and SR1, 2011

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

Ek tablolar

Appendix tables

- 1.24 Temel doğurganlık göstergeleri , 2001-2012
- 1.25 Annenin yaş grubuna göre doğum yüzdesi , 2001-2012
- 1.26 Sağlık personelinin gözetiminde gerçekleşen doğumlar, 1993-2008
- 1.27 IBBS1'e göre sağlık kuruluşlarında gerçekleşen doğumların tüm doğumlar içindeki oranı, 2002,2012
- 1.28 Eğitim durumu ve canlı doğan çocuk sayısına göre en az bir evlilik yapmış olan kadın nüfus, 2011
- 1.29 İşgücü durumu ve canlı doğan çocuk sayısına göre en az bir evlilik yapmış olan kadın nüfus, 2011
- 1.30 Evlilik süresine göre boşanma oranı , 2001-2012
- 1.31 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 1. Düzeye göre kaba boşanma hızı , 2007-2012
- 1.32 Kaba boşanma hızı, 2001-2012
- 1.33 Cinsiyete göre boşanma nedeni, 2011
- 1.34 Cinsiyet ve yaş grubuna göre intihar hızı, 2007-2012
- 1.35 Bilgisayar ve internet kullanım oranı , 2005-2013

- 37 Basic fertility indicators, 2001-2012
- 38 Percentage of birth by age group of mother, 2001-2012
- 39 Births attended by medical staff, 1993-2008
- 40 Proportion of births attended in all births in medical organization by SR1, 2002-2012
- 41 Ever married female population by educational attainment and the number of live born children, 2011
- 42 Ever married female population by labour force and the number of live born children, 2011
- 43 Ratio of divorces by duration marriage, 2001-2012
- 43 Crude divorce rate by Statistical Regions Level 1, 2007-2012
- 44 Crude divorce rate, 2001-2012
- 44 Cause of divorce by sex, 2011
- 45 Suicide rate by age group and sex, 2007-2012
- 46 Proportion of the computer and Internet usage, 2005-2013

2. Sağlık

2. Health

Tablo

Table

- 2.1 Seçilmiş ülkelere göre bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyete göre dağılımı, 2010
- 2.2 Bireylerin bütün ve bütün mamulü kullanma oranı, 2008, 2012
- 2.3 Şu anda bütün ve bütün mamulü kullanan bireylerden son 12 ay içerisinde bırakmayı deneyenlerin oranı, 2008, 2012
- 2.4 Ölüm nedenlerinin cinsiyete göre dağılımı, 2012

- 48 Distribution of individuals body mass index by sex and selected countries, 2010
- 50 Percentage of individuals smoking, 2008, 2012
- 51 Percentage of individuals smoking currently who have tried to quit smoking during the past 12 months, 2008, 2012
- 52 Distribution of causes of death by sex, 2012

Grafik

Graph

- 2.1 Seçilmiş ülkelere göre doğuşta yaşam beklentisi, 2011
- 2.2 Doğuşta yaşam beklentisi, 2013-2023
- 2.3 Bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyete göre dağılımı, 2012

- 47 Life expectancy at birth by selected countries, 2011
- 49 Life expectancy at birth, 2013-2023
- 53 Distribution of individuals body mass index by sex, 2012

Ek tablolar

Appendix tables

- 2.1 Doğuşta beklenen yaşam süresi (yıl) , 2013-2023
- 2.2 Engelin türüne göre engelli nüfus oranı, 2011
- 2.3 Genel sağlık durumundan memnuniyet düzeyi , 2008-2013
- 2.4 Ölüm nedenlerinin yıllara ve cinsiyete göre dağılımı, 2011,2012
- 2.5 Bireylerin bütün ve bütün mamulü kullanma oranı, 2008,2012
- 2.6 Seçilmiş ülkelere göre sigara kullanım oranı, 2012

- 54 Life expectation at birth (year), 2013-2023
- 54 Proportion of disabled population by type of disability, 2011
- 55 Level of satisfaction from own health, 2008-2013
- 56 Distribution of causes of death by sex and years 2011 and 2012
- 57 Percentage of individuals smoking, 2008, 2012
- 58 Percentage of individuals smoking by selected countries, 2012

3. Eğitim

Education

Grafik

Graph

- 3.1 Cinsiyete göre okuryazar olmayan nüfus oranı, 1935-2012
- 3.2 Okullaşma oranı, 2012-2013
- 3.3 Cinsiyete göre yükseköğretim alanları, 2011-2012

- 59 Proportion of illiterate population by sex, 1935-2012
- 59 Schooling ratio, 2012-2013
- 60 Higher education of field study by sex, 2011-2012

Ek tablolar

Appendix tables

- 3.1 Okuryazarlığa göre nüfus, 1935-2012
- 3.2 Okur yazarlıkta cinsiyet oranı, 1935-2012
- 3.3 Öğretim yılı ve eğitim seviyesine göre net okullaşma oranı, 2005-2013
- 3.4 Eğitim seviyesine göre okuyan öğrenci sayısı,2000-2013
- 3.5 Yaş grubuna göre okuma yazma kursuna katılanların sayısı, 2000-2012
- 3.6 Bitirilen son öğrenim kurumu, 1975-2012

- 61 Population by literacy, 1935-2012
- 62 Sex ratio by literacy, 1935-2012
- 63 Net schooling ratio by educational year and level of education, 2005-2013
- 64 Number of students by level of education, 2000-2013
- 65 Number of enrollment by age groups, 2000-2012
- 66 Formal education completed, 1975-2012

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

3.7 Eğitim seviyesine göre mezun olan öğrenci sayısı, 2000-2012	67	Number of graduates by level of education, 2000-2012
3.8 Öğretim alanlarına ve cinsiyete göre yükseköğretimde (lisans) öğrenci sayısı, 2000-2013	68	Number of students at higher education by field of study and sex, 2000-2013
3.9 Yaygın eğitim kurumuna göre kursiyer sayısı, 2008-2012	69	Number of participants by training institutions, 2008-2012
3.10 Lisansüstü eğitimine göre yükseköğretimde öğrenci sayısı, 2005-2013	70	Number of students at higher education by level of graduate education, 2005-2013
3.11 Doktora dereceli bireylerin yaş grubu ve cinsiyete göre dağılımı, 2009	71	Distribution of doctorate holders by age group and sex, 2009
3.12 Doktora dereceli bireylerin istihdam edilen sektöre ve cinsiyete göre dağılımı, 2009	71	Distribution of doctorate holders by sector of employed and sex, 2009

4. İstihdam

4. Employment

Tablo

Table

4.1 Eğitim durumuna göre cinsiyete dayalı ücret farkı, 2010	78	Gender pay gap by educational level, 2010
---	----	---

Grafik

Graph

4.1 Kadın istihdam oranı, OECD ülkeleri, 2011	72	Employment rate of women, OECD countries, 2011
4.2 İşgücüne katılma oranı, 2004-2013	73	Labour force participation rate, 2004-2013
4.3 İşgücüne dahil olmama nedenleri, 2013	74	Reasons of not being in labour force, 2013
4.4 İstihdam edilenlerin işteki durumu, 2013	75	Employment status, 2013
4.5 Tarım-tarım dışı istihdamın dağılımı, 2004-2013	76	The distribution of agricultural and non-agricultural employment, 2004-2013
4.6 İşsizlik oranı, 2004-2013	77	Unemployment rate, 2004-2013
4.7 Genç işsizlik oranı, 2004-2013	77	Youth unemployment rate, 2004-2013

Ek tablolar

Appendix tables

4.1 Nüfusun işgücü durumu, 2004-2013	79	Labour force by household population, 2004-2013
4.2 İşyeri durumuna göre istihdam edilenler, 2004-2013	80	Employment by status of workplace, 2004-2013
4.3 Medeni duruma göre istihdam oranı, 2004-2013	81	Employed rate by marital status, 2004-2013
4.4 İşsizlik oranı, 2004-2013	82	Unemployment rate, 2004-2013
4.5 Genç işsizlik oranı, 2004-2013	83	Youth unemployment rate, 2004-2013
4.6 İşgücüne dahil olmama nedenleri, 2004-2013	84	Reasons of not being in labour force, 2004-2013
4.7 Tarım-tarım dışı istihdamın dağılımı, 2004-2013	85	The distribution of employment by agriculture and non-agriculture, 2004-2013
4.8 İBBS 1. düzeye göre işgücü durumu, 2013	86	Labour force status by SR 1, 2013
4.9 İşteki duruma göre istihdam edilenler (Tarım-tarım dışı), 2004-2013	87	Employment by status in employment (Agriculture-non-agriculture), 2004-2013
4.10 İş memnuniyeti, 2006-2013	88	Satisfaction from work, 2006-2013
4.11 İşyeri ilişkilerinden memnuniyet, 2006-2013	88	Satisfaction from workplace relations, 2006-2013
4.12 Kamu ve özel sektörde çalışanların işe ilişkin sorunları, 2006-2013	89	Public employees and private sector who consider the work related issues a problem, 2006-2013
4.13 Kazanç memnuniyeti, 2006-2013	90	Satisfaction from earning, 2006-2013
4.14 Hanehalkı gelirinden memnuniyet, 2006-2013	90	Satisfaction from household income, 2006-2013
4.15 Eğitim durumuna göre cinsiyete dayalı ücret farkı, 2010	91	Gender pay gap by educational level, 2010
4.16 Meslek grubuna göre yıllık ortalama brüt ücret, yıllık brüt kazanç ve cinsiyetler arası ücret farkı, 2010	91	Gross annually wages, gross annual earnings by job groups and gender pay gap, 2010
4.17 Cinsiyete göre zaman kullanımı, 2006	93	Time use structure by sex, 2006

Ek tablolar

Appendix tables

4.18 Cinsiyete göre çalışanların zaman kullanımı, 2006	94	Time use of employed, by sex, 2006
4.19 Cinsiyete göre serbest zaman kullanım aktiviteleri, 2006	95	Time spent on "free time" activities by sex, 2006
4.20 Cinsiyete ve ev içi etkinliklerine göre harcanan zaman (saat), 2006	95	Time spent by sex and domestic activities (hours), 2006
4.21 Hanedeki işleri yapan hanehalkı üyeleri, 2011	96	Households members who do houseworks, 2011
4.22 Yerleşim yeri, üç büyük il, 1. Düzeye göre hanedeki küçük çocukların bakımı, 2011	97	Child care in the households by locality, three populous provinces and SR level 1 regions, 2011
4.23 Kadının çalışması ile ilgili kanaatler, 2011	99	Opinions about the woman's work, 2011
4.24 Kadınların çalışmasının uygun bulunmama nedenleri, 2011	100	Reason for women's work accepted unsuitable, 2011

İÇİNDEKİLER	CONTENTS
5.Şiddet ve suç	5.Violence and crime
Grafik	Graph
5.1 Kadınların eğitim durumuna göre fiziksel şiddet yaygınlığı, 2008	101 The prevalence of physical violence by education level of females, 2008
5.2 Kadınların eğitim durumuna göre cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	102 The prevalence of sexual violence by education level of females, 2008
5.3 Kadınların eğitim durumuna göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	103 The prevalence of physical or sexual violence by education level of females, 2008
Ek tablolar	Appendix tables
5.1 Yerleşim yerine göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	104 Physical or sexual violence by place of residence, 2008
5.2 IBBS 1. Düzeye göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	104 Physical or sexual violence by SR Level 1, 2008
5.3 Yaş gruplarına göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	105 Physical or sexual violence by age groups, 2008
5.4 Refah düzeyine göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	105 Physical or sexual violence by welfare levels, 2008
5.5 Eğitim durumuna göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008	106 Physical or sexual violence by education level, 2008
5.6 Cinsiyet ve suç türüne göre suç mağduru, 2000-2008	107 Number of victims by sex and crime type, 2000-2008
5.7 Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklu sayısı, 2007-2011	109 Number of convicts and arrested persons in prisons, 2007-2011
5.8 Suç türüne göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2009-2011	110 Convicts received into prison by type of crime, 2009-2011
6. Yoksulluk	6. Poverty
Grafik	Graph
6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyete göre yoksulluk oranları, 2002-2009	111 Poverty ratios of the household members by sex, 2002-2009
6.2 Hanehalkı fertlerinin eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2009	112 Poverty ratios of the household members by educational status, 2009
Tablolar	Tables
6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyetine ve eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2002-2009	113 Poverty rates according to educational status of the household members, 2002-2009

	Sayfa Page	
İÇİNDEKİLER		CONTENTS
7. Seçilmiş meslekler		7. Selected occupations
Grafik		Graph
7.1 Cinsiyet ve eğitim seviyesine göre öğretmen oranı, 2012-2013	119	The proportion of teacher by sex and educational level, 2012-2013
7.2 Gazete ve dergilerde çalışan personelin cinsiyete göre dağılımı, 2012	119	Distribution of working for newspapers and magazines, 2012
7.3 Cinsiyete göre büyükelçi oranı, 2001-2013	120	Proportion of ambassador by sex, 2001-2013
7.4 Cinsiyete göre cumhuriyet savcısı oranı, 2000-2013	120	Proportion of public prosecutor by sex, 2000-2013
7.5 Cinsiyete göre hakim oranı, 2000-2013	121	Proportion of judge by sex, 2000-2013
7.6 Cinsiyete göre polis oranı, 2003-2013	121	Proportion of police by sex, 2003-2013
7.7 Cinsiyete göre üst düzey memur oranları, 2011-2013	122	Proportion of high level civil servants by sex, 2011-2013
Ek tablolar		Appendix tables
7.1 Akademik ünvanlarına göre yükseköğretimde görevli öğretmen üyeleri, 2000-2013	123	Number of teaching staff by academic title, 2002-2013
7.2 Eğitim seviyesine göre öğretmen sayıları, 2000-2013	124	Number of teacher by level of education, 2000-2013
7.3 Yaygın eğitim kurumuna göre öğretmen sayısı, 2008-2011	125	Number of teachers by training institutions, 2008-2011
7.4 Cinsiyete göre savcı, hakim sayısı ve oranı, 2000-2013	126	Number and proportion of public prosecutors and judges by sex, 2000-2013
7.5 Cinsiyete göre polis sayısı ve oranı, 2003-2013	126	Number and proportion of police officers by sex, 2003-2013
7.6 Gazete ve dergilerde çalışan personelin cinsiyete göre dağılımı, 2005-2012	127	Distribution of staff working for newspapers and magazines by sex, 2005-2012
7.7 Cinsiyete göre büyükelçi sayısı ve oranı, 2000-2013	127	Number and proportion of ambassadors by sex, 2000-2013
7.8 Cinsiyete göre üst düzey memur ve personel sayıları, 2008-2013	128	High level civil servants and contract officers by sex, 2008-2013
7.9 Cinsiyete göre rektör sayısı ve oranı, 2011	128	Number and proportion of the rector of universities by sex, 2011
7.10 Cinsiyete göre Merkez Bankası meclis üye sayısı, 2000-2013	128	Number of council members of the Central Bank, 2000-2013
8. Siyasal Yaşam		8. Political life
Grafik		Graph
8.1 Seçilmiş ülkelere göre kadın milletvekili oranı, 2012	129	Proportion of female deputies by selected countries, 2012
8.2 Kadın milletvekili oranı, 1935-2013	130	Proportion of female deputies, 1935-2013
8.3 Yerel yönetimlerdeki kadın oranı, 1999-2009	131	Proportion of females in local governments, 1999-2009
Tablo		Table
8.1 Cinsiyete göre bakan sayısı, 1980-2013	130	Number of ministers by sex, 1980-2013
Ek tablolar		Appendix tables
8.1 Seçim yılı ve cinsiyete göre milletvekili sayısı ve oranı, 1935-2013	132	Number and proportion of deputies by the election year and sex, 1935-2013
8.2 Cinsiyete göre bakan sayısı, 1980-2013	133	Number of ministers by sex, 1980-2013
8.3 Seçim yılı ve cinsiyete göre yerel yönetimlerdeki kişi sayısı ve oranı, 1999,2004,2009	133	Number of persons and proportion in local governments by the election year and sex, 1999,2004,2009
8.4 OECD ülkelerinde cinsiyete göre bakan oranı, 2005,2012	134	Proportion of ministers at OECD country by sex, 2005,2012
Ek		
1. İlgili bilgilere ulaşmak için...	135	To reach the related information ...

Simge ve Kısaltmalar		Symbols and Abbreviations
Bilgi yoktur	-	There is no information
Bilgi mevcut değil	..	Data not available
Türkiye İstatistik Kurumu	TÜİK-TurkStat	Turkish Statistical Institute
İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması	IBBS- NUTS	Nomenclature of Territorial Units for Statistics
Sağlık Bakanlığı	SB	The Ministry Of Health
Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü	HÜNEE	Hacettepe University Institute Of Population Studies
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	ASPB	Ministry of Family and Social Policy
Milli Eğitim Bakanlığı	MEB	The Ministry Of National Education
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü	KSGM	Directorate General On The Status Of Women
Yaşam Memnuniyeti Araştırması	YMA	Life Satisfaction Survey
Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi	ADNKS-ABPRS	Address Based Population Registration System
Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi	MERNİS	The Central Population Administration System

AÇIKLAMA

1. Amaç

Bu yayın, kadın ve erkek arasındaki sosyal, ekonomik ve kültürel konularda eşitsizliği vurgulayan göstergeleri ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır.

2. Kapsam

Yayın, zaman serisi oluşturacak biçimde mevcut en son yıl verilerini içermekte olup, Türkiye, Kent, Kır, İBBS 1. Düzey (12 bölge) İBBS 2. Düzey (26 bölge), İBBS 3. Düzey (81 il) göstergelerini kapsamaktadır.

3. Veri Kaynakları ve Tarihçe

Yayında yer alan veriler, kurumun ilgili birimlerinden ve çeşitli kamu kurum ve kuruluşların ve üniversitelerin idari kayıtları ve anketlerinden yararlanılarak derlenmiştir.

Genel Nüfus Sayımları: Ülkemizde ilk nüfus sayımı 1927 yılında gerçekleştirilmiştir. Daha sonraki nüfus sayımları 1935 ile 1990 yılları arasında düzenli olarak sonu 0 ve 5 ile biten yıllarda uygulanmıştır. 1990 yılından sonra ise nüfus sayımının sonu 0 ile biten yıllarda uygulanması kanunla belirlenmiş ve bu kapsamda en son 2000 yılında 14. genel nüfus sayımı gerçekleştirilmiştir. Nüfus sayımları;

-Ülkemizdeki nüfusun dağılımı ve niteliklerinin zaman içindeki değişiminin izlenmesinde,

-En küçük yerleşim yeri düzeyinde bilgi ihtiyacının karşılanmasında,

-Plan ve programların uygulanmasında ve

-Nüfus büyüklüğüne bağlı olan kanunların (belediye olma, milletvekili dağılımı, belediyelerin İller Bankası'ndan pay alması, vb.) yürütülmesinde kullanılmaktadır.

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS): Yerleşim yerleri nüfus bilgilerinin güncel olarak tutulması ve nüfus hareketlerinin düzenli olarak izlenebilmesi için 2007 yılında Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) kurulmuştur. Ülke sınırları içerisinde ikamet eden Türkiye

EXPLANATION

1. Purpose

This publication has been prepared for the social, economic and cultural issues that would make visible the female and male inequality in order to emphasize.

2. Coverage

The publication includes times series to create the latest available data and covers Turkey, Urban, Rural, SR Level 1 (12 regions), SR Level 2 (26 regions) and SR Level 3 (81 provinces).

3. Data Sources and History

The data has been collected in this publication by surveys and administrative registers from the various institutions and organizations and universities.

Population Censuses: The first population census in Turkey was realized in 1927. The next population censuses were carried out between 1935 and 1990 regularly, in years ending with 0 and 5. After 1990, population censuses have been decided to be carried out in years ending with 0 by a law and this regard, the 14. population census was conducted in 2000. Population censuses are used for;

-Monitoring the change in distribution and characteristics of population by time,

-Providing the information needed at smallest administrative division level,

-Applying plans and programs and

-Executing laws that are related with population size (becoming municipality, provincial distribution of parliament deputies, share of allowance of municipalities from the General Budget, etc.).

Address Based Population Registration System (ABPRS): Address Based Population Registration System (ABPRS) was established in 2007 by matching information on place of usual residence of Turkish citizens and foreigners residing within the borders of the

Cumhuriyeti vatandaşları ile yabancı uyruklu kişilerin ikamet adres bilgileri, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. kimlik numarası kullanılarak MERNİS veri tabanındaki nüfus kütükleri ile eşleştirilmiştir. Bu sistemden, yerleşim yerlerine göre nüfus büyüklüğü ve nüfusun temel nitelikleri yıllık olarak üretilerek kullanıcıya sunulmaktadır.

Nüfus ve Konut Araştırması (NKA): Nüfus ve Konut Sayımları, nüfusun ve ikamet edilen konutların temel nitelikleri hakkında coğrafi anlamda detaylı bilgi sağlayan kapsamlı çalışmalardır. Birleşmiş Milletler, nüfus ve konut konusunda ülkelerarası karşılaştırılabilir istatistikler elde edilmesi amacıyla sonu 0 ile biten ve bu yıllara yakın yıllarda ülkelerin “nüfus ve konut sayımı” yapmalarını önermektedir. Türkiye İstatistik Kurumu, idari kayıtlara dayalı geniş kapsamlı bir örnekleme araştırması olarak planladığı nüfus ve konut araştırmasını, Avrupa Birliği’ne üye ülkelerle uyumlu bir şekilde 2011 yılında gerçekleştirmiştir. 2011 Nüfus ve Konut Araştırması (NKA), 2 Ekim 2011 tarihini referans gün kabul ederek, 3 Ekim - 31 Aralık 2011 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Nüfus ve Konut Araştırması ile, ülkemizdeki idari kayıtlardan ve hanehalkı araştırmalarından yerel düzeyde elde edilemeyen; nüfusun demografik, sosyal ve ekonomik nitelikleri ile bina ve konutlara ilişkin bilgilerin elde edilmesi amaçlanmıştır.

Demografik İstatistikler: Doğum, ölüm, evlenme, boşanma ve intihar istatistikleri MERNİS veri tabanından elde edilen idari kayıtlarından derlenmektedir.

4. Tanım ve Kavramlar

4.1 Nüfus ve Demografi

Yaş: Kişinin bitirmiş (tamamlamış) olduğu yaştır.

Ortanca yaş: Nüfusu oluşturan kişilerin yaşları, küçükten büyüğe doğru sıralandığında ortada kalan kişinin yaşıdır. Buna göre, nüfusun yarısı bu yaştan küçük diğer yarısı da bu yaştan büyüktür.

Cinsiyet oranı: Her 100 kadın için erkek sayısıdır.

country, with the population registers in MERNİS data database using the Turkish Republic identification numbers for Turkish citizens. From this system, population size by localities and characteristics of population are produced and disseminated to the users annually.

Population and Housing Census (PHC): Population and Housing Censuses are comprehensive studies providing detailed information on the basic characteristics of population and residence houses at lower geographic levels. In order to obtain comparable statistics on the subject of population and housing, United Nations recommends countries to carry out population and housing censuses each year ending with 0 or a year close to it. Turkish Statistical Institute (TurkStat) carried out the population and housing survey in 2011 in accordance with European Union member countries as a comprehensive sample survey which was based on administrative registers. In the census, the reference date was 2nd October 2011. The field application was carried out between 3 October and 31 December 2011. With Population and Housing Census (PHC), collecting information regarding the demographic, social and economic characteristics of the population and buildings and houses that cannot be obtained at local levels from administrative registers and household surveys.

Demographic Statistics: Birth, death, marriage, divorce and suicide statistics are compiled from administrative registers based on MERNİS.

4. Definitions and Concepts

4.1 Population and Demography

Age: Completed age of the person.

Median age: The age of the person in the middle when all the persons in the population are arranged in ascending order. In this aspect, half of the population is younger than this age and half of it is older than this age.

Sex ratio: The number of males per 100 females.

Toplam yaş bağımlılık oranı: “15-64” yaş grubundaki her 100 kişi için “0-14” ve “65 ve daha yukarı” yaş gruplarındaki kişi sayısıdır.

Genç bağımlılık oranı: “15-64” yaş grubundaki her 100 kişi için “0-14” yaş grubundaki kişi sayısıdır.

Yaşlı bağımlılık oranı: “15-64” yaş grubundaki her 100 kişi için “65 ve daha yukarı” yaş grubundaki kişi sayısıdır.

Daimi ikametgâh: 12 ay ve daha uzun süredir oturulan veya toplam 12 ay ve daha uzun süreyle oturulma niyetinde olunan adrestir.

Yerleşim yerleri arası göç: İl merkezi, ilçe merkezi ve belde- köyler arasında göç eden nüfus olarak tanımlanmıştır. Aynı il içinde büyükşehir merkezine bağlı ilçe merkezleri arasındaki göç kapsam dışıdır.

İl içi göç: Bir il içindeki (büyükşehir ilçe merkezleri hariç) yerleşim yerleri arasındaki hareketliliktir.

İller arası göç: İller arasındaki göçü kapsamaktadır. Yerleşim yeri ve iller arası göç arasındaki fark, aynı il içinde yerleşim yerleri arasındaki hareketliliği vermektedir.

Hanehalkı: Aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın aynı konutta yaşayan bir veya birden fazla kişiden oluşan topluluktur.

Canlı doğum: Çocuğun doğduğu andan itibaren en az birkaç dakika yaşadığı, ağlama, nefes alma ve hareket etme gibi hayat belirtileri gösterdiği doğumdur.

Toplam doğurganlık hızı: Bir kadının, doğurgan olduğu dönem boyunca (15-49 yaşları arasında) yaşayacağı ve belirli yaşa özel doğurganlık hızını takip edeceği varsayımı altında doğurabileceği ortalama canlı doğan çocuk sayısıdır.

Kaba doğum hızı: Belli bir yıl içinde her 1 000 nüfus başına düşen doğum sayısıdır.

Total age dependency ratio: The number of persons at “0-14” and “65 and over” age groups per 100 persons at “15-64” age group.

Youth dependency ratio: The number of persons at “0-14” age group per 100 persons at “15-64” age group.

Elderly dependency ratio: The number of persons at “65 and over” age group per 100 persons at “15-64” age group.

Usual residence: The address that have been lived in for 12 months or more, or is planned to be lived in for 12 months or more.

Migration between localities: It is defined as the population who migrated between province centers, district centers and towns- villages. The migration movements between the districts centers of the same metropolitan municipality are not covered.

Migration within province: It is the movement between the localities within a province (district centers of metropolitan municipalities are not covered).

Migration across provinces: It covers the movements across provinces. Difference between migration across localities and provinces gives the movement across localities within the same province.

Household: One person or group of persons with or without a family relationship who live in the same dwelling.

Live birth: The births where the child lives at least a few minutes and shows evidence of life like crying, breathing or moving.

Total fertility rate: The average number of life births that a woman would have under the assumption that she survived to the end of her reproductive life (15 to 49 years of age) and bore according to a given age specific fertility rate.

Crude birth rate: The number of births per 1 000 population in a given year.

Genel doğurganlık hızı: Belli bir yıl içinde 15-44 yaş grubunda her 1 000 kadın başına düşen doğum sayısıdır.

Yaşa özel doğurganlık hızı: Belli bir yaş grubunda kadın başına düşen ortalama canlı doğan çocuk sayısıdır.

Adölesan doğurganlık hızı: Belli bir yıl içinde 15-19 yaş grubunda her 1 000 kadın başına düşen doğum sayısıdır.

Evlenme: Türk Medeni Kanunu'na göre evlenmeye ehil erkek ve kadının, yetkili kanuni merci önünde yapmış oldukları çift taraflı bir akittir.

Ortalama ilk evlenme yaşı: Belli bir yıl içinde ilk kez evlenen çiftlerin ortalama evlenme yaşıdır.

Boşanma: Erkek ile kadının, yeni bir evlenme yapacak şekilde hukuki bir kararla evliliklerini tamamen sona erdirmeleridir.

Kaba boşanma hızı: Belli bir yıl içinde her 1000 nüfus başına düşen boşanma sayısıdır.

İntihar: Psikolojik olarak rahatsız olan kişinin istemli olarak yaşamına son vermesi olup kendisine yönelik bir saldırganlık halidir.

Kaba intihar hızı : Belli bir yıl içinde her 1 000 000 nüfus başına düşen intihar sayısıdır.

Ölüm: Canlı doğum olayı gerçekleşikten sonraki herhangi bir zamanda, yaşamsal fonksiyonların tamamen yitirilmesidir.

4.2 Sağlık

Doğuşta beklenen ömür süresi (yıl): Yeni doğmuş bir bireyin yaşamı boyunca belirli bir dönemdeki yaşa özel ölümlülük hızlarına maruz kalması durumunda yaşaması beklenen ortalama yıl sayısıdır.

Tütün: Sigara, sarma sigara, pipo, puro ve nargile gibi tütün ve tütün mamullerini kapsamaktadır.

General fertility rate: The number of births per 1 000 females in 15-44 age group in a given year.

Age specific fertility rate: The average number of live births per certain age group of a woman.

Adolescent fertility rate: Adolescent fertility rate is the number of births per 1 000 females ages 15-19 in a given year.

Marriage: In accordance with the Turkish Civil Code, is a contract made between a man and woman to live together, sanctioned by a legal authority.

Mean age at first marriage: It is the average age at marriage of couples getting married firstly in a given year.

Divorce: A final legal dissolution of a marriage, that is, the separation of husband and wife by a judicial decree which confers on the parties the right to civil remarriage.

Crude divorce rate: The number of divorces per 1 000 inhabitants in a given year.

Suicide: Suicide seen in a person having psychological problems, is a situation of aggression which is ended by killing himself voluntarily.

Crude suicide rate: The number of suicides per 1 000 000 inhabitants in a given year.

Death: Death is the permanent disappearance of all evidence of life at any time after live birth has taken place.

4.2 Health

Expectation of life at birth: It is the average number of years an infant is supposed to live having been exposed to age specific mortality rates at certain periods all through his/her life.

Tobacco: Covering tobacco products such as manufactured cigarette, hand rolled cigarette, pipe, cigar and water pipe.

Halen tütün kullanan: Kasım 2008 tarihi itibarı ile tütün kullananları kapsamaktadır. Hergün ve ara sıra tütün kullanan bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Hiç tütün kullanmayan: Kasım 2008 tarihine kadar hayatları süresince hiç tütün kullanmayanları kapsamaktadır.

Vücut Kitle İndeksi (VKİ): Vücut kitle indeksi, vücut ağırlığının (kg), boy uzunluğunun metre cinsinden karesine bölünmesiyle hesaplanır.

Düşük Kilolu : $VKİ < 18,50$
Normal Kilolu : $18,50 \leq VKİ < 25,00$
Fazla Kilolu : $25,00 \leq VKİ < 30,00$
Obez : $VKİ \geq 30,00$

4.3 Eğitim

Net okullaşma oranı: İlgili öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilir.

Brüt okullaşma oranı: Herhangi bir eğitim seviyesindeki toplam okula gidenlerin, teorik nüfus içindeki toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilir.

Okur-yazar olmayan: Herhangi bir öğrenim kurumuna hiç gitmemiş ve herhangi bir şekilde okuma-yazma öğrenmemiş olan nüfusu kapsar.

Okulöncesi eğitim: İsteğe bağlı olarak zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş 3 – 5 yaş grubundaki çocukların eğitimini kapsar.

İlkokul: İlkokullarda 5 yıllık zorunlu eğitim uygulanmaktadır.

İlköğretim: 18.08.1997 tarihinde çıkan 4306 sayılı yasa ile 1997/98 öğretim yılından itibaren 8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime geçilmiştir. Bu okulları bitirenlere ilköğretim diploması verilmektedir. İlköğretim 6-13 yaş grubundaki çocukların eğitimini kapsamaktadır.

Current smoker: Covering daily or less than daily tobacco users in November 2008.

Non-smoker: Until November 2008, individuals who never smoke in their life.

Body Mass Index (BMI): Body mass index is calculated by dividing weight (kg) by the square of height in meters.

Underweight: $BMI < 18,50$
Normal Weight: $18,50 \leq BMI < 25,00$
Overweight: $25,00 \leq BMI < 30,00$
Obese: $BMI \geq 30,00$

4.3 Education

Net schooling ratio: It is obtained by dividing the number of students of a theoretical age group enrolled in a specific level of education by the population in that age group.

Gross schooling ratio: It is obtained by dividing the number of students enrolled in a specific level of education by the population in that level's theoretical age group.

Illiterate population: The person who was absent from school or who know how to illiterate.

Pre-primary education: Pre-primary education involves the education of children in the age group of 3-5 who have not reached the age of compulsory primary education, on an optional basis.

Primary school: In primary schools 5 years compulsory education.

Primary education: With the Public Act no.4306 published on 18.08.1997, from 1997/98 education year on 8 year continuous compulsory education is applicable. Primary education is free at state schools. Primary education diplomas are awarded to the graduating students. Primary education involves the education and training of children in the age group of 6 to 13.

Ortaöğretim: İlköğretime dayalı, en az üç yıllık genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar.

Yükseköğretim: Ortaöğretime dayalı, en az iki yıllık yüksek öğrenim veren eğitim kurumlarının tümünü kapsar.

Yükseköğretim kurumları; üniversiteler, fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuarlar, meslek yüksek okulları, uygulama ve araştırma merkezleridir.

Yüksek Lisans: Yükseköğrenimden sonra eğitim alanında alınan bilimsel uzmanlık derecesidir.

Doktora: Yüksek lisans eğitiminden sonra yapılan ihtisas alan eğitimidir.

4.4 İşgücü ve Kazanç

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne katılma oranı: İşgücünün kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır.

İstihdam: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dahil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İşsiz: Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dahildirler.

İşbaşında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

Secondary education: Includes all education institutions of general or vocational and technical character of at least three years following primary education.

Higher education: Higher education comprises of the education institutions at every stage based on secondary education with the term of at least two years.

Higher education institutions; universities, faculties, institutes, higher schools, vocational higher schools, conservatories, research and application centers.

Master: Population who are studied higher education of field after higher education.

Doctorate: The education who are studied to be a qualified specialist after master.

4.4 Labour Force and Earnings

Labour force: Comprises all employed and unemployed persons.

Labour force participation rate: Indicates the ratio of the labour force to non-institutional working age population.

Employment: Comprises all the non-institutional working age population who are included in the "persons at work" and "not at work" described below.

Persons unemployed: The unemployed comprises all persons 15 years of age and over who were not employed during the reference period had used at least one channel for seeking a job during the last three months and were available to start work within two weeks.

Persons at work: Persons economically active during the reference period for at least one hour as a regular employee, casual employee, employer, self employed or unpaid family worker.

İşbaşında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına ve işverenler istihdamda kabul edilmektedir.

İstihdam oranı: İstihdamın, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır.

İşsizlik oranı: İşsiz nüfusun işgücü içindeki oranıdır.

İşgücüne dâhil olmayanlar: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur.

İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle bir iş aramayan, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişidir.

İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Öğrenci: Bir öğrenim kurumuna devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Persons not at work: All self-employed and employers who have a job but not at work in the reference week for various reasons are considered as employed.

Employment rate: Employment rate is the ratio of employed persons to the non-institutional working age population.

Unemployment rate: Unemployment rate is the ratio of unemployed persons to the labour force.

Persons not in labour force: Includes persons who are neither unemployed nor employed and 15 years of age and over.

Not seeking a job but available to start a job: These are the persons who did not look for a job with different reasons, but were available for work within 2 weeks.

Discouraged workers: These are the persons who were available to start a job but were not seeking because had looked for before, but were not able to find or those believe that could not find a job with his/her qualifications.

Other: These were the persons who were not seeking a job for reasons such as being seasonal workers, busy with household chores, student, property income earner, retired, or disabled, but available to start a job.

Seasonal workers: Persons were not seeking a job and were not available for work because of being seasonal workers.

Household chores: Persons not seeking a job and were not available for work because of doing household chores.

In education or training: Persons not seeking a job and were not available for work because of attending regular school or training.

Retired persons: Persons not seeking a job were not available for work because of being retired.

Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya da hazır olmayan kişilerdir.

Aylık ücret: Brüt temel ücret ve maaş ödemeleri ile her ay yapılan ücret niteliğindeki diğer düzenli ödemeleri ve fazla çalışma ödemelerini kapsar. İşveren tarafından ücretli maaşlı çalışanlara referans yılında yapılan bu kapsamdaki ödemelerin aylık ortalamasıdır.

Kazanç: Brüt temel ücret ve maaş ödemeleri ile ücret niteliğindeki düzenli ödemeleri (her ay yapılan ikramiye, sosyal yardım vb.) fazla çalışma ödemelerini, düzensiz ödemeleri (her ay yapılmayan ikramiye, prim vb.) ve aynı yardım ödemelerini kapsar.

Cinsiyetler arası ücret farkı: Bu fark (erkeklerin yıllık ortalama brüt ücret geliri- kadınların yıllık ortalama brüt ücret geliri)/ (erkeklerin yıllık ortalama brüt ücret geliri)*100 şeklinde hesaplanmaktadır.

4.5 Şiddet

Şiddet: İster kamusal, isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadına fiziksel, cinsel ve psikolojik acı ve ızdırıp veren veya verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem veya bu tür eylemle tehdit etmektir.

Fiziksel şiddet: Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler) tarafından kadına yönelik; tokat atma ya da bir şey fırlatma, itme, tartaklama ya da saç çekme, yumruklama ya da bir cisimle vurma, tekmeleme, sürüklenme ya da dövme, boğazını sıkma ya da bir yerini yakma, bıçak, silah gibi aletlerle tehdit etme ya da bunları kullanma.

Cinsel şiddet: Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler) tarafından kadına yönelik; zorla cinsel ilişkiye girme, kadının istememesine rağmen korkudan cinsel ilişkiye girmesi, cinsel olarak aşağılayıcı ya da küçük düşürücü eylemlere zorlanma.

Disabled, old or ill: Persons not seeking a job and were not available for work because of being disabled, ill or elderly.

Other: Persons not seeking a job and were not available for work because of family or personal reasons or other reasons.

Monthly wage: Include the sum of basic gross wages, over time payments and other regular payments paid to employees. The monthly wage is the monthly average of these kind of payments made to employee by employer in the reference year.

Earnings: Includes; gross basic wage and salary payments, regular payments in the form of the wage, overtime payments, irregular payments (bonuses and premiums etc. not paid regularly) and payments in kind.

Gender pay gap: This rate when computed is (Annually average gross wage (TL) of males- Annually average gross wage (TL) of females)/ Annually average gross wage (TL) of males*100.

4.5 Violence

Violence: Violence is a gender sensitive act or threaten to act in a way that would give physical, sexual or psychological pain or suffering either in public or in private life.

Physical violence: Against women by husband or spouse(s), slapped her or threw something at her that could hurt her, pushed or shoved her or pulled her hair, hit her with his fist or something else that could hurt her, kicked her, dragged her or beat her up choked or burnt her on purpose, threatened to use or actually used a gun, knife or other weapon against her.

Sexual violence: Against women by husband or spouse(s), physically forced her to have sexual intercourse when she did not want to, had sexual intercourse when she did want to because she was afraid of what he might do otherwise, forced her to do something that she found degrading or humiliating.

4.6 Yoksulluk

Yoksulluk: İnsanların temel ihtiyaçlarını karşılayamama durumudur. Yoksulluğu dar ve geniş anlamda olmak üzere iki türlü tanımlamak mümkündür. Dar anlamda yoksulluk, açlıktan ölme ve barınacak yeri olmama durumu iken, geniş anlamda yoksulluk, gıda, giyim ve barınma gibi olanakları yaşamlarını devam ettirmeye yettiği halde toplumun genel düzeyinin gerisinde kalmayı ifade eder.

Mutlak yoksulluk: Hanehalkı veya bireyin yaşamını sürdürebilecek asgari refah düzeyini yakalayamaması durumudur. Bu nedenle, mutlak yoksulluğun ortaya çıkarılması, bireylerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan minimum tüketim ihtiyaçlarının belirlenmesini gerektirir. Mutlak yoksul oranı, bu asgari refah düzeyini yakalayamayanların sayısının toplam nüfusa oranıdır.

4.7 Seçilmiş Meslekler

Yazılı medya: Gazete ve dergi kuruluşlarını içermektedir.

4.8 Siyasal Yaşam

Milletvekili: 2839 sayılı Milletvekili Kanunu'nun 3. maddesi 4125 Sayılı Kanun'un 8. maddesi ile değiştirilerek, 450 olan milletvekili sayısı, 1995 Milletvekili Genel Seçimi'nde 550'ye çıkarılmıştır.

Yerel yönetimler: Ulusal sınırlar içerisindeki değişik büyüklüklerdeki topluluklarda yaşayan insanların, ortak ve yerel nitelikteki gereksinimlerini karşılamak amacıyla kurulan ve hukuk düzeni içerisinde oluşturulmuş olan anayasal kuruluşlardır.

Belediye Başkanı: Ülkemizde yer alan belediye kurumlarının en yüksek kademedeki yöneticisi ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir.

4.6 Poverty

Poverty: The situation in which people can not meet their basic needs. It is possible to define poverty in two ways, narrow and broad meanings. While the poverty in a narrow meaning is the state of hunger and not having a shelter, the poverty in a broad meaning is the state in which although the food, clothing and housing opportunities are enough to live, the living standards are quite below the level of the general society.

Absolute poverty: The absolute poverty is the situation in which a household or an individual can not reach the welfare sufficient to continue their lives. Therefore, it is necessary to find out the absolute poverty and determine the minimum needs of individuals to ensure them continue their lives. The rate of absolute poverty is the ratio of those who can not reach this welfare level to the total population.

4.7 Selected Occupations

Print media: Print media statistics are obtained from newspapers and magazine enterprises through our regional offices.

4.8 Political Life

Deputies: The number of representatives has been increased to 550 from 450 in 1995 by changing the article 3 of the Law No. 2839 on General Election with the article 8 of the Law No.4125.

Local governments: It refers collectively to administrative authorities over areas that are smaller than a state.

Mayor/Mayorress: A mayor is the highest ranking officer in the municipal government of town or a large urban city.

Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gelişimi ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikaları

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarının kuramsal altyapısında, ‘cinsiyet’ (sex) ile ‘toplumsal cinsiyet’ (gender) arasındaki ayrım kullanılmaktadır. ‘cinsiyet’ kavramı, kadınlar ile erkekler arasındaki evrensel biyolojik farklılıklara atıfta bulunurken ‘toplumsal cinsiyet’ kavramı, kadınlarla erkekler arasındaki toplumsal ilişkileri belirli bir bağlama göre tanımlamakta, erkeklerle kadınlar ve erkek çocuklarıyla kız çocukları arasındaki ilişkiye ve bu ilişkinin sosyal olarak nasıl kurulduğuna değinmektedir. Bu nedenle toplumsal cinsiyetin getirdiği roller dinamik ve içeriği zamana ve yere göre değişmektedir.

Toplumsal cinsiyet ilişkileri, hayatın birçok alanında erkeklerin daha baskın olduğu, kadınların genellikle ikinci plana itildiği eşit olmayan güç ilişkisi içermektedir. Erkekler ve erkeklerle atfedilen işlevlere ve görevlere verilen değer, birçok açıdan kadınlara ve kadınlara atfedilen işlevlere ve görevlere verilen değerden daha büyüktür.

Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gelişimi

Türkiye’de başta Anayasa olmak üzere tüm yasalarda kadın erkek eşitliği güvence altına alınmıştır. Türkiye Cumhuriyeti’nin kurulduğu 1923 yılını izleyen ilk 10 yılda yapılan reformlar, kadının yurttaşlık hakkını kazanmasının yanında Türk toplumunun yeniden yapılanmasını sağlamıştır.

1924	Tevhidi Tedrisat Kanunu ile eğitim tek sistem altına toplanarak kadınlara erkeklerle eşit eğitim imkânları sağlanmıştır.
1926	Türk Medeni Kanunu ile kadının sosyal hayatı çağa uygun olarak yeniden düzenlenmiş ve kadına temel haklar verilmiştir.
1930	Yerel yönetimlerde seçme ve seçilme hakkına sahip olmuştur.
1934	Milletvekili seçme ve seçilme hakkına sahip olmuştur.
1935	1935 yılında yapılan genel seçimlerde TBMM’ne 18 kadın milletvekili seçilmiştir.
1938	Yasal evlenme yaşı, kadınlar için 15’e, erkekler için 17’ye düşürülmüştür.
1983	Kürtaj büyük ölçüde serbest bırakılmıştır.

Development of Gender Equality in Turkey and Summary of Gender Equality Policies

Gender Equality

In the more theoretical context of gender equality policies, the distinction between ‘sex’ and ‘gender’ is used. ‘Sex’ refers to the universal biological distinctions between men and women, while ‘gender’ is the social translation of these distinctions. The concept of gender is used to identify the social relations between men and women in a specific context. This means that the content of these concepts differs, depending on place and time. It refers to the relationship between men and women, boys and girls, and how this is socially constructed. Gender roles are dynamic and change over time. Gender relations contain an unequal power relationship with male domination and female subordination in most spheres of life. Men and the tasks, functions and values attributed to them are valued in many aspects higher than women and what is associated with women.

Development of Gender Equality in Turkey

The background of gender equality policies in Turkey is constituted by the Republican reforms. In the years following the foundation of the Republic in 1923, a modern state structure was formed on one hand and an extensive social transformation was realized on the other, with the reforms made in the faith that full equality between women and men should be established.

1924	Educational institutions were gathered together within one single system and women and men were provided with equal educational opportunities.
1926	With the Turkish Civil Code, the social life of women was regulated in a manner more appropriate to the times and women were granted fundamental rights.
1930	Having been entitled to elect and be elected in local authorities.
1934	Turkish women were granted in 1934 the right to elect and be elected as members of the Turkish Grand National Assembly.
1935	18 women elected to the parliament in 1935.
1938	The legal marriage age is 18 for men was reduced to 17 for men and 15 for women in 1938.
1983	Abortion is released.

- 2002 Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilerek 1 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe giren Yeni Türk Medeni Kanunu Türk toplumuna çağdaş gelişmeleri yaşama imkânı tanıyan bir düzenlemedir. Medeni Kanun yeni şekliyle kadın-erkek eşitliğini gözetir, cinsiyet ayrımcılığına son veren, kadınları, aile ve toplum içerisinde erkeklerle eşit kılan, kadın emeğini değerlendiren bir düzenlemedir.
- 2003 “Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun” 9 Ocak 2003 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Bu Mahkemeler, aile hukukunu ilgilendiren davaların yanı sıra “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”un uygulanmasından doğan davalara da bakmaktadır.
- 2003 Ülkemizde çalışma hayatını düzenleyen Yeni İş Kanunu’nda 2003 yılında yapılan düzenlemeler ile çalışma yaşamında kadın erkek eşitliğinin sağlanması yönünde önemli gelişmeler kaydedilmiştir.
- 2004 Anayasanın 10. maddesine “kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür” hükmü eklenmiştir. Yapılan bu değişiklikle devlet cinsiyete dayalı ayırım yapmanın ötesinde, kadınlara erkeğin her alanda eşit haklara, eşit imkanlara kavuşması için düzenlemeler yapmak, gerekli tedbirleri almakla yükümlü kılınmıştır.
- 2005 Kadın erkek eşitliği gözetilerek hazırlanan ve 1 Haziran 2005’te yürürlüğe giren Yeni Türk Ceza Kanunu’nda kadının mağdur olduğu birçok suç topluma karşı işlenen suçlar kapsamında çıkarılıp, kişilere karşı işlenen suçlar kapsamına alınarak cezaları ağırlaştırılmıştır.
- 2006 2006/17 sayılı “Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleri ile Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler” konulu Başbakanlık Genelgesi 4 Temmuz 2006 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 2007 Kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacını taşıyan ve Türkiye’de aile içi şiddet kavramının ilk kez hukuksal bir metinde tanımlanmasını sağlayan 1998 tarihli 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun’da 2007 yılında değişikliğe gidilerek, Kanun’un kapsamı genişletilmiştir.
- 2002 New Turkish Civil Code, which went into effect on January 1st, 2002 after being enacted by Turkish Grand National Assembly, is a regulation that enables Turkish society to live contemporary improvements. With its new form, Civil Code is a regulation that pursues female-male equality, terminates gender inequality, equalises women with men inside family and society and evaluates female labor.
- 2003 The Law on The Establishment of Family Courts, Duties and Proceedings went into effect after being enacted on January 9th, 2003. These Courts rule not only the cases regarding family law but also the cases rising from the practice of “The Law on the Protection of Family and Prevention of Violence against Women”.
- 2003 Through amendments made to the new labour Act, No. 4857 and enacted in 2003, significant progress has been made to secure more equal rights between women and men in the labour market.
- 2004 According to the Prime Ministry Circular of 2004 “Acting in Accordance with the Principle of Equality in Employee Recruitment” no discrimination shall be made on the basis of sex, unless the nature of the job makes it justifiable.
- 2005 In the new Turkish Criminal Code, put into force on 1 June 2005 and according to which equality between men and women should be taken into account, numerous crimes against women (crimes with female victims) were altered from crimes against society into crimes against individuals.
- 2006 Prime Ministry Circular no. 2006/17 on Measures to be Taken to Prevent Honour and Custom Motivated Murders and Acts of violence against Children and Women entered into effect on 4 July 2006 upon its publication in the Official Gazette
- 2007 Law on the Protection of the Family with date 1998 and number 4320, which aims to prevent violence against women and which procured the definition of the concept of domestic violence in a legal document for the first time in Turkey, has been amended in 2007 and the scope of the Law has been broadened.

2007 Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişiklikle; hane içinde kadınlar tarafından üretilen ürünlerin düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması sonucu kadınların elde ettikleri gelirler vergiden muaf tutulmuştur.

2012 Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun hazırlanmış ve 20 Mart 2012 tarih ve 28239 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Türkiye, Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) öncelikli olmak üzere, Avrupa Sosyal Şartı, Çocuk Hakları Sözleşmesi, ILO, OECD, AGİK gibi kuruluşların sözleşme, karar ve tavsiyeleri, Kahire Dünya Nüfus ve Kalkınma Konferansı Eylem Planı, 4. Dünya Kadın Konferansı Eylem Planı ve Pekin Deklarasyonu, Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Belgesi ve Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde ulusal mevzuatına aktarması gereken kadın-erkek eşitliği ile ilgili AB direktifleri doğrultusunda politikalar geliştirmeyi, yasal düzenlemeler yapmayı ve bu yasaları uygulamaya geçirmeyi taahhüt etmiştir.

2007 With the amendment on the Income Tax Law, income generated through the selling of goods produced at home by women in kermises, festivals, fairs and places designated temporarily by state institutions and organizations is exempt from taxes.

2012 The Law on the Protection of Family and Prevention of Violence against Women has been prepared and enacted by being published on Official Gazette dated March 20th, 2012 and numbered 28239.

Turkey guarantees the equality between women and men in its Constitution and other laws. Turkey has undertaken to further develop policies, to make legal arrangements and to put these laws into practice in accordance with international agreements such as the United Nations Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW), the European Social Charter, and the Convention on the Rights of the Child, conventions, decisions and recommendations of institutions such as the International Labour Organisation (ILO), the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), the Organisation for Security and Co-operation in Europe (OSCE), the Cairo Conference on World Population, United Nations Millennium Development Declaration and national action plan.

Statistical Regions (SR)

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS)

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS)- Statistical Regions (SR)

1. Düzey Level 1		2. Düzey Level 2		3. Düzey Level 3				
TR Türkiye - Turkey								
TR1	Istanbul	TR10	Istanbul	TR100	Istanbul			
TR2	Batı Marmara West Marmara	TR21	(Tekirdağ,	TR211	Tekirdağ			
			Edirne,	TR212	Edirne			
		TR22	(Kırklareli)	TR213	Kırklareli			
			(Balıkesir, Çanakkale)	TR221	Balıkesir			
TR3	Ege Aegean	TR31	(İzmir)	TR310	İzmir			
			(Aydın,	TR321	Aydın			
			Denizli,	TR322	Denizli			
		TR32	Muğla)	TR323	Muğla			
			TR33	(Manisa,	TR331	Manisa		
				Afyonkarahisar,	TR332	Afyonkarahisar		
		Kütahya,		TR333	Kütahya			
		Uşak)		TR334	Uşak			
		TR4	Doğu Marmara East Marmara	TR41	(Bursa,	TR411	Bursa	
					Eskişehir,	TR412	Eskişehir	
Bilecik)	TR413				Bilecik			
TR42	(Kocaeli,			TR421	Kocaeli			
	Sakarya,			TR422	Sakarya			
	Düzce			TR423	Düzce			
	Bolu,			TR424	Bolu			
	Yalova)			TR425	Yalova			
	TR5			Batı Anadolu West Anatolia	TR51	(Ankara)	TR510	Ankara
				TR52	(Konya, Karaman)	TR521	Konya	
TR6	Akdeniz Mediterranean	TR61	(Antalya,	TR611	Antalya			
			Isparta,	TR612	Isparta			
			Burdur)	TR613	Burdur			
		TR62	(Adana,	TR621	Adana			
			Mersin)	TR622	Mersin			
		TR63	(Hatay,	TR631	Hatay			
			Kahramanmaraş	TR632	Kahramanmaraş			
			Osmaniye)	TR633	Osmaniye			
		TR7	Orta Anadolu Central Anatolia	TR71	(Kırıkkale,	TR711	Kırıkkale	
					Aksaray,	TR712	Aksaray	
Niğde,	TR713				Niğde			
Nevşehir,	TR714				Nevşehir			
Kırşehir)	TR715				Kırşehir			
TR72	(Kayseri,			TR721	Kayseri			
	Sivas,			TR722	Sivas			
	Yozgat)			TR723	Yozgat			
	Toplam Total			12	26	81		

1.1 Seçilmiş ülkelere göre ortalanca yaş, 2010-2050

Median age by selected countries, 2010-2050

Kaynak: Birleşmiş Milletler, Dünya Nüfus Beklentileri

Source: United Nations, World Population Prospects

2010 yılı tahminlerine göre dünya nüfusunun ortalanca yaşı 29,2'dir. Ortanca yaşın en yüksek olduğu ülkeler Japonya (44,7), Almanya (44,3) ve İtalya (43,2) iken, en düşük olduğu ülkeler İran (27,1), Türkiye (28,3) ve ABD (36,9)'dir.

According to the 2010 estimations, the median age of the world's population is 29.2. While the countries with the highest median age are Japan (44.7), Germany (44.3) and Italy (43.2), the countries with the lowest median age are Iran (27.1), Turkey (28.3) and USA (36.9).

1.1 Cinsiyete göre nüfus, 1927-2050

Population by sex, 1927-2050

Yıl Year	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
				(%)		
1927	13 648 270	6 563 879	7 084 391	100,0	48,1	51,9
1935	16 158 018	7 936 770	8 221 248	100,0	49,1	50,9
1940	17 820 950	8 898 912	8 922 038	100,0	49,9	50,1
1945	18 790 174	9 446 580	9 343 594	100,0	50,3	49,7
1950	20 947 188	10 572 557	10 374 631	100,0	50,5	49,5
1955	24 064 763	12 233 421	11 831 342	100,0	50,8	49,2
1960	27 754 820	14 163 888	13 590 932	100,0	51,0	49,0
1965	31 391 421	15 996 964	15 394 457	100,0	51,0	49,0
1970	35 605 176	18 006 986	17 598 190	100,0	50,6	49,4
1975	40 347 719	20 744 730	19 602 989	100,0	51,4	48,6
1980	44 736 957	22 695 362	22 041 595	100,0	50,7	49,3
1985	50 664 458	25 671 975	24 992 483	100,0	50,7	49,3
1990	56 473 035	28 607 047	27 865 988	100,0	50,7	49,3
2000	67 803 927	34 346 735	33 457 192	100,0	50,7	49,3
2007	70 586 256	35 376 533	35 209 723	100,0	50,1	49,9
2008	71 517 100	35 901 154	35 615 946	100,0	50,2	49,8
2009	72 561 312	36 462 470	36 098 842	100,0	50,3	49,7
2010	73 722 988	37 043 182	36 679 806	100,0	50,2	49,8
2011	74 724 269	37 532 954	37 191 315	100,0	50,2	49,8
2012	75 627 384	37 956 168	37 671 216	100,0	50,2	49,8
2013	76 667 864	38 473 360	38 194 504	100,0	50,2	49,8
2023	84 247 088	42 137 362	42 109 726	100,0	50,0	50,0
2050	93 475 575	46 462 118	47 013 456	100,0	49,7	50,3

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları, 1927-2000, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2007-2013, Nüfus Projeksiyonları, 2023-2050

Source: TurkStat, General Population Census, 1927-2000, Address Based Population Registration System, 2007-2013, Population Projections, 2023-2050

Türkiye’de ikamet eden nüfus 2013 yılında, bir önceki yıla göre 1 040 480 kişi arttı. Erkek nüfusun oranı %50,2 (38 473 360 kişi), kadın nüfusun oranı ise %49,8 (38 194 504 kişi) olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında erkek nüfusun 42 137 362, kadın nüfusun 42 109 726 kişi olması beklenmektedir.

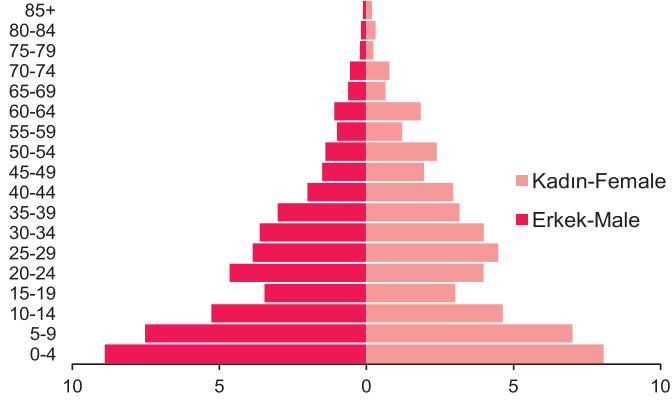
In 2013, the population living in Turkey increased 1 040 480 persons compared to the previous year. 50.2% of the total population were males (38 473 360 persons) and 49.8% were females (38 194 504 persons). It is expected that male population and female population will be 42 137 362 and 42 109 726 in 2023, respectively.

1.2 Nüfus piramidi, 1935, 1955

Population pyramid, 1935, 1955

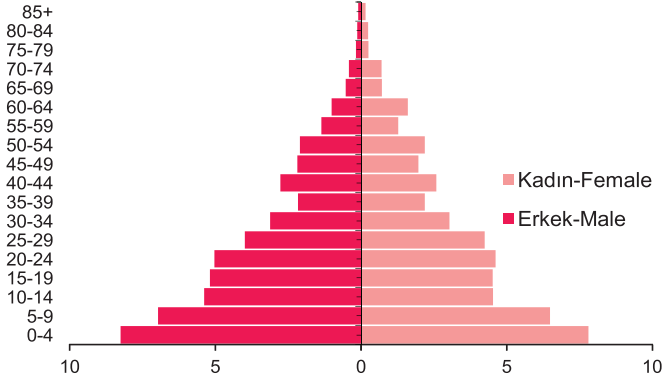
1935

Yaş grubu-Age group

1955

Yaş grubu-Age group

aynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları, 1935-1955

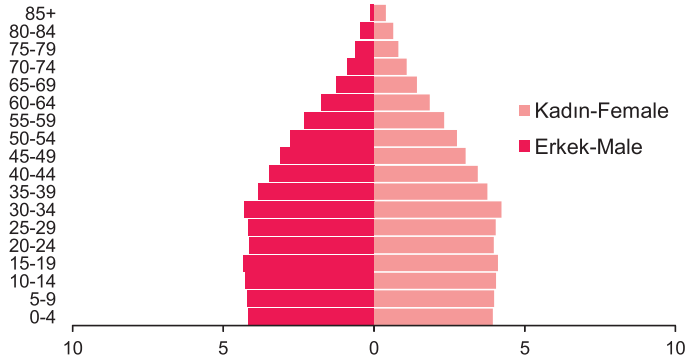
Source: TurkStat, Population Census, 1935-1955

1.3 Nüfus piramidi, 2013, 2023

Population pyramid, 2013, 2023

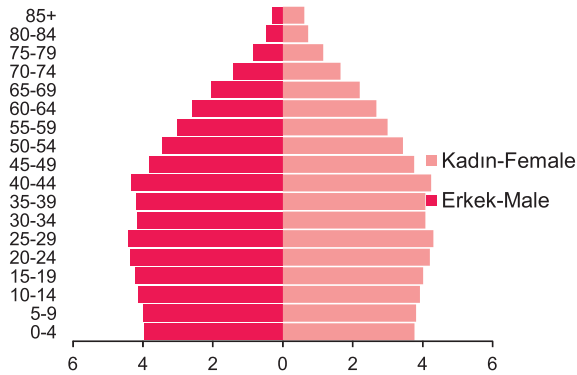
2013

Yaş grubu-Age

2023

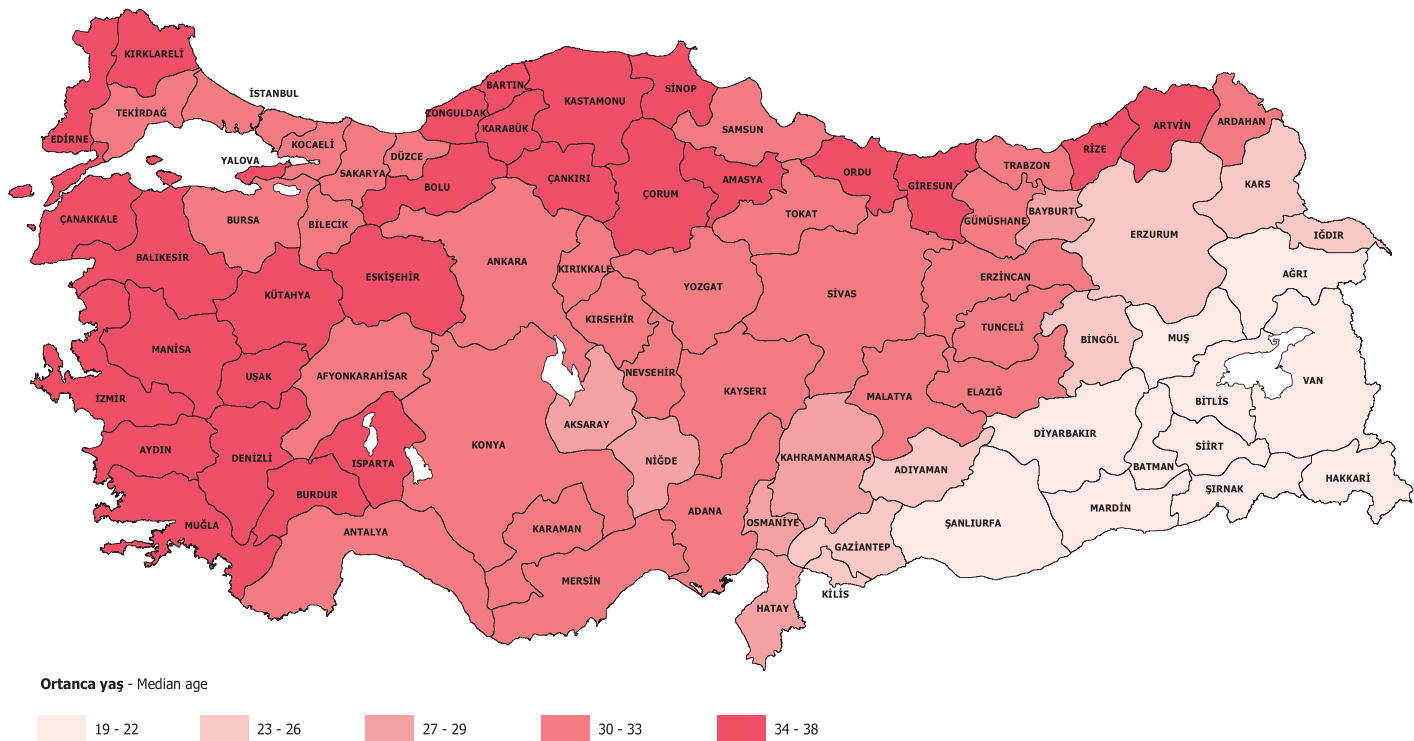
Yaş grubu-Age group

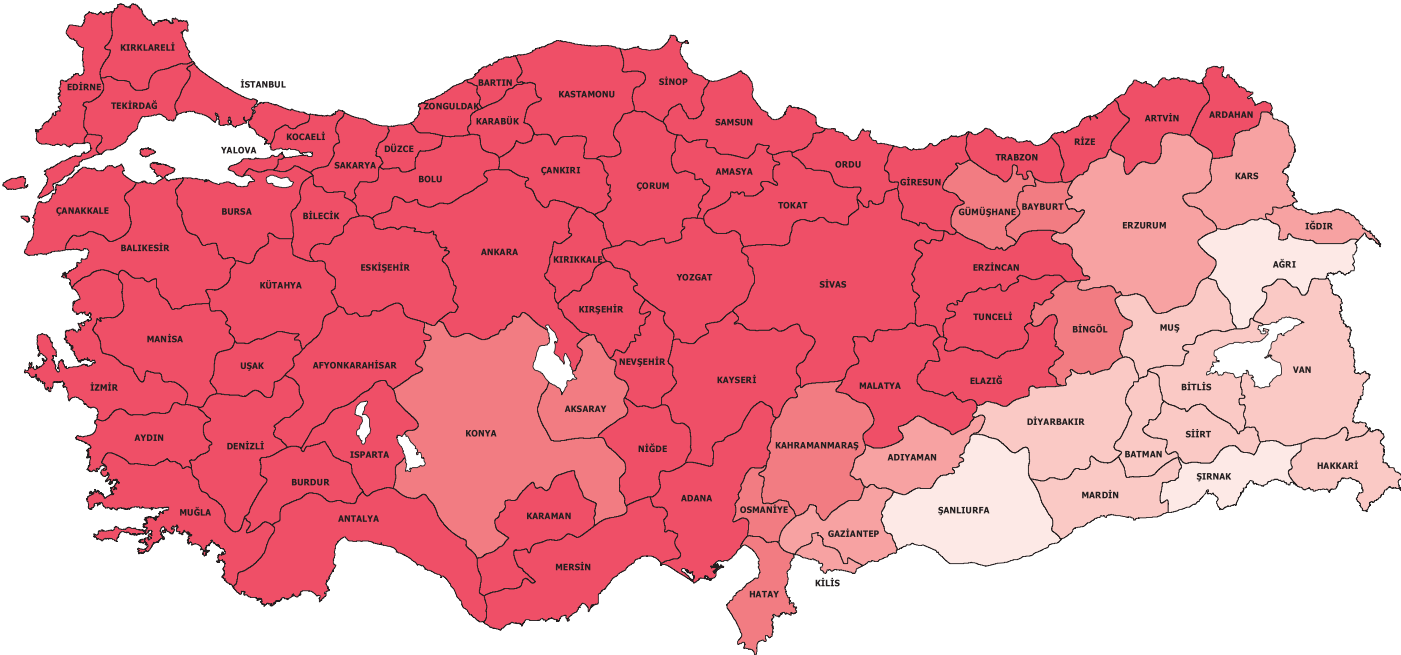
Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2013, Nüfus Projeksiyonları, 2023

Source: TurkStat, Address Based Population Registration System, 2013, Population Projections, 2023

Ortanca yaş – Median age

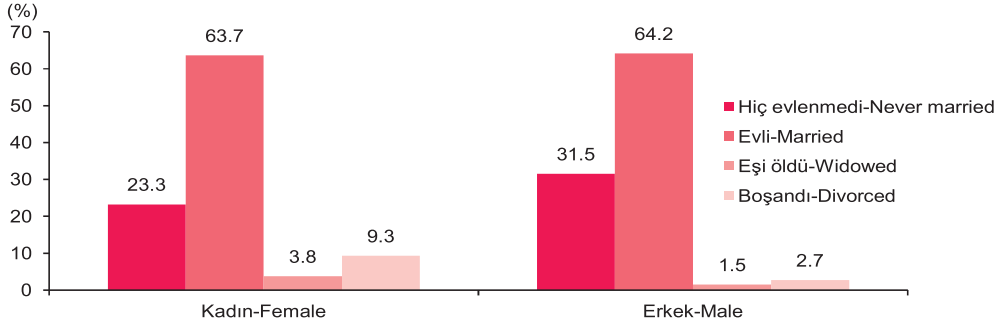

Ortanca yaş - Median age (2023)

Ortanca yaş - Median age
Kadın - Female

1.6 Medeni duruma göre nüfus oranı, 2013

Proportion of population by marital status, 2013

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2013

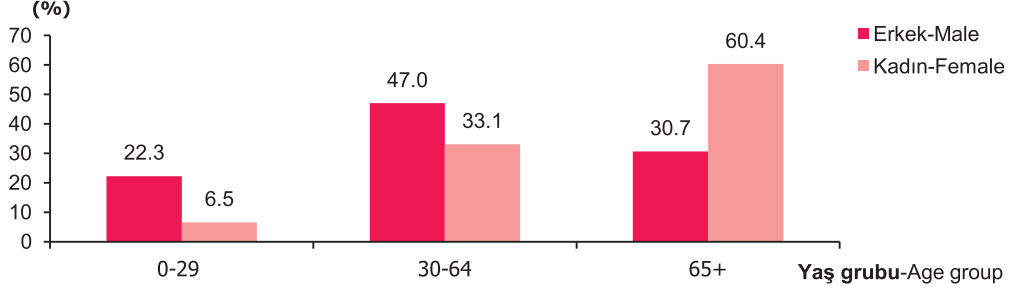
Source: TurkStat, Address Based Population Registration System, 2013

Hiç evlenmemiş erkek nüfus oranı kadın nüfusa göre daha fazla olmasına rağmen, eşi ölmüş ve boşanmış kadın nüfus oranı erkeklerden daha fazladır. Kadınların erkeklerden daha uzun ömürlü olduğu ve kadınların erkeklerden daha genç yaşta evlendiği dikkata alınırsa eşi ölmüş kadın oranının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir

The proportion of never married male population is higher than female population, but the proportion of the widowed and divorced female is higher than the proportion of the widowed and divorced male population. Considering that women have more years of life expectancy than men and women get married at ages younger than men's, it can be seen that the proportion of widowed female population is higher than the proportion of widowed male population. This situation can be explained by the fact that the death ratio of males is higher than that of females, this increases the number of the female widows.

1.7 Yaş grubuna göre tek kişilik hanehalkı oranı, 2012

Proportion of one person households by age group, 2012

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2012

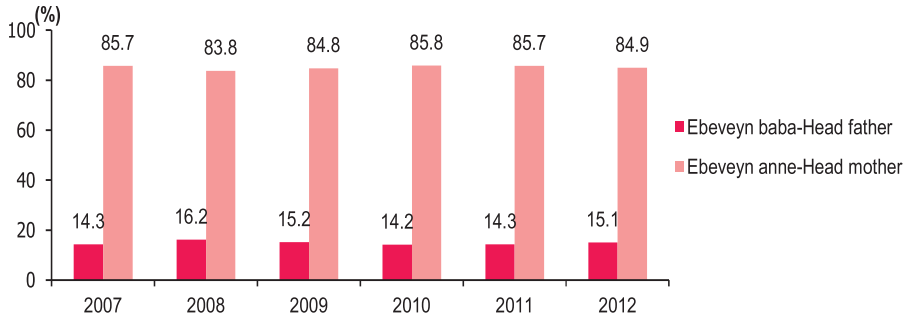
Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2012

Erkeklerden oluşan tek kişilik hanehalkı oranı 0-29 yaş grubunda kadınlardan daha yüksek iken, 65 ve yukarı yaşlarda bu oran kadın nüfusta yüksektir.

As the proportion of one household males is higher than females for age group 0-29, for age group 65+ the proportion for females is higher.

1.8 Tek ebeveynli ailelerin oranı, 2007-2012

Proportion of one parent families, 2007-2012

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2007-2012

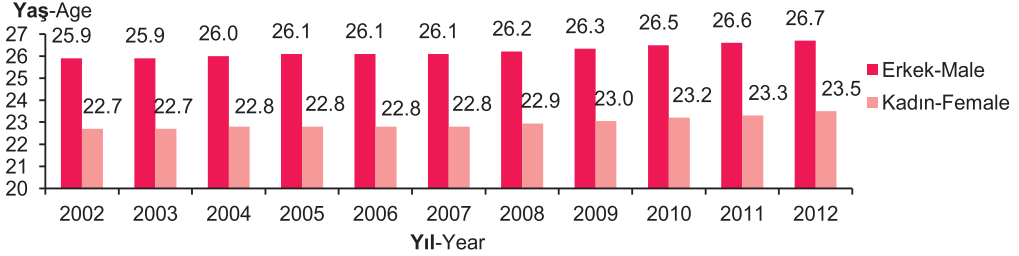
Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey, 2007-2012

2007-2012 yılları arasında ebeveyni anne olan tek ebeveynli ailelerin oranı artarken, ebeveyni baba olan ailelerin oranı azalmaktadır.

While the proportion of one parent families having mother increased between 2007-2012 the proportion of one parent families having father decreased.

1.9 Ortalama ilk evlenme yaşı, 2002-2012

Mean age at first marriage, 2002-2012

Kaynak: TÜİK, Evlenme İstatistikleri

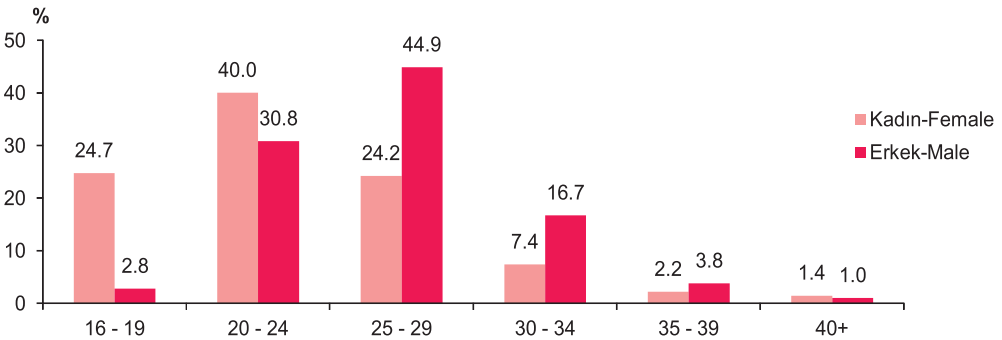
Source: TurkStat, Marriage Statistics

Ülkemizde ortalama ilk evlenme yaşı her iki cinsiyette de yükselmektedir. Kadınlar için ilk evlenme yaşı 2002 yılında 22,7 iken 2012 yılında 23,5'e yükselmiştir. Aynı dönemde, erkeklerde ilk evlenme yaşı ise 25,9'dan 26,7'ye yükselmiştir.

In our country, the mean age at first marriage has increased for both sexes. The mean age at first marriage for females has increased from 22,7 in 2002 to 23,5 in 2012, and for males from 25,9 to 26,7 in the same period.

1.10 Yaş grubuna göre ilk kez evlenenlerin oranı, 2012

The proportion of first marriages by age group, 2012

Kaynak: TÜİK, Evlenme İstatistikleri

Source: TurkStat, Marriage Statistics

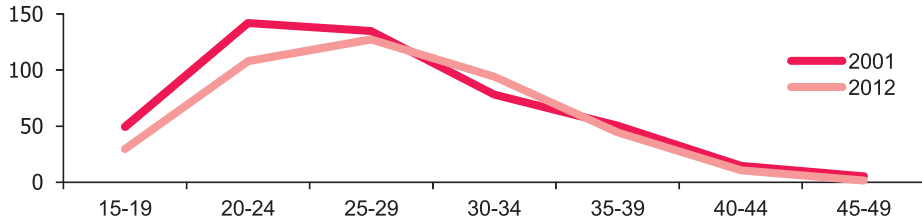
Yaş grubuna göre ilk kez evlenenlerin oranı incelendiğinde, kadınların %64,8'inin, erkeklerin ise % 33,6'sının ilk evliliklerini 25 yaşından önce yaptıkları görülmektedir.

When the proportion of individuals who got married for the first time is examined by age groups, it is seen that as 64.8% of females got married before age 25, 33.6% of males got married before age 25.

1.11 Yaşa özel doğurganlık hızı, 2001,2012

Age specific fertility rate, 2001,2012

Binde-Thousand

Kaynak: TÜİK, Doğum İstatistikleri

Source: TurkStat, Birth Statistics

Yaşa özel doğurganlık hızı incelendiğinde, 2001 yılında en yüksek doğurganlık hızı 20-24 yaş grubunda gözlenirken, 2012 yılında 25-29 yaş grubunda görülmektedir. Bu durum, ülkemizde doğurganlık yaşının yükseldiğini göstermektedir.

When the age specific fertility rate is examined, the highest fertility rate is seen in 20-24 age group in 2001 and 25-29 age group in 2012. This situation shows that the fertility age is increasing in our country.

1.2 Adölesan doğurganlık hızı, 2008-2012

Adolescent fertility rate, 2008-2012

(15-19 yaş-15-19 age)		(%)				
		Anne yaşı - Age of mother				
Yıl Year	Toplam Total	15	16	17	18	19
2008	3,9	0,6	1,6	3,5	5,9	8,1
2009	3,6	0,4	1,4	3,3	5,4	7,7
2010	3,3	0,3	1,2	3,1	5,0	7,0
2011	3,1	0,2	1,0	2,7	4,8	6,8
2012	2,9	0,2	0,8	2,5	4,6	6,6

Kaynak: TÜİK, Doğum İstatistikleri

Source: TurkStat, Birth Statistics

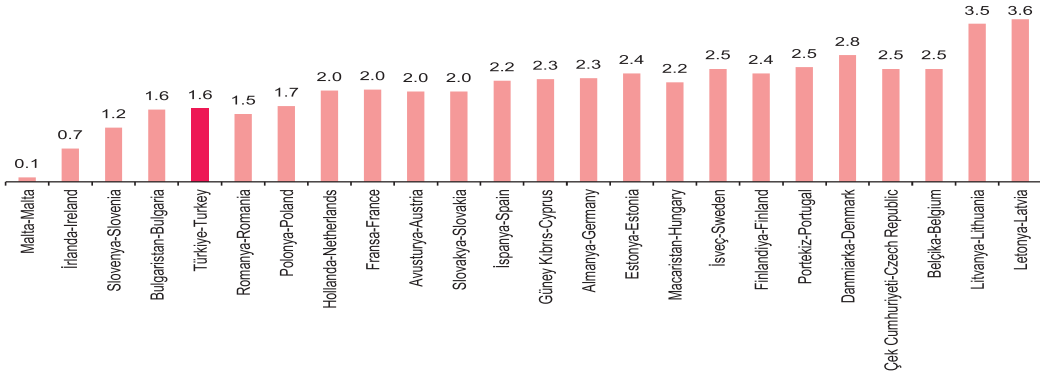
Türkiye’de adölesan doğurganlık hızı, her yıl azalmaya devam etmektedir. Adölesan doğurganlık hızı 2008 yılında %3,9 iken 2012 yılında %2,9’a düşmüştür.

In Turkey, adolescent fertility rate continues to decrease by years. While adolescent fertility rate was 3.9% in 2008, the rate became 2.9% in 2012.

1.12 Seçilmiş ülkelere göre kaba boşanma hızı, 2012

Crude divorce rate by selected countries, 2012

Binde-Thousand

Kaynak: Eurostat veritabanı

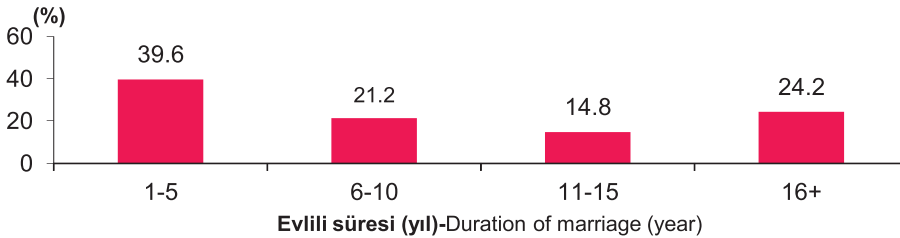
Source: Eurostat database

2012 yılında seçilmiş ülkelere göre kaba boşanma hızı incelendiğinde en düşük kaba boşanma hızı ‰0,1 ile Malta'da iken, en yüksek kaba boşanma hızı ‰3,6 ile Letonya'dadır. Türkiye'de ise 2012 yılında kaba boşanma hızı ‰1,6'dır.

When the crude divorce rate by selected countries is examined, while the lowest crude divorce rate was in Malta with 0.1‰ in 2012, the highest crude divorce rate was in Latvia with 3.6‰. In Turkey the crude divorce rate was 1.6‰ in 2012.

1.13 Evlilik süresine göre boşanma oranı, 2012

Proportion of divorce by duration marriage, 2012

Kaynak: TÜİK, Boşanma İstatistikleri

Source: TurkStat, Divorces Statistics

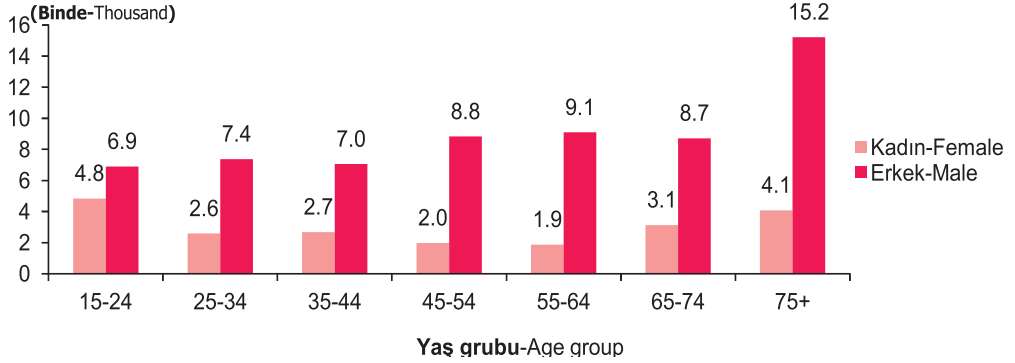
Evlilik süresine göre boşanma oranı incelendiğinde Türkiye'de boşanmaların %40'ının evliliğinin ilk beş yılında meydana geldiği görülmektedir.

When the proportion of divorces by duration of marriage is examined, it is observed that in Turkey, 40% of all divorces occur in the first five years of marriage.

1.14 Yaş grubuna göre intihar hızı, 2012

Suicide rate by age group, 2012

Binde-Thousand

Kaynak: TÜİK, İntihar İstatistikleri

Source: TurkStat, Suicide Statistics

2012 yılında intihar olayları dikkate alındığında, erkeklerin kadınlara göre daha çok intihar ettiği gözlenmektedir. İntihar eden kadınların 15-24 yaş grubunda, intihar eden erkeklerin ise 75 ve daha yukarı yaşlarda en yüksek değerleri aldığı görülmektedir.

When suicide events are taken into consideration in 2012, it is observed that males commit suicide more often than females. It can be seen that commits of suicide are concentrated in the 15-24 age group for females and 75 and over age for males.

1.1 Nüfus, yıllık nüfus artış hızı ve cinsiyet oranı, 1927-2013

Population, annual growth rate and sex ratio, 1927-2013

Yıl Year	Nüfus - Population			Yıllık nüfus artış hızı Annual growth rate (%)	Cinsiyet oranı Sex ratio (%)
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		
1927	13 648 270	6 563 879	7 084 391	21.1	92.7
1935	16 158 018	7 936 770	8 221 248	17.2	96.5
1940	17 820 950	8 898 912	8 922 038	17.0	99.7
1945	18 790 174	9 446 580	9 343 594	10.6	101.1
1950	20 947 188	10 572 557	10 374 631	21.7	101.9
1955	24 064 763	12 233 421	11 831 342	27.8	103.4
1960	27 754 820	14 163 888	13 590 932	28.5	104.2
1965	31 391 421	15 996 964	15 394 457	24.6	103.9
1970	35 605 176	18 006 986	17 598 190	25.2	102.3
1975	40 347 719	20 744 730	19 602 989	25.0	105.8
1980	44 736 957	22 695 362	22 041 595	20.7	103.0
1985	50 664 458	25 671 975	24 992 483	24.9	102.7
1990	56 473 035	28 607 047	27 865 988	21.7	102.7
2000	67 803 927	34 346 735	33 457 192	18.3	102.7
2007 ⁽¹⁾	70 586 256	35 376 533	35 209 723	-	100.5
2008 ⁽¹⁾	71 517 100	35 901 154	35 615 946	13.1	100.8
2009 ⁽¹⁾	72 561 312	36 462 470	36 098 842	14.5	101.0
2010 ⁽¹⁾	73 722 988	37 043 182	36 679 806	15.9	101.0
2011 ⁽¹⁾	74 724 269	37 532 954	37 191 315	13.5	100.9
2012 ⁽¹⁾	75 627 384	37 956 168	37 671 216	12.0	100.8
2013 ⁽¹⁾	76 667 864	38 473 360	38 194 504	13.7	100.7

Kaynak: Genel Nüfus Sayımları

Source: General Population Census

(1) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

(1) Address Based Population Registration System

1.2 Cinsiyete göre ortalama yaş, 1935-2013

Median age by sex, 1935-2013

				(%)
Yıl Year	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	
1935	21.2	19.1	23.4	
1940	19.6	17.7	22.4	
1945	20.0	18.8	21.7	
1950	20.1	19.2	21.3	
1955	20.4	19.6	21.3	
1960	20.3	19.5	21.1	
1965	19.3	18.7	20.0	
1970	19.0	18.6	19.4	
1975	19.5	19.2	19.8	
1980	19.9	19.5	20.3	
1985	20.9	20.6	21.2	
1990	22.2	21.9	22.6	
2000	24.8	24.4	25.3	
2007 ⁽¹⁾	28.3	27.7	28.8	
2008 ⁽¹⁾	28.5	27.9	29.8	
2009 ⁽¹⁾	28.8	28.2	29.3	
2010 ⁽¹⁾	29.2	28.7	29.8	
2011 ⁽¹⁾	29.7	29.1	30.3	
2012 ⁽¹⁾	30.1	29.5	30.6	
2013 ⁽¹⁾	30.4	29.8	31.0	

Kaynak: Genel Nüfus Sayımları

Source: General Census of Population

(1) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

(1) Address Based Population Registration System

1.3 Yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus oranı, 2007-2013

Proportion of population by age group and sex, 2007-2013

Yıl Year	Yaş Grubu Age Group	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
2007	0-14	26.4	27.1	25.8
	15-24	17.6	17.9	17.2
	25-44	31.2	31.4	31.0
	45-64	17.7	17.5	17.9
	65+	7.1	6.1	8.1
	Toplam-Total	100.0	100.0	100.0
2008	0-14	26.3	26.9	25.7
	15-24	17.4	17.7	17.1
	25-44	31.3	31.5	31.1
	45-64	18.2	17.9	18.4
	65+	6.8	6.0	7.7
	Toplam-Total	100.0	100.0	100.0
2009	0-14	26.0	26.6	25.4
	15-24	17.2	17.6	16.9
	25-44	31.1	31.4	30.9
	45-64	18.6	18.4	18.8
	65+	7.0	6.1	7.9
	Toplam-Total	100.0	100.0	100.0
2010	0-14	25.6	26.2	25.0
	15-24	17.0	17.3	16.7
	25-44	30.9	31.2	30.7
	45-64	19.2	19.0	19.4
	65+	7.2	6.3	8.2
	Toplam-Total	100.0	100.0	100.0
2011	0-14	25.3	25.8	24.7
	15-24	16.8	17.1	16.5
	25-44	31.1	31.3	30.8
	45-64	19.5	19.4	19.7
	65+	7.3	6.4	8.3
	Toplam-Total	100.0	100.0	100.0
2012	0-14	24.9	25.5	24.4
	15-24	16.6	17.0	16.3
	25-44	31.2	31.5	31.0
	45-64	19.7	19.5	19.8
	65+	7.5	6.5	8.5
	Toplam-Total	100.0	100.0	100.0
2013	0-14	24.6	25.1	24.0
	15-24	16.6	16.9	16.2
	25-44	31.3	31.5	31.0
	45-64	19.9	19.8	20.0
	65+	7.7	6.7	8.7
	Toplam-Total	100.0	100.0	100.0

Kaynak: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

Source: Address Based Population Registration System

1.4 Medeni duruma göre nüfus oranı, 1945-2013

Percentage of population by marital status, 1945-2013

(15 ve daha yukarı yaştaki nüfus - Population 15 years of age and over)

					(%)
Yıl	Toplam	Hiç evlenmedi	Evli	Eşi öldü	Boşandı
Year	Total	Never married	Married	Widowed	Divorced
Erkek-Male					
1945	100.0	30.2	67.0	2.5	0.3
1950	100.0	29.1	68.0	2.3	0.6
1955	100.0	26.7	70.4	2.2	0.7
1960	100.0	24.2	72.8	2.2	0.7
1965	100.0	26.5	70.5	2.3	0.7
1970	100.0	28.7	68.5	2.2	0.6
1975	100.0	31.4	66.0	2.1	0.6
1980	100.0	31.3	66.2	1.9	0.6
1985	100.0	32.1	65.6	1.8	0.5
1990	100.0	32.2	65.7	1.5	0.6
2000	100.0	32.9	64.8	1.4	0.9
2008 ⁽¹⁾	100.0	31.8	64.6	1.5	2.1
2009 ⁽¹⁾	100.0	31.8	64.5	1.5	2.2
2010 ⁽¹⁾	100.0	31.7	64.4	1.5	2.3
2011 ⁽¹⁾	100.0	31.6	64.3	1.5	2.5
2012 ⁽¹⁾	100.0	31.6	64.3	1.5	2.6
2013 ⁽¹⁾	100.0	31.5	64.2	1.5	2.7
Kadın-Female					
1945	100.0	16.5	65.1	17.8	0.6
1950	100.0	16.1	67.8	15.2	0.9
1955	100.0	13.7	71.9	13.5	1.0
1960	100.0	12.4	74.2	12.4	1.0
1965	100.0	14.6	72.8	11.7	0.9
1970	100.0	16.9	72.2	10.2	0.8
1975	100.0	21.0	69.2	8.9	0.9
1980	100.0	20.2	70.0	9.0	0.8
1985	100.0	21.8	68.8	8.6	0.8
1990	100.0	22.5	68.4	8.1	0.9
2000	100.0	23.8	66.5	8.2	1.5
2008 ⁽¹⁾	100.0	23.7	64.1	9.1	3.1
2009 ⁽¹⁾	100.0	23.5	64.1	9.2	3.2
2010 ⁽¹⁾	100.0	23.4	64.0	9.2	3.4
2011 ⁽¹⁾	100.0	23.3	64.0	9.3	3.5
2012 ⁽¹⁾	100.0	23.3	63.8	9.3	3.6
2013 ⁽¹⁾	100.0	23.3	63.7	9.3	3.8

Kaynak: Genel Nüfus Sayımları

Source: General Population Census

(1) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

(1) Address Based Population Registration System

1.5 Hanehalkı tipleri , 2006-2012

Type of households, 2006-2012

(%)

Yıl Year	Toplam Total	Tek kişilik hanehalkları One person households	Tek ebeveynli hanehalkları One parent family households	Çocuklu çiftlerden oluşan hanehalkı Households: couples, with children	Çocuksuz çiftlerden oluşan hanehalkı Households: couples, without children	Üç kuşaklı içeren hanehalkı Three generation households
2006	100.0	6.1	7.2	57.0	13.1	16.6
2007	100.0	6.5	7.3	56.2	13.8	16.3
2008	100.0	6.9	7.3	54.7	14.7	16.4
2009	100.0	7.7	7.6	53.7	16.1	15.0
2010	100.0	7.5	7.6	54.7	15.4	14.7
2011	100.0	7.9	7.8	55.1	14.9	14.4
2012	100.0	8.6	8.1	54.0	15.8	13.5

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey

1.6 Tek ebeveynli aileler, 2006-2012

One parent families, 2006-2012

(%)

Yıl Year	Toplam Total	Ebeveynin anne olması Head mother	Ebeveynin baba olması Head father
2006	100.0	86.6	13.4
2007	100.0	85.7	14.3
2008	100.0	83.8	16.2
2009	100.0	84.8	15.2
2010	100.0	85.8	14.2
2011	100.0	85.7	14.3
2012	100.0	84.9	15.1

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey

1.7 Yaş gruplarına göre tek kişilik hanehalklarının oranı, 2006-2012

Proportion of one person households by age group, 2006-2012

Yıl Year	Yaş grubu - Age group (%)								
	15 - 29			30-64			65+		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
2006	10.3	24.2	3.9	36.6	41.4	34.4	53.2	34.4	61.7
2007	9.9	22.5	4.5	33.9	39.9	31.3	56.2	37.6	64.1
2008	11.4	25.4	5.6	32.8	39.6	30.0	55.8	35.0	64.4
2009	10.8	19.8	6.7	37.7	47.5	33.2	51.5	32.7	60.1
2010	10.1	18.9	5.7	36.0	46.9	30.6	54.0	34.1	63.7
2011	11.6	19.8	7.2	39.1	48.2	34.2	49.3	32.0	58.5
2012	12.1	22.3	6.5	38.0	47.0	33.1	49.8	30.7	60.4

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması

Source: TurkStat, Income and Living Conditions Survey

1.8 Aile ile ilgili konularda karar verme oranı, 2011

Proportion of decision making on family related issues, 2011

Aile ile ilgili konular Family related issues	Aile ile ilgili konularda karar verme oranı (%)				
	Toplam Total	Erkek/baba Male/father	Anne/kadın Female/mother	Evin çocukları Children in the household	Evin yaşlıları Elderly household members
Ev seçiminde Choosing the home	100.0	72.8	71.4	10.0	1.8
Ev düzeninde Arrangement of house	100.0	45.6	87.2	9.4	1.1
Çocuklarla ilgili konularda Children related issues	100.0	64.7	81.2	6.7	1.1
Alışveriş konularında Shopping	100.0	66.8	79.9	9.0	1.0
Akrabalarla ilişkilerde Relationship with relatives	100.0	73.4	80.1	7.2	1.6
Komşularla ilişkilerde Relationship with neighbors	100.0	68.1	82.9	7.2	1.5
Tatil ve eğlence konularında Vacation and entertainment	100.0	75.6	71.8	12.9	1.4

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.9 Yerleşim yeri ve iller arası göç eden nüfus, 1980-2013

Migrated population across places of residence and provinces, 1980-2013

Yıl Year	Daimi ikametgah nüfusu ⁽¹⁾ Population by place of residence ⁽¹⁾	Dönem Period	Yerleşim yerleri arasında göç eden nüfus ⁽²⁾ Migrated population across places of residence ⁽²⁾		İller arası göç eden nüfus ⁽²⁾ Migrated population across provinces ⁽²⁾	
			Sayı Number		Sayı Number	
			(%)		(%)	
Toplam-Total						
1980	38 395 730	1975-1980 ⁽³⁾	3 584 421	9.3	2 700 977	7.0
1985	44 078 033	1980-1985 ⁽³⁾	3 819 910	8.7	2 885 873	6.5
1990	49 986 117	1985-1990 ⁽³⁾	5 402 690	10.8	4 065 173	8.1
2000	60 752 995	1990-2000	6 692 263	11.0	4 788 193	7.9
2008 ⁽⁴⁾	71 517 100	2007-2008	-	-	2 273 492	3.2
2009 ⁽⁴⁾	72 561 312	2008-2009	-	-	2 236 981	3.1
2010 ⁽⁴⁾	73 722 988	2009-2010	-	-	2 360 079	3.2
2011 ⁽⁴⁾	74 724 269	2010-2011	-	-	2 420 181	3.2
2012 ⁽⁴⁾	75 627 384	2011-2012	-	-	2 317 814	3.1
2013 ⁽⁴⁾	76 667 864	2012-2013	-	-	2 534 279	3.3
Erkek-Male						
1980	-	1975-1980 ⁽³⁾	-	-	-	-
1985	-	1980-1985 ⁽³⁾	-	-	-	-
1990	25 255 306	1985-1990 ⁽³⁾	2 964 935	11.7	2 255 494	8.9
2000	30 696 906	1990-2000	3 643 375	11.9	2 685 035	8.7
2008 ⁽⁴⁾	35 901 154	2007-2008	-	-	1 153 069	3.2
2009 ⁽⁴⁾	36 462 470	2008-2009	-	-	1 123 136	3.1
2010 ⁽⁴⁾	37 043 182	2009-2010	-	-	1 177 639	3.2
2011 ⁽⁴⁾	37 191 315	2010-2011	-	-	1 204 530	3.2
2012 ⁽⁴⁾	37 956 168	2011-2012	-	-	1 149 151	3.0
2013 ⁽⁴⁾	38 473 360	2012-2013	-	-	1 250 579	3.3
Kadın-Female						
1980	-	1975-1980 ⁽³⁾	-	-	-	-
1985	-	1980-1985 ⁽³⁾	-	-	-	-
1990	24 730 811	1985-1990 ⁽³⁾	2 437 755	9.9	1 809 679	7.3
2000	30 056 089	1990-2000	3 048 888	10.1	2 103 158	7.0
2008 ⁽⁴⁾	35 615 946	2007-2008	-	-	1 120 423	3.1
2009 ⁽⁴⁾	36 098 842	2008-2009	-	-	1 113 845	3.1
2010 ⁽⁴⁾	36 679 806	2009-2010	-	-	1 182 440	3.2
2011 ⁽⁴⁾	37 532 954	2010-2011	-	-	1 215 651	3.2
2012 ⁽⁴⁾	37 671 216	2011-2012	-	-	1 168 663	3.1
2013 ⁽⁴⁾	38 194 504	2012-2013	-	-	1 283 700	3.4

Kaynak: Genel Nüfus Sayımları

Source: General Census of Population

(1) Daimi ikametgah nüfusu içinde yurt dışından gelen göç kapsamamıştır.

(1) Population by place of residence does not cover immigrant population.

(2) Aynı ilçeye bağlı köyler arasındaki göç kapsamamıştır.

(2) Migration between the villages depend on the same district is not covered.

(3) Aynı ile bağlı ilçe merkezleri ve köyler arasındaki göç kapsamamıştır. 1995-2000 döneminde; aynı ile bağlı ilçeler arasında göç eden toplam nüfus 125 896, aynı ile bağlı köyler arasında göç eden toplam nüfus 99 823'tür.

(3) Migration across the district centers and villages depend on the same province is not covered. In the period of 1995-2000, total migrant population across the districts depend on the same province is 125 896, total migrant population across the villages depend on the same province is 99 823.

(4) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

(4) Address Based Population Registration System

1.10 Ülkelere ve cinsiyete göre evlenmede yasal alt yaş sınırı
Legal minimum age at marriage by country and sex

Ülke veya bölge Country or area	Ebeveyn izni olmadan Without parental consent		Ebeveyn izni ile With parental consent		Referans yıl Reference year
	Kadın Female	Erkek Male	Kadın Female	Erkek Male	
Afganistan - Afghanistan	16	18	15	...	2013
Almanya - Germany	18	18	16	16	2012
Amerika Birleşik Devletleri - USA	18	18	13	14	2011
Arjantin - Argentina	18	18	...	...	2010
Arnavutluk - Albania	...	...	16	18	2012
Avustralya - Australia	18	18	16	16	2012
Avusturya - Austria	18	18	16	16	2012
Azerbaycan- Azerbaijan	...	...	17	18	2012
Bahrein-Bahrain	...	15	...	...	2012
Bangladeş-Bangladesh	18	21	...	...	2004
Belçika-Belgium	18	18	<18	<18	2012
Beyaz Rusya - Belarus	18	18	...	...	2012
Bolivya-Bolivia	14	16	<14	<16	2008
Bosna-Hersek Bosnia and Herzegovina	18	18	16	16	2013
Bostvana - Botswana	21	21	18	18	2012
Brezilya - Brazil	18	18	16	16	2012
Bulgaristan - Bulgaria	18	18	16	16	2012
Burma -Myanmar	20	20	14	...	2011
Burundi - Burundi	18	21	<18	<21	2008
Butan-Bhutan	18	18	...	...	2009
Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı - United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	18	18	16	16	2012
Cezayir - Algeria	19	19	...	...	2012
Çad - Chad	15	18	...	...	2011
Çek Cumhuriyeti - Czech Republic	18	18	16	16	2012
Çin - China	20	22	...	...	2011
Danimarka - Denmark	18	18	15	15	2012
Endonezya - Indonesia	16	19	...	...	2012
Ermenistan - Armenia	17	18	...	...	2012

1.10 Ülkelere ve cinsiyete göre evlenmede yasal alt yaş sınırı (devam)
 Legal minimum age at marriage by country and sex (continued)

Ülke veya bölge Country or area	Ebeveyn izni olmadan Without parental consent		Ebeveyn izni ile With parental consent		Referans yıl Reference year
	Kadın Female	Erkek Male	Kadın Female	Erkek Male	
Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti - The former Yugoslav Republic of Macedonia	18	18	16	16	2012
Fas - Morocco	18	18			2012
Filipinler - Philippines	21	21	18	18	2012
Filistin - State of Palestine	...	15.5	14.5	...	2012
Finlanda - Finland	18	18	...	...	2012
Fransa - France	18	18			2012
Gambiya - Gambia	...	...			2005
Gana - Ghana	18	18	...	...	2012
Güney Afrika - South Africa	21	21	15	18	2012
Güney Kore - Republic of Korea	20	20	18	18	2012
Gürcistan -Georgia	18	18	16	16	2012
Hırvatistan - Croatia	18	18	16	16	2012
Hindistan - India	18	21	...	...	2011
Hollanda - Netherlands	18	18	16	16	2012
Irak - Iraq	18	18	15	...	2011
İran - Iran	...	...	15	18	2012
İrlanda - Ireland	18	18			2012
İspanya - Spain	18	18	14	14	2012
İsrail - Israel	17	17			2012
İsveç - Sweden	18	18	...	...	2012
İsviçre - Switzerland	18	18	16	16	2012
İtalya - Italy	18	18	16	16	2012
Japonya - Japan	20	20	16	18	2012
Kamboçya - Cambodia	18	18	...	...	2013
Kanada - Canada	18	18	16	16	2012
Katar - Qatar	16	18	<16	<18	2011
Kazakistan - Kazakhstan	17	18	16	16	2012
Kenya - Kenya	18	18	16		2011
Kırgızistan - Kyrgyzstan	18	18	16	16	2012
Kolombiya - Colombia	18	18	14	14	2012

1.10 Ülkelere ve cinsiyete göre evlenmede yasal alt yaş sınırı (devam)
 Legal minimum age at marriage by country and sex (continued)

Ülke veya bölge Country or area	Ebeveyn izni olmadan Without parental consent		Ebeveyn izni ile With parental consent		Referans yıl Reference year
	Kadın Female	Erkek Male	Kadın Female	Erkek Male	
Kuveyt - Kuwait	15	17	...	...	2011
Küba - Cuba	16	18	14	16	2012
Letonya - Latvia	18	18	16	16	2012
Libya-Libya	...	...	18	18	2012
Litvanya- Lithuania	18	18	15	15	2012
Lüksemburg - Luxembourg	16	18	...	...	2012
Lübnan - Lebanon	12.5-17	16-18	9-15	13-17	2008
Macaristan - Hungary	18	18	16	16	2012
Meksika - Mexico	18	18	14	16	2012
Mısır - Egypt	21	21	16	18	2012
Moğolistan - Mongolia	18	18	...	...	2001
Monako-Monaco	21	21	15	18	2011
Namibya - Namibia	21	21	18	18	2012
Nepal - Nepal	20	20	18	18	2012
Nijer - Niger	15		...	...	2007
Nijerya - Nigeria	18		...	...	2011
Norveç - Norway	18	18	16	16	2012
Özbekistan - Uzbekistan	17	17	...	...	2012
Pakistan - Pakistan	16	18	...	...	2013
Polonya - Poland	18	18	...	...	2012
Portekiz - Portugal	18	18	16	16	2012
Romanya - Romania	18	18			2012
Ruanda - Rwanda	21	21	<21	<21	2011
Rusya Federasyonu Russian Federation	18	18	16	16	2012
Sırbistan - Serbia	18	18	16	16	2012
Sierra Leone	18	18			2012
Singapur - Singapore	21	21	<21	<21	2012
Slovakya - Slovakia	16	16	...	...	2012
Slovenya - Slovenia	18	18	15	15	2012
Surinam - Suriname	21	21	15	17	2012

1.10 Ülkelere ve cinsiyete göre evlenmede yasal alt yaş sınırı (devam)

Legal minimum age at marriage by country and sex (continued)

Ülke veya bölge Country or area	Ebeveyn izni olmadan Without parental consent		Ebeveyn izni ile With parental consent		Referans yıl Reference year
	Kadın Female	Erkek Male	Kadın Female	Erkek Male	
Suriye Arap Cumhuriyeti - Syrian Arab Republic	18	18	...	...	
Suudi Arabistan - Saudi Arabia	...	...	...	...	2011
Şili - Chile	18	18	16	16	2012
Tacikistan - Tajikistan	18	18	17	17	2011
Tayland - Thailand	17	17	...	...	2006
Tunus - Tunisia	18	18	<18	<18	2010
Türkiye - Turkey	18	18	16	16	2012
Türkmenistan - Turkmenistan	16	16	...	...	2012
Umman - Oman	18	18			2012
Ürdün - Jordan	18	18	...	...	2012
Venezuela - Venezuela	12	12			2012
Vietnam - Vietnam	18	20	...	...	2007
Yemen - Yemen	15	15	...	...	2002
Yeni Zelanda - New Zealand	18	18	16	16	2012
Yunanistan - Greece	18	18	...	...	2012
Zambiya - Zambia	21	21	...	...	2011

... Bilgi elde edilememiştir.

... Data not available.

Kaynak-Source: <http://unstats.un.org/unsd/demographic/products/dyb/dyb2012.htm>

(1) Veriler, Aralık 2013 itibarıyla güncellenmiştir.

(1)Data was updated by December, 2013

1.11 İllere ve eşlerin yaş farkına göre evlenmeler, 2012

Damadın yaşı büyük - Groom older							
İl	Genel toplam General total	Yıl - Year				Gelinin yaşı büyük Groom younger	Gelin ve damadın yaşları eşit Same age
		Toplam Total	1-5	6-10	11+		
Türkiye	603 751	453 844	269 468	141 113	43 263	82 845	48 187
Adana	17 597	13 459	7 557	4 338	1 564	2 454	1 287
Adıyaman	5 997	4 573	2 512	1 541	520	948	381
Afyonkarahisar	5 796	4 482	2 946	1 226	310	710	504
Ağrı	5 547	4 518	2 139	1 813	566	710	272
Amasya	2 426	1 855	1 121	572	162	338	189
Ankara	36 191	26 445	16 936	7 442	2 067	5 082	3 466
Antalya	17 116	11 801	6 860	3 564	1 377	2 329	1 219
Artvin	1 183	873	497	283	93	127	108
Aydın	7 666	5 801	3 394	1 820	587	971	602
Balıkesir	8 162	6 306	4 026	1 659	621	929	710
Bilecik	1 308	1 054	671	312	71	116	115
Bingöl	2 189	1 673	875	597	201	336	145
Bitlis	2 842	2 296	1 104	893	299	371	159
Bolu	1 906	1 408	948	364	96	271	199
Burdur	1 583	1 230	740	366	124	169	145
Bursa	20 276	15 389	9 899	4 352	1 138	2 487	1 768
Çanakkale	3 150	2 403	1 469	682	252	374	293
Çankırı	1 311	1 011	650	271	90	174	107
Çorum	4 322	3 357	1 976	1 091	290	513	343
Denizli	7 199	5 546	3 344	1 686	516	864	588
Diyarbakır	13 346	10 014	5 495	3 398	1 121	2 318	882
Edirne	2 628	1 998	1 320	520	158	305	245
Elazığ	4 453	3 279	1 885	1 035	359	685	364
Erzincan	1 610	1 215	703	389	123	201	142
Erzurum	6 490	5 149	2 784	1 902	463	795	458
Eskişehir	5 726	4 219	2 805	1 073	341	792	593
Gaziantep	17 059	13 320	7 205	4 740	1 375	2 311	1 058
Giresun	2 849	2 210	1 267	691	252	321	211
Gümüşhane	983	776	453	259	64	106	76
Hakkari	1 841	1 312	678	453	181	399	100
Hatay	13 165	10 517	5 006	3 826	1 685	1 458	760
Isparta	2 982	2 273	1 459	632	182	355	285
Mersin	13 934	10 431	5 977	3 205	1 249	2 029	1 127
İstanbul	110 478	79 551	49 781	23 144	6 626	16 532	9 618
İzmir	32 403	23 885	14 505	6 996	2 384	4 698	2 802
Kars	2 742	2 298	1 006	964	328	285	114
Kastamonu	2 305	1 658	1 022	486	150	381	220
Kayseri	10 446	8 151	4 697	2 730	724	1 203	870
Kırklareli	2 159	1 658	1 056	455	147	265	180
Kırşehir	1 961	1 489	785	549	155	246	148
Kocaeli	12 563	9 575	6 017	2 829	729	1 601	1 079
Konya	16 976	13 091	8 281	3 888	922	2 007	1 426

Kaynak: TÜİK, Evlenme İstatistikleri

1.11 Marriages by provinces and age difference of spouses, 2012

1.11 Marriages by provinces and age difference of spouses, 2012							
1.11 Marriages by provinces and age difference of spouses, 2012							
(%)							
Damadın yaşı büyük - Groom older							
Yıl - Year							
Bilinmeyen Unknown	1-5	6-10	11+	Gelinin yaşı büyük Groom younger	Gelin ve damadın yaşları eşit Same age	Bilinmeyen Unknown	Province
18 875	44.6	23.4	7.2	13.7	8.0	3.1	Turkey
397	42.9	24.7	8.9	13.9	7.3	2.3	Adana
95	41.9	25.7	8.7	15.8	6.4	1.6	Adıyaman
100	50.8	21.2	5.3	12.2	8.7	1.7	Afyonkarahisar
47	38.6	32.7	10.2	12.8	4.9	.8	Ağrı
44	46.2	23.6	6.7	13.9	7.8	1.8	Amasya
1 198	46.8	20.6	5.7	14.0	9.6	3.3	Ankara
1 767	40.1	20.8	8.0	13.6	7.1	10.3	Antalya
75	42.0	23.9	7.9	10.7	9.1	6.3	Artvin
292	44.3	23.7	7.7	12.7	7.9	3.8	Aydın
217	49.3	20.3	7.6	11.4	8.7	2.7	Balıkesir
23	51.3	23.9	5.4	8.9	8.8	1.8	Bilecik
35	40.0	27.3	9.2	15.3	6.6	1.6	Bingöl
16	38.8	31.4	10.5	13.1	5.6	.6	Bitlis
28	49.7	19.1	5.0	14.2	10.4	1.5	Bolu
39	46.7	23.1	7.8	10.7	9.2	2.5	Burdur
632	48.8	21.5	5.6	12.3	8.7	3.1	Bursa
80	46.6	21.7	8.0	11.9	9.3	2.5	Çanakkale
19	49.6	20.7	6.9	13.3	8.2	1.4	Çankırı
109	45.7	25.2	6.7	11.9	7.9	2.5	Çorum
201	46.5	23.4	7.2	12.0	8.2	2.8	Denizli
132	41.2	25.5	8.4	17.4	6.6	1.0	Diyarbakır
80	50.2	19.8	6.0	11.6	9.3	3.0	Edirne
125	42.3	23.2	8.1	15.4	8.2	2.8	Elazığ
52	43.7	24.2	7.6	12.5	8.8	3.2	Erzincan
88	42.9	29.3	7.1	12.2	7.1	1.4	Erzurum
122	49.0	18.7	6.0	13.8	10.4	2.1	Eskişehir
370	42.2	27.8	8.1	13.5	6.2	2.2	Gaziantep
107	44.5	24.3	8.8	11.3	7.4	3.8	Giresun
25	46.1	26.3	6.5	10.8	7.7	2.5	Gümüşhane
30	36.8	24.6	9.8	21.7	5.4	1.6	Hakkari
430	38.0	29.1	12.8	11.1	5.8	3.3	Hatay
69	48.9	21.2	6.1	11.9	9.6	2.3	Isparta
347	42.9	23.0	9.0	14.6	8.1	2.5	Mersin
4 777	45.1	20.9	6.0	15.0	8.7	4.3	İstanbul
1 018	44.8	21.6	7.4	14.5	8.6	3.1	İzmir
45	36.7	35.2	12.0	10.4	4.2	1.6	Kars
46	44.3	21.1	6.5	16.5	9.5	2.0	Kastamonu
222	45.0	26.1	6.9	11.5	8.3	2.1	Kayseri
56	48.9	21.1	6.8	12.3	8.3	2.6	Kırklareli
78	40.0	28.0	7.9	12.5	7.5	4.0	Kırşehir
308	47.9	22.5	5.8	12.7	8.6	2.5	Kocaeli
452	48.8	22.9	5.4	11.8	8.4	2.7	Konya

Source: TurkStat, Marriage Statistics

1.11 İllere ve eşlerin yaş farkına göre evlenmeler, 2012 (devam)

İl	Genel toplam	Damadın yaşı büyük - Groom older				Gelinin yaşı büyük Groom younger	Gelin ve damadın yaşları eşit Same age
	General total	Toplam Total	Yıl - Year				
			1-5	6-10	11+		
Kütahya	3 979	3 100	2 091	823	186	428	385
Malatya	5 810	4 354	2 545	1 367	442	906	455
Manisa	10 321	7 910	4 990	2 280	640	1 361	903
Kahramanmaraş	9 152	7 584	3 870	2 826	888	940	486
Mardin	6 705	4 784	2 619	1 603	562	1 206	437
Muğla	6 323	4 494	2 488	1 421	585	826	446
Muş	3 725	2 996	1 493	1 132	371	482	193
Nevşehir	2 440	1 957	1 125	650	182	227	173
Niğde	2 981	2 379	1 322	864	193	319	238
Ordu	5 109	3 981	2 334	1 292	355	568	398
Rize	2 151	1 712	962	560	190	192	152
Sakarya	6 975	5 442	3 317	1 639	486	739	571
Samsun	9 668	7 233	4 630	1 984	619	1 292	928
Siirt	2 291	1 764	995	612	157	375	136
Sinop	1 427	1 085	683	317	85	170	127
Sivas	4 995	3 891	2 229	1 307	355	579	354
Tekirdağ	6 153	4 690	2 955	1 377	358	774	525
Tokat	4 489	3 480	2 039	1 137	304	552	383
Trabzon	5 291	3 976	2 443	1 187	346	646	473
Tunceli	596	418	244	118	56	95	34
Şanlıurfa	17 721	12 551	7 178	4 146	1 227	3 630	1 261
Uşak	2 775	2 080	1 335	572	173	363	252
Van	9 414	7 466	3 908	2 735	823	1 371	526
Yozgat	4 439	3 536	1 962	1 264	310	440	272
Zonguldak	4 601	3 459	2 254	929	276	626	422
Aksaray	3 822	2 901	1 671	942	288	474	281
Bayburt	547	442	231	160	51	48	38
Karaman	1 914	1 546	907	502	137	194	138
Kırıkkale	2 341	1 911	1 069	665	177	215	154
Batman	4 020	2 946	1 603	1 031	312	680	288
Şırnak	3 343	2 349	1 351	776	222	658	218
Bartın	1 404	1 085	709	278	98	179	118
Ardahan	893	761	370	272	119	76	36
Iğdır	1 776	1 371	626	566	179	209	109
Yalova	1 584	1 168	689	342	137	216	125
Karabük	1 540	1 130	755	306	69	226	157
Kilis	1 280	996	573	329	94	141	83
Osmaniye	4 116	3 202	1 725	1 126	351	549	323
Düzce	2 774	2 165	1 327	640	198	307	231

Kaynak: TÜİK, Evlenme İstatistikleri

1.11 Marriages by provinces and age difference of spouses, 2012 (continued)

(%)							
Damadın yaşı büyük - Groom older				Gelinin yaşı büyük Groom younger	Gelin ve damadın yaşları eşit Same age	Bilinmeyen Unknown	Province
Bilinmeyen Unknown	1-5	6-10	11+				
66	52.6	20.7	4.7	10.8	9.7	1.7	Kütahya
95	43.8	23.5	7.6	15.6	7.8	1.6	Malatya
147	48.3	22.1	6.2	13.2	8.7	1.4	Manisa
142	42.3	30.9	9.7	10.3	5.3	1.6	Kahramanmaraş
278	39.1	23.9	8.4	18.0	6.5	4.1	Mardin
557	39.3	22.5	9.3	13.1	7.1	8.8	Muğla
54	40.1	30.4	10.0	12.9	5.2	1.4	Muş
83	46.1	26.6	7.5	9.3	7.1	3.4	Nevşehir
45	44.3	29.0	6.5	10.7	8.0	1.5	Niğde
162	45.7	25.3	6.9	11.1	7.8	3.2	Ordu
95	44.7	26.0	8.8	8.9	7.1	4.4	Rize
223	47.6	23.5	7.0	10.6	8.2	3.2	Sakarya
215	47.9	20.5	6.4	13.4	9.6	2.2	Samsun
16	43.4	26.7	6.9	16.4	5.9	.7	Siirt
45	47.9	22.2	6.0	11.9	8.9	3.2	Sinop
171	44.6	26.2	7.1	11.6	7.1	3.4	Sivas
164	48.0	22.4	5.8	12.6	8.5	2.7	Tekirdağ
74	45.4	25.3	6.8	12.3	8.5	1.6	Tokat
196	46.2	22.4	6.5	12.2	8.9	3.7	Trabzon
49	40.9	19.8	9.4	15.9	5.7	8.2	Tunceli
279	40.5	23.4	6.9	20.5	7.1	1.6	Şanlıurfa
80	48.1	20.6	6.2	13.1	9.1	2.9	Uşak
51	41.5	29.1	8.7	14.6	5.6	.5	Van
191	44.2	28.5	7.0	9.9	6.1	4.3	Yozgat
94	49.0	20.2	6.0	13.6	9.2	2.0	Zonguldak
166	43.7	24.6	7.5	12.4	7.4	4.3	Aksaray
19	42.2	29.3	9.3	8.8	6.9	3.5	Bayburt
36	47.4	26.2	7.2	10.1	7.2	1.9	Karaman
61	45.7	28.4	7.6	9.2	6.6	2.6	Kırıkkale
106	39.9	25.6	7.8	16.9	7.2	2.6	Batman
118	40.4	23.2	6.6	19.7	6.5	3.5	Şırnak
22	50.5	19.8	7.0	12.7	8.4	1.6	Bartın
20	41.4	30.5	13.3	8.5	4.0	2.2	Ardahan
87	35.2	31.9	10.1	11.8	6.1	4.9	İğdir
75	43.5	21.6	8.6	13.6	7.9	4.7	Yalova
27	49.0	19.9	4.5	14.7	10.2	1.8	Karabük
60	44.8	25.7	7.3	11.0	6.5	4.7	Kilis
42	41.9	27.4	8.5	13.3	7.8	1.0	Osmaniye
71	47.8	23.1	7.1	11.1	8.3	2.6	Düzce

Source: TurkStat, Marriage Statistics

1.12 Cinsiyete göre ortalama ilk evlenme yaşı, 2001-2012

Mean age at first marriage by sex, 2001-2012

Yıl-Year	Erkek-Male	Kadın-Female
2001	25.5	22.2
2002	25.9	22.7
2003	25.9	22.7
2004	26.0	22.8
2005	26.1	22.8
2006	26.1	22.8
2007	26.1	22.8
2008	26.2	22.9
2009	26.3	23.0
2010	26.5	23.2
2011	26.6	23.3
2012	26.7	23.5

Kaynak: TÜİK, Evlenme İstatistikleri

Source: TurkStat, Marriage Statistics

1.13 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 1. Düzeye göre ortalama ilk evlenme yaşı, 2012

Mean age at first marriage by Statistical Regions Level 1, 2012

İBBS 1. Düzey SR Level 1	Erkek Male	Kadın Female	Yaş farkı Age difference
Türkiye - Turkey	26.7	23.5	3.2
TR1 İstanbul	27.6	24.6	3.0
TR2 Batı Marmara TR2 West Marmara	26.7	23.4	3.3
TR3 Ege TR3 Aegean	26.7	23.5	3.2
TR4 Doğu Marmara TR4 East Marmara	26.9	23.8	3.1
TR5 Batı Anadolu TR5 West Anatolia	26.4	23.6	2.8
TR6 Akdeniz TR6 Mediterranean	26.9	23.5	3.4
TR7 Orta Anadolu TR7 Central Anatolia	25.7	22.2	3.5
TR8 Batı Karadeniz TR8 West Black Sea	26.0	23.0	3.0
TR9 Doğu Karadeniz TR9 East Black Sea	27.3	23.7	3.6
TRA Kuzeydoğu Anadolu TRA Northeast Anatolia	26.4	22.2	4.2
TRB Ortadoğu Anadolu TRB Centraleast Anatolia	26.4	22.9	3.5
TRC Güneydoğu Anadolu TRC Southeast Anatolia	25.8	22.7	3.1

Kaynak: TÜİK, Evlenme İstatistikleri

Source: TurkStat, Marriage Statistics

1.14 Cinsiyete ve yaş grubuna göre bireyler tarafından kadın için uygun bulunan ilk evlenme yaşı, 2011

The appropriate age at first marriage for females by individuals according to sex and age group, 2011

								(%)
Nitelik Characteristic	Toplam Total	Yaş grubu - Age group						
		-18	18-24	25-29	30-34	35-44	45+	
Cinsiyet - Sex								
Erkek - Male	100.0	1.3	68.7	27,6	2,1	0,2	0,1	
Kadın - Female	100.0	1.0	63.8	32.0	2.8	0.2	0.2	
Yaş grubu - Age group								
18-24	100.0	0.4	63.4	34.2	1.6	0.2	0.3	
25-34	100.0	0.9	57.3	37.4	4.0	0.2	0.2	
35-44	100.0	0.8	61.9	33.7	3.2	0.2	0.1	
45-54	100.0	1.0	66.2	30.4	2.2	0.2	0.1	
55-64	100.0	1.2	67.5	28.0	2.8	0.1	0.3	
65+	100.0	2.2	75.0	20.9	1.5	0.0	0.4	

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.15 Cinsiyete ve yaş grubuna göre bireyler tarafından erkek için uygun bulunan ilk evlenme yaşı, 2011

The appropriate age at first marriage for males by individuals according to sex and age group, 2011

								(%)
Nitelik Characteristic	Toplam Total	Yaş grubu - Age group						
		-18	18-24	25-29	30-34	35-44	45+	
Cinsiyet - Sex								
Erkek - Male	100.0	0.3	34.1	48.6	15.3	1.5	0.2	
Kadın - Female	100.0	0.1	23.1	50.9	23.0	2.6	0.3	
Yaş grubu - Age group								
18-24	100.0	0.0	25.3	57.4	16.1	0.9	0.3	
25-34	100.0	0.3	22.7	49.8	24.1	3.0	0.2	
35-44	100.0	0.2	26.4	50.1	20.7	2.5	0.2	
45-54	100.0	0.2	31.4	49.1	17.2	1.9	0.2	
55-64	100.0	0.4	31.3	47.4	19.2	1.3	0.3	
65+	100.0	0.4	42.7	40.6	14.4	1.5	0.4	

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.16 Yaş grubuna göre ilk evlenenlerin oranı, 2007-2012

Proportion of first marriage by age group, 2007-2012

(%)

Yaş grubu Age group	2007	2008	Yıl - Year 2009	2010	2011	2012
Erkek-Male						
Toplam-Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
16 - 19	3.2	3.2	3.2	2.9	2.8	2.8
20 - 24	34.5	34.2	33.3	32.2	31.5	30.8
25 - 29	45.5	45.1	45.0	45.2	45.0	44.8
30 - 34	12.9	13.5	14.2	15.1	16.0	16.6
35 - 39	2.8	2.9	3.2	3.3	3.4	3.7
40 - 44	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9
45 - 49	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3
50+	0.1	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2
Kadın-Female						
Toplam-Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
16 - 19	27.9	27.6	27.3	26.3	25.3	24.7
20 - 24	41.6	41.2	40.4	40.4	40.3	40.0
25 - 29	22.3	22.5	23.0	23.5	24.0	24.2
30 - 34	5.6	5.9	6.1	6.5	7.0	7.4
35 - 39	1.6	1.8	2.0	2.0	2.1	2.2
40 - 44	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8
45 - 49	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4
50+	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3

Kaynak:TÜİK, Evlenme İstatistikleri

Source: TurkStat, Marriage Statistics

1.17 Yaş grubuna göre eşlerin tanışma şekli (ilk evlilik), 2011

Type of meeting couples by age group (at first marriage), 2011

(%)

Yaş grubu Age group	Toplam Total	Aile, akraba çevresinden From own family and relatives	Komşu ve mahalle çevresinden From neighbors, someone from same quarter	Okul, dersane, kurs çevresinden Someone from school or training center	İş çevresinden From work place	Arkadaş çevresinden From own friends	İnternet By Internet	Evlilik ajansı By marriage agency	Diğer Other
18-24	100.0	42.7	27.5	7.3	6.8	11.8	0.5	0.2	3.0
25-34	100.0	37.0	29.2	7.7	10.3	12.5	0.3	0.0	3.1
35-44	100.0	39.7	36.7	4.2	7.9	8.7	0.1	0.1	2.6
45-54	100.0	42.2	42.3	2.8	3.6	6.1	0.0	0.0	3.0
55-64	100.0	40.4	46.2	2.6	3.0	4.8	0.0	0.0	3.0
65+	100.0	36.4	52.9	1.8	2.0	3.7	0.0	0.0	3.3

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.18 Yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS'1'e göre nikah türü (ilk evlilik), 2011

Type of wedding by age group, locality, most populous 3 provinces and SR1 (at first marriage), 2011

(%)

Nitelik - Characteristics	Toplam Total	Sadece resmi Only official wedding	Sadece dini Only religious wedding	Hem resmi hem dini Both official and religious wedding
Toplam - Total	100.0	3.4	2.6	93.9
Yaş grubu-Age group				
18-24	100.0	1.5	5.3	93.2
25-34	100.0	3.5	2.0	94.6
35-44	100.0	3.0	1.7	95.2
45-54	100.0	3.7	2.5	93.8
55-64	100.0	4.5	3.0	92.5
65+	100.0	3.4	4.2	92.4
Yerleşim yeri-Locality				
Kent - Urban	100.0	4.2	2.5	93.3
Kır - Rural	100.0	1.7	2.8	95.5
Üç büyük il Most populous three provinces				
İstanbul	100.0	8.1	1.9	90.0
Ankara	100.0	4.9	1.4	93.7
İzmir	100.0	6.2	2.3	91.5
İBBS-SR				
TR1 İstanbul	100.0	8.1	1.9	90.0
TR2 Batı Marmara - TR2 West Marmara	100.0	2.3	0.7	97.0
TR4 Doğu Marmara - TR4 East Marmara	100.0	1.5	1.9	96.7
TR3 Ege - TR3 Aegean	100.0	1.1	0.8	98.1
TR6 Akdeniz - TR6 Mediterranean	100.0	1.6	3.5	94.9
TR5 Batı Anadolu - TR5 West Anatolia	100.0	0.8	1.4	97.9
TR7 Orta Anadolu - TR7 Central Anatolia	100.0	1.0	2.5	96.5
TR8 Batı Karadeniz - TR8 West Black Sea	100.0	5.1	3.1	91.9
TR9 Doğu Karadeniz - TR9 East Black Sea	100.0	0.6	2.1	97.2
TRA Kuzeydoğu Anadolu - TRA Northeast Anatolia	100.0	0.6	3.3	96.1
TRB Ortadoğu Anadolu - TRB Centraleast Anatolia	100.0	6.2	5.3	88.5
TRC Güneydoğu Anadolu - TRC Southeast Anatolia	100.0	0.8	7.5	91.8

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.19 Cinsiyet ve ilk evlenme yılına göre evlilik kararı
 Marriage decision by sex and the year of first marriage

	(%)	
	Ailesinin kararıyla (Görücü usulüyle) With the decision of families	
İlk evlenme yılı Year of first marriage	Erkek-Male	Kadın-Female
1950 ve öncesi 1950 and before	24.8	30.7
1951-1955	16.4	31.0
1956-1960	15.1	28.0
1961-1965	17.0	26.1
1966-1970	13.6	19.8
1971-1975	9.2	17.7
1976-1980	8.7	13.3
1981-1985	7.9	14.8
1986-1990	5.3	10.3
1991-1995	3.7	8.6
1996-2000	2.4	5.7
2001-2005	2.0	3.6
2006-2011	1.2	1.8

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması
 Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.20 Yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS1'e göre başlık parası (ilk evlilik), 2011

Bride price by locality, most populous three provinces and SR1 (at first marriage), 2011

			(%)
Nitelik Characteristic	Toplam Total	Evet Yes	Hayır No
Türkiye-Turkey	100.0	15.6	84.4
Yerleşim yeri-Locality			
Kent-Urban	100.0	12.6	87.4
Kır-Rural	100.0	22.8	77.2
Üç büyük il - Most populous three provinces			
İstanbul	100.0	12.9	87.1
Ankara	100.0	12.8	87.2
İzmir	100.0	6.1	93.9
İBBS-SR			
TR1 İstanbul	100.0	12.9	87.1
TR2 Batı Marmara - TR2 West Marmara	100.0	8.3	91.7
TR4 Doğu Marmara - TR4 East Marmara	100.0	11.1	88.9
TR3 Ege - TR3 Aegean	100.0	4.4	95.6
TR6 Akdeniz - TR6 Mediterranean	100.0	9.8	90.2
TR5 Batı Anadolu - TR5 West Anatolia	100.0	5.8	94.2
TR7 Orta Anadolu - TR7 Central Anatolia	100.0	23.8	76.2
TR8 Batı Karadeniz - TR8 West Black Sea	100.0	21.3	78.7
TR9 Doğu Karadeniz - TR9 East Black Sea	100.0	11.3	88.7
TRA Kuzeydoğu Anadolu - TRA Northeast Anatolia	100.0	39.7	60.3
TRB Ortadoğu Anadolu - TRB Centraleast Anatolia	100.0	39.6	60.4
TRC Güneydoğu Anadolu - TRC Southeast Anatolia	100.0	38.8	61.2

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.21 Yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS1'e göre akraba evliliği (ilk evlilik), 2011

Marriage with close relatives by age group, locality, most populous three provinces and SR1
(at first marriage), 2011

			(%)
Nitelik Characteristic	Toplam Total	Evet Yes	Hayır No
Türkiye-Turkey	100.0	21.3	78.7
Yaş grubu-Age group			
18-24	100.0	23.5	76.5
25-34	100.0	19.4	80.6
35-44	100.0	20.3	79.7
45-54	100.0	23.4	76.6
55-64	100.0	22.8	77.2
65+	100.0	20.7	79.3
Yerleşim yeri-Locality			
Kent-Urban	100.0	19.8	80.2
Kır-Rural	100.0	24.6	75.4
Üç büyük il - Most populous three provinces			
İstanbul	100.0	17.1	82.9
Ankara	100.0	23.0	77.0
İzmir	100.0	11.5	88.5
İBBS-SR			
TR1 İstanbul	100.0	17.1	82.9
TR2 Batı Marmara - TR2 West Marmara	100.0	6.8	93.2
TR4 Doğu Marmara - TR4 East Marmara	100.0	13.5	86.5
TR3 Ege - TR3 Aegean	100.0	17.9	82.1
TR6 Akdeniz - TR6 Mediterranean	100.0	23.1	76.9
TR5 Batı Anadolu - TR5 West Anatolia	100.0	27.9	72.1
TR7 Orta Anadolu - TR7 Central Anatolia	100.0	25.1	74.9
TR8 Batı Karadeniz - TR8 West Black Sea	100.0	19.4	80.6
TR9 Doğu Karadeniz - TR9 East Black Sea	100.0	25.6	74.4
TRA Kuzeydoğu Anadolu - TRA Northeast Anatolia	100.0	22.8	77.2
TRB Ortadoğu Anadolu - TRB Centraleast Anatolia	100.0	35.5	64.5
TRC Güneydoğu Anadolu - TRC Southeast Anatolia	100.0	43.6	56.4

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı
Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family
Structure Survey of Turkey

1.22 Yerleşim yeri, üç büyük il, İBBS1'e göre eş ile akrabalık derecesi (ilk evlilik), 2011

Degree of relationship of couples by locality, most populous three provinces and SR1 (at first marriage), 2011

(%)

Nitelik Characteristic	Toplam Total	Akralık derecesi - Degree of relationship					
		Amcaoğlu, amcakızı Cousin (son or daughter of uncle)	Halaoğlu, halakızı (son or daughter of father's sister)	Dayıoğlu, dayıkızı Cousin (son or daughter of mother's brother)	Teyzeoğlu, teyzekızı Cousin (son or daughter of mother's sister)	Baba tarafından diğer akraba Other relative of father	Anne tarafından diğer akraba Other relative of mother
Türkiye-Turkey	100.0	18.4	11.8	11.7	11.8	28.7	17.5
Yerleşim yeri - Locality							
Kent-Urban	100.0	17.3	12.1	11.8	12.9	28.5	17.4
Kır-Rural	100.0	20.5	11.2	11.5	9.8	29.1	17.9
Üç büyük il - Most populous three provinces							
İstanbul	100.0	14.9	13.1	12.2	11.7	30.6	17.5
Ankara	100.0	15.2	10.6	12.5	9.5	37.2	25.1
İzmir	100.0	15.1	8.7	121.0	12.8	33.6	17.7
İBBS-SR							
TR1 İstanbul	100.0	14.9	13.1	12.2	11.7	30.6	17.5
TR2 Batı Marmara TR2 West Marmara	100.0	13.0	14.2	7.3	4.8	36.4	24.3
TR4 Doğu Marmara TR4 East Marmara	100.0	10.4	10.4	10.9	10.5	34.8	23.0
TR3 Ege TR3 Aegean	100.0	8.2	7.3	7.5	15.7	32.7	28.6
TR6 Akdeniz TR6 Mediterranean	100.0	16.2	13.7	12.5	11.1	28.6	17.9
TR5 Batı Anadolu TR5 West Anatolia	100.0	22.3	13.5	11.1	15.3	30.3	7.5
TR7 Orta Anadolu TR7 Central Anatolia	100.0	24.4	13.6	12.0	12.9	24.0	13.2
TR8 Batı Karadeniz TR8 West Black Sea	100.0	14.4	12.4	11.1	11.9	28.2	22.0
TR9 Doğu Karadeniz TR9 East Black Sea	100.0	20.1	10.2	11.0	12.8	33.1	9.7
TRA Kuzeydoğu Anadolu TRA Northeast Anatolia	100.0	21.2	18.8	23.6	9.3	13.1	14.0
TRB Ortadoğu Anadolu TRB Centraleast Anatolia	100.0	23.6	9.8	11.0	12.8	33.1	9.7
TRC Güneydoğu Anadolu TRC Southeast Anatolia	100.0	29.2	11.3	11.4	11.2	25.7	25.1

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.23 Cinsiyet, yaş grubu, yerleşim yeri, üç büyük il ve İBBS1'e göre akraba evliliğini uygun bulma nedeni, 2011

Reason for acceptance of marriage with close relatives by sex, age group, locality, most populous three provinces and SR1, 2011

								%
		Toplam Total	Mal varlığının bölünmemesi For not dividing assets	Aile kökenlerinin bilinmesi, korun ması Knowledge of the origins of the family / keeping family roots	Akraba çocuklarının daha iyi anlaşması Better communication of cousins	Akraba evliliklerinde aile büyüklerine daha saygılı olunması Better respect to elderly persons of the family in the marriage with close relatives	Gelenek ve göreneklerin korunması Keeping traditions and customs	Diğer Other
Türkiye	Turkey	100.0	2.5	37.3	21.5	13.3	13.1	12.3
Cinsiyet -Sex								
Erkek-Male		100.0	2.1	37.8	20.8	13.1	13.3	12.9
Kadın-Female		100.0	2.9	36.8	22.2	13.5	12.9	11.7
Yaş grubu-Age group								
18-24		100.0	1.7	44.3	20.1	11.0	10.6	12.3
25-34		100.0	2.4	35.3	20.6	12.6	12.4	16.7
35-44		100.0	2.4	37.1	20.3	13.2	14.2	12.8
45-54		100.0	3.0	34.6	24.1	13.1	14.2	11.1
55-64		100.0	2.5	36.1	24.1	15.9	10.6	10.7
65+		100.0	3.0	39.3	20.7	14.8	17.1	5.0
Yerleşim yeri-Locality								
Kent-Urban		100.0	2.3	36.4	20.7	12.7	13.2	14.7
Kır-Rural		100.0	2.9	39.4	23.3	14.7	12.8	6.8
Üç büyük il - Most populous three provinces								
İstanbul		100.0	2.2	37.5	16.3	9.0	19.5	15.4
Ankara		100.0	2.1	32.5	11.5	15.4	13.7	24.8
İzmir		100.0	3.2	33.5	13.7	15.2	16.7	17.8
İBBS - SR								
TR1 İstanbul		100.0	2.2	37.5	16.3	9.0	19.5	15.4
TR2 Batı Marmara		100.0	6.1	19.6	36.4	4.2	18.9	14.9
TR2 West Marmara								
TR4 Doğu Marmara		100.0	2.2	19.8	24.1	9.3	10.6	34.1
TR4 East Marmara								
TR3 Ege		100.0	13.0	27.2	31.0	4.0	8.9	15.8
TR3 Aegean								
TR6 Akdeniz		100.0	1.7	32.4	26.0	13.8	13.0	13.0
TR6 Mediterranean								
TR5 Batı Anadolu		100.0	0.7	32.7	21.7	13.9	15.9	15.0
TR5 West Anatolia								
TR7 Orta Anadolu		100.0	3.5	29.4	35.9	15.4	10.2	5.6
TR7 Central Anatolia								
TR8 Batı Karadeniz		100.0	3.1	36.3	12.0	10.5	15.2	22.9
TR8 West Black Sea								
TR9 Doğu Karadeniz		100.0	2.9	42.0	22.8	5.0	14.1	13.3
TR9 East Black Sea								
TRA Kuzeydoğu Anadolu TRA		100.0	5.7	44.2	9.1	5.3	30.1	5.8
TRA Northeast Anatolia								
TRB Ortadoğu Anadolu TRB		100.0	0.7	25.9	30.5	23.8	13.3	5.8
TRB Centraleast Anatolia								
TRC Güneydoğu Anadolu		100.0	0.9	54.0	19.1	16.4	6.2	3.2
TRC Southeast Anatolia								

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.24 Temel doğurganlık göstergeleri, 2001-2012
Basic fertility indicators, 2001-2012

Temel doğurganlık göstergeleri - Basic fertility indicators				
Yıl Year	Doğum sayısı Number of births	Kaba doğum hızı Crude birth rate (‰)	Genel doğurganlık hızı General fertility rate (‰)	Toplam doğurganlık hızı Total fertility rate (‰)
2001	1 323 195	20.3	83.9	2.37
2002	1 229 417	18.6	76.9	2.17
2003	1 198 763	17.9	74.0	2.09
2004	1 222 242	18.0	74.6	2.11
2005	1 243 513	18.1	75.1	2.12
2006	1 254 157	18.1	75.0	2.12
2007	1 287 784	18.3	76.4	2.16
2008	1 292 839	18.2	76.0	2.15
2009	1 261 299	17.5	73.3	2.08
2010	1 253 309	17.2	72.4	2.05
2011	1 237 172	16.7	70.8	2.02
2012	1 279 864	17.0	72.3	2.08

Kaynak: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü
Not. 2009 yılından itibaren doğum istatistikleri ikametgah
yerine göre yayımlanmaya başlanmıştır (31/08/2012 tarihi
itibariyle).

Source: General Directorate of Civil Registration and Nationality
Note. Birth statistics have been started to publish by the permanent
residence since 2009. Date as of 31/08/2012.

1.25 Annenin yaş grubuna göre doğum yüzdesi, 2001-2012

Percentage of birth by age group of mother, 2001-2012

Yaş grubu-Age group of mother											
	Toplam										Bilinmeyen
Yıl	Total	<15	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50+	Unknown
2001	100.0	0.2	11.7	32.99	28.2	14.9	8.6	2.2	0.7	0.2	0.4
2002	100.0	0.2	11.0	33.3	28.2	15.8	8.1	2.3	0.6	0.2	0.3
2003	100.0	0.2	10.3	32.7	28.8	17.	7.8	2.3	0.6	0.1	0.2
2004	100.0	0.2	10.1	32.3	28.5	18.3	7.5	2.4	0.5	0.1	0.2
2005	100.0	0.1	9.9	31.5	29.5	18.4	7.3	2.5	0.4	0.1	0.2
2006	100.0	0.1	9.7	30.3	31.2	18.2	7.2	2.6	0.4	0.1	0.2
2007	100.0	0.1	9.3	29.3	32.2	18.6	7.6	2.2	0.3	0.1	0.3
2008	100.0	0.1	9.2	29.	32.	19.	8.	2.	0.3	0.1	0.3
2009	100.0	0.1	8.7	28.3	31.7	19.3	9.0	1.9	0.3	0.1	0.6
2010	100.0	0.0	8.0	27.3	31.6	20.8	9.3	2.0	0.3	0.0	0.6
2011	100.0	0.0	7.6	26.7	31.1	22.5	9.3	1.8	0.3	0.0	0.6
2012	100.0	0.0	7.1	25.6	30.8	23.7	9.7	2.0	0.3	0.0	0.7

Kaynak: TÜİK, Doğum İstatistikleri

Source: TurkStat, Birth Statistics

1.26 Sağlık personelinin gözetiminde gerçekleşen doğumlar, 1993-2008

Births attended by medical staff, 1993-2008

Yıl	Toplam	Sağlık kuruluşunda	Evde	(%) Diğer
Year	Total	At medical organization	Home	Other
1993				
Yaşa göre-By Age Groups				
-20	100.0	61.6	38.2	0.2
20-34	100.0	60.5	39.4	0.1
35-49	100.0	46.3	53.7	0.0
Yerleşim yerine göre-By locality				
Kent-Urban	100.0	72.5	27.4	0.1
Kır-Rural	100.0	40.5	59.2	0.3
1998				
Yaşa göre-By Age Groups				
-20	100.0	73.6	25.8	0.6
20-34	100.0	73.4	25.8	0.8
35-49	100.0	61.3	37.6	1.2
Yerleşim yerine göre-By locality				
Kent-Urban	100.0	80.2	19.1	0.6
Kır-Rural	100.0	59.7	39.2	1.1
2003				
Yaşa göre-By Age Groups				
-20	100.0	78.6	20.8	0.6
20-34	100.0	78.9	20.6	0.3
35-49	100.0	72.0	27.7	0.3
Yerleşim yerine göre-By locality				
Kent-Urban	100.0	85.6	14.1	0.2
Kır-Rural	100.0	64.3	35.0	0.5
2008				
Yaşa göre-By Age Groups				
-20	100.0	88.7	10.4	0.0
20-34	100.0	90.5	9.2	0.2
35-49	100.0	84.5	13.5	0.0
Yerleşim yerine göre-By locality				
Kent-Urban	100.0	94.0	5.4	0.1
Kır-Rural	100.0	79.0	20.4	0.3

Kaynak: H.Ü, Nüfus Etütleri Enstitüsü, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması

Source: HU, Institute of Population Studies, Turkish Demographic and Health Survey

1.27 İBBS1'e göre sağlık kuruluşlarında gerçekleşen doğumların tüm doğumlar içindeki oranı, 2002,2012
 Proportion of births attended in all births in medical organization by SR1, 2002,2012

İBBS Düzey 1 SR Level 1	Yıl -Year		(%)
	2002	2012	
Türkiye-Turkey	75.0	97.0	
TR1 İstanbul	92.0	100.0	
TR2 Batı Marmara TR2 West Marmara	97.0	100.0	
TR4 Doğu Marmara TR4 East Marmara	88.0	95.0	
TR3 Ege TR3 Aegean	86.0	99.0	
TR6 Akdeniz TR6 Mediterranean	75.0	100.0	
TR5 Batı Anadolu TR5 West Anatolia	87.0	100.0	
TR7 Orta Anadolu TR7 Central Anatolia	78.0	99.0	
TR8 Batı Karadeniz TR8 West Black Sea	89.0	96.0	
TR9 Doğu Karadeniz TR9 East Black Sea	76.0	95.0	
TRA Kuzeydoğu Anadolu TRA North East Anatolia	63.0	88.0	
TRB Ortadoğu Anadolu TRB Central East Anatolia	47.0	88.0	
TRC Güneydoğu Anadolu TRC Southeast Anatolia	52.0	91.0	

Kaynak: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Source: Turkish Ministry of Public Health

1.28 Eğitim durumu ve canlı doğan çocuk sayısına göre en az bir evlilik yapmış olan kadın nüfus, 2011

Ever married female population by educational attainment and the number of live born children, 2011

(15 ve daha yukarı yaştaki evli, eşi ölmüş ve boşanmış kadın nüfus)

(15 years of age and over married, widowed and divorced female population)

Eğitim durumu Educational attainment	En az bir evlilik yapmış kadın sayısı Number of ever married women	Canlı doğan çocuk sayısı Number of live born children (Bin - Thousand)					Toplam Total	Canlı doğan çocuk sayısı Number of live born children (%)				
		0	1	2	3	4 +		0	1	2	3	4 +
Toplam - Total	21 573	1 669	3 263	6 131	4 039	6 471	100.0	7.7	15.1	28.4	18.7	30.0
Okuma yazma bilmeyen Illiterate	2 387	78	89	168	265	1 787	100.0	3.3	3.7	7.0	11.1	74.9
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen No school completed	1 791	85	126	212	277	1 091	100.0	4.8	7.0	11.8	15.5	60.9
İlkokul Primary school	8 955	331	784	2 641	2 275	2 924	100.0	3.7	8.8	29.5	25.4	32.6
İlköğretim/ortaokul veya dengi okul Primary education/ junior high school or equivalent	3 648	377	770	1 296	716	489	100.0	10.3	21.1	35.5	19.6	13.4
Lise veya dengi okul High school or equivalent	3 006	387	871	1 214	389	145	100.0	12.9	29.0	40.4	12.9	4.8
Yükseköğretim Higher education	1 786	409	625	600	117	34	100.0	22.9	35.0	33.6	6.6	1.9
Bilinmeyen Unknown	1	0	0	0	0	0	100.0	4.4	10.2	32.6	19.8	33.1

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması

Source: TurkStat, Population and Housing Census

1.29 İşgücü durumu ve canlı doğan çocuk sayısına göre en az bir evlilik yapmış olan kadın nüfus, 2011
 Ever married female population by labour force and the number of live born children, 2011

(15 ve daha yukarı yaştaki evli, eşi ölmüş ve boşanmış kadın nüfus)

(15 years of age and over married, widowed and divorced female population)

	En az bir evlilik yapmış kadın sayısı Number of ever married women	Canlı doğan çocuk sayısı Number of live born children (Bin - Thousand)					Canlı doğan çocuk sayısı Number of live born children (%)			
		0	1	2	3+	Toplam Total	0	1	2	3+
İşgücü durumu Labour force										
Toplam -Total	21 573	1 669	3 263	6 131	10 510	100.0	7.7	15.1	28.4	48.7
İşgücü Labour force	5 122	683	1 103	1 512	1 823	100.0	13.3	21.5	29.5	35.6
İstihdam Employed	4 710	598	986	1 385	1 741	100.0	12.7	20.9	29.4	37.0
İşsiz Unemployed	412	86	117	127	82	100.0	20.8	28.4	30.9	19.9
İşgücüne dahil olmayan nüfus Population not in labour force	16 451	985	2 160	4 619	8 687	100.0	6.0	13.1	28.1	52.8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması

Source: TurkStat, Population and Housing Census

1.30 Evlilik süresine göre boşanma oranı, 2001-2012

Ratio of divorces by duration marriage, 2001-2012

											(%)
Evlilik süresi (yıl) - Duration of marriage (year)											
Yıl Year	Toplam Total	1 yıldan az Less than 1 year	1	2	3	4	5	6-10	11-15	16+	
2001	100.0	4.7	9.3	8.0	7.5	6.9	5.9	21.8	14.3	21.4	
2002	100.0	4.5	9.4	8.1	7.1	6.8	6.3	21.7	14.2	21.9	
2003	100.0	4.5	9.4	8.8	7.3	6.5	6.2	21.3	13.6	22.5	
2004	100.0	4.0	9.6	8.7	8.3	6.8	6.0	21.0	13.0	22.7	
2005	100.0	4.2	9.3	8.2	7.5	7.0	6.1	21.3	13.5	22.7	
2006	100.0	4.2	9.5	8.5	7.5	6.7	6.2	21.8	13.5	22.1	
2007	100.0	4.0	9.8	8.2	7.4	6.6	5.9	22.2	13.5	22.5	
2008	100.0	3.9	9.7	8.2	7.3	6.7	5.6	21.5	13.9	23.1	
2009	100.0	3.5	9.1	8.0	7.1	6.5	5.9	20.9	14.6	24.4	
2010	100.0	3.4	8.9	7.9	7.3	6.6	5.9	21.1	14.8	24.1	
2011	100.0	3.6	9.1	7.7	7.3	6.7	5.9	20.7	14.8	24.2	
2012	100.0	3.3	9.0	7.5	7.2	6.6	6.0	21.2	14.8	24.2	

Kaynak: TÜİK, Boşanma İstatistikleri

Source: TurkStat, Divorce Statistics

1.31 İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 1. Düzeye göre kaba boşanma hızı, 2007-2012

Crude divorce rate by Statistical Regions Level 1, 2007-2012

							(‰)
İBBS 1. Düzey SR Level 1							
Yıl - Year							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Türkiye-Turkey	1.34	1.40	1.58	1.62	1.62	1.64	
TR1 İstanbul	1.62	1.64	1.91	1.91	1.93	1.95	
TR2 Batı Marmara - TR2 West Marmara	1.49	1.53	1.75	1.83	1.85	1.77	
TR3 Ege - TR3 Aegean	1.89	2.06	2.26	2.33	2.29	2.30	
TR4 Doğu Marmara - TR4 East Marmara	1.34	1.41	1.56	1.68	1.69	1.73	
TR5 Batı Anadolu - TR5 West Anatolia	1.68	1.78	2.00	2.03	2.03	2.11	
TR6 Akdeniz - TR6 Mediterranean	1.46	1.55	1.75	1.81	1.87	1.84	
TR7 Orta Anadolu - TR7 Central Anatolia	1.43	1.49	1.66	1.70	1.59	1.67	
TR8 Batı Karadeniz - TR8 West Black Sea	1.18	1.23	1.37	1.38	1.37	1.36	
TR9 Doğu Karadeniz - TR9 East Black Sea	0.85	0.85	0.95	0.92	0.94	0.98	
TRA Kuzeydoğu Anadolu - TRA Northeast Anatolia	0.49	0.50	0.58	0.58	0.56	0.59	
TRB Ortadoğu Anadolu - TRB Centraleast Anatolia	0.50	0.50	0.59	0.59	0.51	0.58	
TRC Güneydoğu Anadolu - TRC Southeast Anatolia	0.52	0.53	0.61	0.63	0.60	0.64	

Kaynak: TÜİK, Boşanma İstatistikleri

Not: 2007-2009 yıllarına ilişkin kaba boşanma hızları, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarından hesaplanan yıl ortası nüfus tahminlerine göre revize edilmiştir.

Source: TurkStat, Divorce Statistics

Note: Crude divorce rates related to 2007-2009 are revised according to the estimated mid-year population calculated by Address Based Population Registration System.

1.32 Kaba boşanma hızı, 2001-2012
Crude divorce rate, 2001-2012

Yıl Year	Boşanma hızı Divorce rate (%)
2001	1.3
2002	1.4
2003	1.3
2004	1.3
2005	1.3
2006	1.3
2007	1.3
2008	1.4
2009	1.6
2010	1.6
2011	1.6
2012	1.6

Kaynak: TÜİK, Boşanma İstatistikleri

Source: TurkStat, Divorce Statistics

1.33 Cinsiyete göre boşanma nedeni, 2011
Cause of divorce by sex, 2011

Neden Cause	Erkek Male (%)	Kadın Female (%)
İçki ve kumar alışkanlığı Alcohol and gambling habit	1.1	14.2
Şiddet Violence	0.7	13.0
Evin ekonomik olarak geçimini sağlayamama Can not meet family expenses	5.8	8.1
Aldatma Deception	4.3	9.7
Aile içi cinsel taciz Domestic sexual abuse	0.0	0.6
Sorumsuz ve ilgisiz davranma Irrelevant attitude and not getting responsibility	19.9	14.5
Terk etme/edilme Abandonment	5.4	3.9
Çocuk olmaması Infertility	1.4	2.4
Ailedeki çocuklara karşı kötü muamele Mistreat of children	0.7	0.2
Eşlerin ailelerine karşı saygısız davranması Disrespectful attitudes of spouses to their families	10.9	4.6
Eşin ailesinin aile içi ilişkilere karışması Be involving in family relations by the families of couples	5.9	4.9
Eşin tedavisi güç bir hastalığa yakalanması Catching a disease difficult to treat of one of the spouses	1.7	1.5
Hırsızlık, dolandırıcılık, gasp taciz gibi suçlar Theft, swindling, seizure, abuse and related crimes	0.7	0.7
Diğer Other	41.7	21.8

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

1.34 Cinsiyet ve yaş grubuna göre intihar hızı, 2007-2012
Suicide rate by age group and sex, 2007-2012

		Yıl - Year					
Cinsiyet Sex	Yaş grubu Age group	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erkek-Male	Toplam-Total	5.14	5.40	5.85	5.67	5.06	6.13
	15-24	5.54	6.15	5.54	6.37	5.46	6.91
	25-34	6.71	5.74	6.94	6.91	6.03	7.38
	35-44	6.39	6.69	7.64	7.17	6.35	7.05
	45-54	6.77	7.36	9.52	8.29	7.45	8.81
	55-64	6.34	7.48	9.36	7.67	6.77	9.08
	65-74	7.41	11.10	9.87	8.61	8.55	8.72
	75+	12.30	14.67	15.33	14.71	14.36	15.22
Kadın-Female	Toplam-Total	2.81	2.52	2.19	2.36	2.17	2.43
	15-24	5.55	5.51	4.13	4.67	4.40	4.84
	25-34	3.30	3.13	2.52	2.90	2.69	2.58
	35-44	2.05	2.21	1.79	2.05	1.83	2.67
	45-54	2.39	1.70	2.30	1.83	1.84	1.98
	55-64	2.20	1.57	2.57	2.46	2.05	1.87
	65-74	2.69	1.89	2.84	2.28	1.68	3.12
	75+	3.39	2.90	3.16	3.69	3.32	4.07

Kaynak: TÜİK, İntihar İstatistikleri

Not: (1) 2007-2011 yıllarına ilişkin intihar istatistikleri, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı'ndan elde edilen bilgileri kapsamaktadır.

(2) 2012 yılına ilişkin intiharlar istatistikleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ve Ölüm Belgesinden elde edilen bilgileri kapsamaktadır.

Source: TurkStat, Suicide Statistics

Note: (1) Suicide statistics for 2007-2011 years include information taken from General Police Headquarters and General Gendarme Commandership between 2001-2011 years.

(2) Suicide statistics for 2012 year include information taken from General Police Headquarters, General Gendarme Commandership, General Directorate of Prisons and Detention Houses and, Death Certificate.

1.35 Bilgisayar ve İnternet kullanım oranı, 2005-2013

Proportion of the computer and Internet usage, 2005-2013

(16-74 yaş-16-74 age)

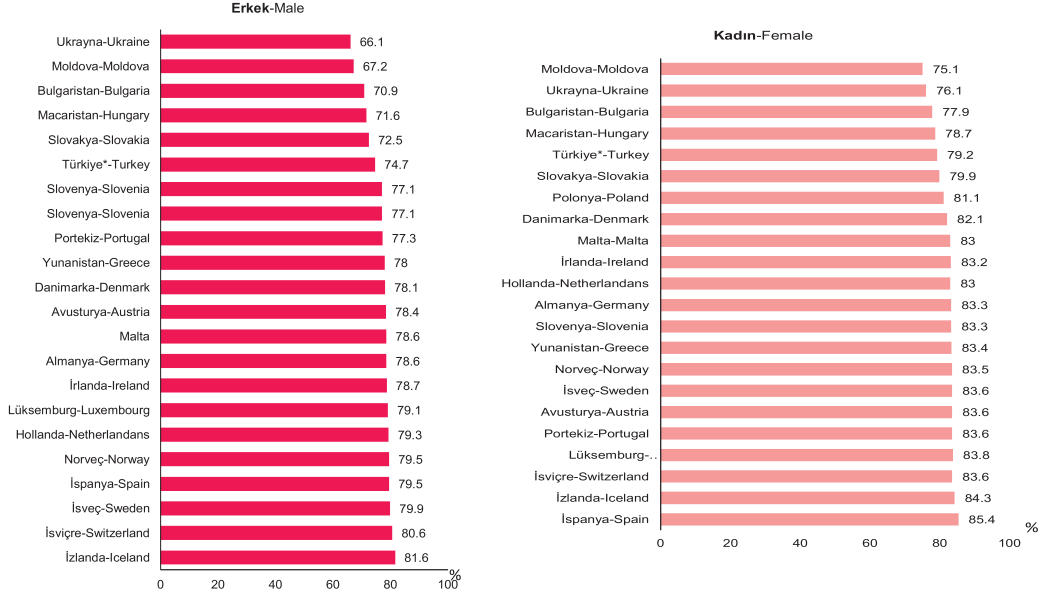
		Bilgisayar kullanım oranı			İnternet Kullanım oranı			(%)
		Proportion of using computer usage			Proportion of using Internet usage			
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	
		Total	Male	Female	Total	Male	Female	
2005								
	Türkiye-Turkey	17.7	23.9	11.5	13.9	19.3	8.6	
	Kent-Urban	23.2	30.1	16.1	18.6	24.7	12.3	
	Kır-Rural	8.3	12.8	4.1	6.1	9.7	2.7	
2007								
	Türkiye-Turkey	33.2	41.9	24.3	30.0	38.5	21.3	
	Kent-Urban	41.1	51.3	30.7	37.5	47.4	27.4	
	Kır-Rural	19.5	25.7	13.3	16.9	22.9	10.7	
2008								
	Türkiye-Turkey	38.1	47.3	29.1	35.8	44.8	27.0	
	Kent-Urban	46.8	56.7	37.0	44.6	54.3	35.1	
	Kır-Rural	22.1	30.0	14.4	19.7	27.4	12.1	
2009								
	Türkiye-Turkey	40.1	50.5	30.0	38.1	48.6	28.0	
	Kent-Urban	47.7	58.5	37.0	45.5	56.5	34.6	
	Kır-Rural	22.2	30.9	14.1	20.7	29.1	12.9	
2010								
	Türkiye-Turkey	43.2	53.4	33.2	41.6	51.8	31.7	
	Kent-Urban	50.6	61.3	40.3	49.2	59.8	39.0	
	Kır-Rural	25.6	34.9	16.6	23.7	33.1	14.6	
2011								
	Türkiye-Turkey	46.4	56.1	36.9	45.0	54.9	35.3	
	Kent-Urban	54.7	64.6	45.0	53.2	63.2	43.4	
	Kır-Rural	26.9	36.2	17.8	25.7	35.3	16.4	
2012								
	Türkiye-Turkey	48.7	59.0	38.5	47.4	58.1	37.0	
	Kent-Urban	57.8	68.0	47.7	56.6	67.0	46.3	
	Kır-Rural	27.6	37.8	18.0	26.4	37.1	16.3	
2013								
	Türkiye-Turkey	49.9	60.2	39.8	48.9	59.3	38.7	
	Kent-Urban	59.0	69.0	49.1	58.0	68.1	48.0	
	Kır-Rural	29.5	40.1	19.3	28.6	39.2	18.4	

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Anketi

Source: TurkStat, ICT Usage Survey on Households

2.1 Seçilmiş ülkelere göre doğuşta yaşam beklentisi, 2011

Life expectancy at birth by selected countries, 2011

Kaynak: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu İstatistik Veritabanı, 2011

Source: UNECE Statistical Database, 2011

*TÜİK, Nüfus Projeksiyonları, 2013

*TurkStat, Population Projections, 2013

Seçilmiş ülkeler karşılaştırıldığında, erkeklerde 2011 yılında doğuşta beklenen yaşam süresinin en yüksek olduğu ülkeler arasında İzlanda (80,7 yıl), İsviçre (80,5 yıl) ve İsveç (79,9 yıl) bulunmaktadır. Doğuşta beklenen yaşam süresi Türkiye'de 2012 yılında erkekler için 75,8 yıldır. Ülkeler karşılaştırıldığında 2011 yılında kadınlarda doğuşta beklenen yaşam süresinin en yüksek olduğu ülkeler arasında İspanya (85,4 yıl), İsviçre (85 yıl) ve İzlanda (84,1 yıl) bulunmaktadır. Doğuşta beklenen yaşam süresi Türkiye'de 2012 yılında kadınlar için 80,2 yıldır.

When selected countries are compared, the countries with the highest life expectancy at birth for males are Iceland (80.7), Switzerland (80.5) and Sweden (79.9) in 2011. In Turkey, life expectancy at birth for males is 75.8 years in 2012. Comparing the selected countries it is seen that in 2011, Spain, Switzerland and Iceland are amongst the countries that have the highest life expectancy rates for females with 85.4, 85 and 84.1 years respectively. Turkey's life expectancy at birth for females is 80.2 years in 2012.

2.1 Seçilmiş ülkelere göre bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyete göre dağılımı, 2010

Distribution of individuals body mass index by sex and selected countries, 2010

								(%)
Erkek-Male				Kadın-Female				
Ülkeler-Country	Düşük kilolu Underweight	Fazla kilolu Overweight	Obez Obese	Ülkeler-Country	Düşük kilolu Underweight	Fazla kilolu Overweight	Obez Obese	
Azerbaycan-Azerbaijan	1.1	46.9	5.1	Azerbaycan-Azerbaijan	1.0	38.8	6.6	
Hollanda-Netherlands	1.2	53.6	10.2	İtalya-Italy	4.9	27.6	9.6	
İtalya-Italy	0.6	44.3	11.1	İsveç-Sweden	2.5	28.8	10.5	
İsveç-Sweden	0.8	43.0	11.7	Hollanda-Netherlands	2.0	42.9	12.6	
Letonya-Latvia	2.4	31.8	13.0	Danimarka-Denmark	3.8	39.4	13.1	
Türkiye-Turkey	3.5	37.3	13.2	Finlandiya-Finland	2.9	27.5	15.5	
Danimarka-Denmark	1.4	54.2	13.7	Kanada-Canada	4.3	26.4	15.8	
Belarus-Belarus	1.1	39.2	15.3	Estonya-Estonia	4.7	28.4	16.8	
İsrail-Israel	1.3	41.1	15.3	İsrail-Israel	4.4	28.0	16.8	
Finlandiya-Finland	1.7	42.0	15.7	Letonya-Latvia	5.0	27.5	17.9	
Estonya-Estonia	1.3	36.6	17.0	İzlanda-Iceland	2.2	31.1	19.3	
Kanada-Canada	1.7	39.8	19.1	Türkiye-Turkey	5.9	28.4	21.0	
İzlanda-Iceland	0.6	44.0	22.7	Belarus-Belarus	3.6	31.2	25.0	
ABD-USA	1.4	36.9	33.8	ABD-USA	2.9	27.3	34.9	

Kaynak: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu İstatistik Veritabanı

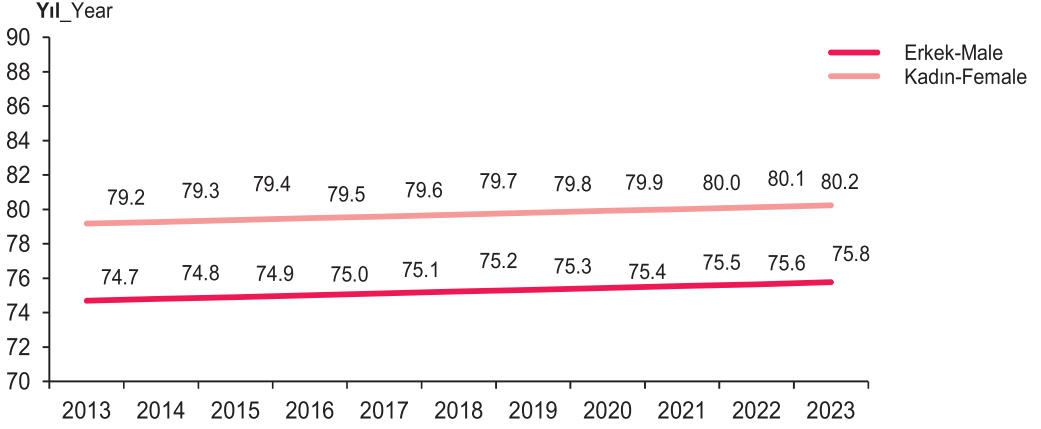
Source: UNECE Statistical Database

Seçilmiş ülkeler karşılaştırıldığında, erkeklerde 2010 yılında obez oranının en yüksek olduğu ülkeler arasında Amerika Birleşik Devletleri (%33,8), İzlanda (%22,7), Kanada (%19,1) bulunmaktadır. Türkiye'de 2010 yılında erkeklerde obez oranı % 13,2'dir. Ülkeler karşılaştırıldığında 2010 yılında kadınlarda obez oranının en yüksek olduğu ülkeler arasında Amerika Birleşik Devletleri (%34,9), Belarus (%25) ve Türkiye (%21) bulunmaktadır.

When the body mass index of selected countries are compared for proportion of obese among males in 2010, USA (33.8%), Iceland (22.7%) and Canada (19.1%) has the highest proportions. For Turkey the proportion of obese among males is 13.2% in 2010. When selected countries are compared for proportion of obese among females in 2010, USA (34.9%), Belarus (25%) and Turkey (21%) has the highest proportions.

2.2 Doğuşta yaşam beklentisi, 2013-2023

Life expectancy at birth, 2013-2023

Kaynak: TÜİK, Nüfus Projeksiyonları, 2013-2023

Source: TurkStat, Population Projections, 2013-2023

Doğuşta beklenen ömür, 2013 yılında kadınlar için 79,2 yıl iken erkekler için 74,7'dir. Doğuşta beklenen ömrün, 2023 yılında kadınlar için 80,2 erkekler için ise 75,8 yıl olacağı tahmin edilmektedir.

Life expectation at birth is 79.2 years for females and 74.7 years for males in 2013. Life expectation at birth is projected to be 80.2 for females and 75.8 for males in 2023.

2.2 Bireylerin tütün ve tütün mamulü kullanma oranı, 2008, 2012

Percentage of individuals smoking, 2008, 2012

(15 ≥ yaş – age)		Tütün kullanma durumu - Smoking						(%)
	Hergün Daily		Ara sıra Less than daily		Şu anda kullanmıyor / Hiç Not at all / Never used			
	2008	2012	2008	2012	2008	2012		
Toplam - Total	27,4	23,8	3,9	3,3	68,7	72,9		
Erkek - Male	43,8	37,3	4,1	4,1	52,1	58,5		
Kadın - Female	11,6	10,7	3,6	2,4	84,8	86,8		

Kaynak: TÜİK, Küresel Yetişkin Tütün Araştırması, 2008, 2012

Source: TurkStat, Global Adult Tobacco Survey, 2008, 2012

Türkiye'de 2008 yılında 15 ve daha yukarı yaştaki kadınların %15,2'si her gün veya ara sıra tütün ve tütün mamullerini kullanmakta iken 2012 yılında bu oran %13,1'e düşmüştür. 15 ve daha yukarı yaştaki erkeklerin 2008 yılında %47,9'u her gün veya ara sıra tütün ve tütün mamullerini kullanmakta iken 2012 yılında bu oran %41,4'e düşmüştür.

In Turkey, as 15.2% of females who are 15 years old and over, smoke daily or less than daily in 2008, in 2012 this ratio decreased to 13.1%. 47.9% males who are 15 years old and over smoke daily or less than daily in 2008, as in 2012 this ratio decreased to 41.4%.

2.3 Şu anda tütün ve tütün mamulü kullanan bireylerden son 12 ay içerisinde bırakmayı deneyenlerin oranı, 2008, 2012

Percentage of individuals smoking currently who have tried to quit smoking during the past 12 months, 2008, 2012

(15 ≥ yaş – age)

(%)

	Toplam - Total		Erkek - Male		Kadın - Female	
	2008	2012	2008	2012	2008	2012
Toplam - Total	40,6	42,6	40,5	41,8	40,8	44,9
15-24	47,2	37,2	44,5	35,6	56,2	44,7
25-34	38,3	47,6	37,6	46,3	40,2	51,8
35-44	40,2	42,5	40,1	43,3	40,4	40,7
45-54	40,4	36,5	43,1	35,8	30,8	38,6
55-64	38,1	47,7	39,5	45,4	33,2	56,0
65+	33,6	41,8	36,1	42,9	16,3	36,0
Kent - Urban	40,5	43,2	40,9	42,5	39,6	44,8
15-24	43,9	37,7	40,4	35,8	54,0	45,2
25-34	38,6	49,2	38,2	48,1	39,6	52,7
35-44	41,1	42,1	41,1	43,1	41,2	40,1
45-54	41,0	36,4	45,5	35,8	29,0	37,9
55-64	37,4	48,2	40,0	45,4	30,7	55,4
65+	40,8	42,3	47,0	44,6	18,5	35,0
Kır - Rural	40,8	40,6	39,7	39,7	47,6	45,4
15-24	55,2	35,9	53,3	34,9	63,9	42,6
25-34	37,3	40,5	35,9	38,8	44,8	47,4
35-44	37,3	43,7	37,5	43,6	36,1	44,4
45-54	38,6	36,9	37,8	35,7	47,3	42,6
55-64	39,8	46,6	38,6	45,4	54,4	62,7
65+	25,8	41,4	26,7	41,5	0,0	39,9

Kaynak: TÜİK, Küresel Yetişkin Tütün Araştırması, 2008, 2012

Source: TurkStat, Global Adult Tobacco Survey, 2008, 2012

Kadınlar tütün ve tütün mamulünü bırakmayı daha fazla denemektedir. Halen her gün veya ara sıra tütün ve tütün mamulü kullanan 15 ve daha yukarı yaşta bireylerden son 12 ay içerisinde tütün ve tütün mamulü kullanmayı bırakmaya teşebbüs eden kadınların oranı 2008 yılında %40,8 iken, 2012 yılında %44,9'a yükselmiştir. Aynı oran erkekler için sırasıyla %40,5 ve %41,8'dir.

Females try to quit tobacco and tobacco products more frequently than males. Among 15 and over individuals currently smoking daily or less than daily, the percentage of females who have attempted to quit smoking during the past 12 months is 40.8% in 2008, as in 2012 it increased to 44.9%. The same proportions are 40.5% and 41.8% for males, respectively.

2.4 Ölüm nedenlerinin cinsiyete göre dağılımı, 2012

Distribution of causes of death by sex, 2012

	(%)		
	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
Toplam-Total	100,0	100,0	100,0
Dolaşım sistemi hastalıkları Diseases of the circulatory system	37,9	34,4	42,2
Habis urlar Malign neoplasms	21,1	25,1	16,3
Solunum sistemi hazırlıkları- Diseases of the respiratory system	9,7	10,7	8,4
Endokrin (iç salgı bezi), beslenme ve metabolizmayla ilgili hastalıklar- Endocrine, nutritional and metabolic diseases	6,0	4,6	7,6
Sinir sistemi ve duyu organları hastalıkları-Diseases of the nervous system and the sense organs	4,3	3,6	5,1
Dışsal Yaralanma nedenleri ve zehirlenmeler External causes of injury and poisoning	4,1	5,3	2,6
Diğer-Other	16,9	16,3	17,6

Kaynak:TÜİK, Ölüm Nedeni İstatistikleri, 2012

Source: TurkStat, Causes of Death Statistics, 2012

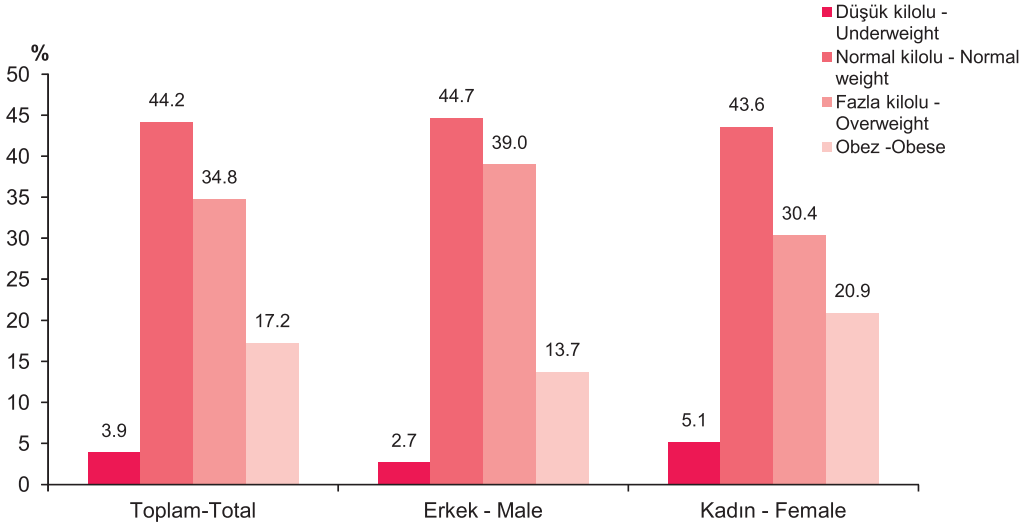
2012 yılında kadınlarda ölümlerin %42,2'si erkeklerde %34,4'ü dolaşım sistemi hastalıklarından kaynaklanmaktadır.

In 2012, the cause of deaths is diseases of the circulatory system with 42.2% in females and 34.4% in males.

2.3 Bireylerin vücut kitle indeksinin cinsiyete göre dağılımı, 2012

Distribution of individuals body mass index by sex, 2012

(15+ yaş -15 + age)

Kaynak: TÜİK, Sağlık Araştırması

Source: TurkStat, Health Interview Survey

Kadınlarda obez oranı %21,0 iken erkeklerde bu oran %13,2'dir. Kadınlarda fazla kilolu oranı %28,4 iken erkeklerde bu oran %37,3 'tür. Normal kilolu oranları erkeklerde %46,1 kadınlarda %44,7 'dir. Düşük kilolu kadınların oranı %5,9 düşük kilolu erkeklerin oranı ise %3,5 'tir.

As the distribution of obese is 21.0% for females, it is 13.2% for males. The distribution of overweights is 28.4% for females and 37.3% for males. The distribution of normal weights is 44.7% for females and 46.1% for males. The distribution of underweights is 5.9% for females and 3.5% for males.

2.1 Doğuşta beklenen yaşam süresi (yıl), 2013-2023
Life expectation at birth (year), 2013-2023

Yıl-Year	Erkek-Male	Kadın-Female (%)
2013	74.7	79.2
2014	74.8	79.3
2015	74.9	79.4
2016	75.0	79.5
2017	75.1	79.6
2018	75.2	79.7
2019	75.3	79.8
2020	75.4	79.9
2021	75.5	80.0
2022	75.6	80.1
2023	75.8	80.2

Kaynak: TÜİK, Nüfus Projeksiyonları

Source: TurkStat, Census of Projection

2.2 Engelin türüne göre engelli nüfus oranı, 2011
Proportion of disabled population by type of disability, 2011

Engellilik Türü Type of disability	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female (%)
Görmede zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in seeing	1.4	1.3	1.5
Duymada zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in hearing	1.1	1.1	1.2
Konuşmada zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in speaking such as speech impairment lalopathy, stammering, etc.	0.7	0.8	0.6
Yürümede, merdiven çıkmada/inmede zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in walking or climbing stairs	3.3	2.4	4.1
Taşımada/ tutmada zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in holding or lifting something	4.1	3.2	5.1
Yaşıtlarına göre öğrenmede/ basit dört işlem yapmada/ hatırlamada/ dikkatini toplamada zorluk yaşayanlar Persons that have difficulty in learning, doing simple calculations, remembering and concentrating when compared to your peers	2.0	1.6	2.4

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2011
Not: Bir kişinin birden fazla engeli olabilir.

Source: TurkStat, Population and Housing Census, 2011
Note: A person may have more than one disability.

2.3 Genel sağlık durumundan memnuniyet düzeyi, 2008-2013

Level of satisfaction from own health, 2008-2013

	(%)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Toplam-Total						
Çok memnun- Very satisfied	9.2	9.0	9.9	9.0	8.5	7.4
Memnun -Satisfied	56.3	56.8	59.0	60.7	61.9	64.8
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	18.6	17.5	16.9	15.9	16.7	13.6
Memnun değil -Not satisfied	13.5	13.6	12.4	12.3	11.1	12.2
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	2.3	3.2	1.8	2.1	1.7	2.0
Erkek-Male						
Çok memnun- Very satisfied	10.9	10.8	12.7	10.3	11.5	9.0
Memnun -Satisfied	62.6	62.2	65.1	66.9	66.9	69.7
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	14.6	14.7	12.7	13.1	13.1	10.9
Memnun değil -Not satisfied	10.8	9.9	8.4	8.4	7.3	9.0
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	1.1	2.5	1.2	1.2	1.2	1.4
Kadın-Female						
Çok memnun- Very satisfied	7.6	7.2	7.3	7.6	5.6	5.8
Memnun -Satisfied	50.3	51.7	53.2	54.8	57.1	59.9
Orta-Neither satisfied, nor unsatisfied	22.5	20.2	21.0	18.7	20.2	16.3
Memnun değil -Not satisfied	16.1	17.1	16.2	16.0	14.8	15.3
Hiç memnun değil -Not satisfied at all	3.6	3.8	2.4	2.8	2.2	2.7

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: TurkStat, Life Satisfaction Survey

2.4 Ölüm nedenlerinin yıllara ve cinsiyete göre dağılımı, 2011,2012
Distribution of causes of death by sex and years 2011 and 2012

Ölüm nedeni (UHS-10) Cause of death (ICD-10)	2011			2012		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Tüm Nedenler All causes	312 249	171 734	140 515	320 967	175 980	144 987
Enfeksiyon ve parazit hastalıkları Infectious and parasitic diseases	4 915	2 672	2 243	5 366	2 835	2 531
İyi huylu ve kötü huylu tümörler (malign ve benign neoplazmlar) Neoplasms	67 446	43 751	23 695	69 269	44 924	24 345
Kan ve kan yapıcı organların hastalıkları ve immün sistemin bazı bozuklukları Diseases of the blood(forming organs), immunodisorders	1 379	638	741	1 377	640	737
Endokrin (iç salgı bez), beslenme ve metabolizmayla ilgili hastalıklar Endocrine, nutritional and metabolic diseases	19 631	8 257	11 374	19 261	8 175	11 086
Mental (Zihinsel) ve davranışsal bozukluklar Mental and behavioural disorders	513	260	253	626	355	271
Sinir sistemi ve duyu organları hastalıkları Diseases of the nervous system and the sense organs	11 620	5 522	6 098	13 770	6 336	7 434
Dolaşım sistemi hastalıkları Diseases of the circulatory system	121 154	60 153	61 001	121 754	60 550	61 204
Solunum sistemi hastalıkları Diseases of the respiratory system	31 383	19 229	12 154	31 026	18 785	12 241
Sindirim sistemi hastalıkları Diseases of the digestive system	7 916	4 247	3 669	8 361	4 440	3 921
Deri ve deri altı dokunun hastalıkları Diseases of the skin and subcutaneous tissue	227	91	136	219	94	125
Kas-iskelet sistemi ve bağ dokusunun hastalıkları Diseases of the musculoskeletal system/connective tissue	1 287	458	829	1 359	510	849
Genitoüriner sistem hastalıkları Diseases of the genitourinary system	10 091	5 260	4 831	10 550	5 451	5 099
Gebelik, doğurma ve lohusalık halinin komplikasyonları Complications of pregnancy, childbirth and puerperium	58	-	58	55	-	55
Perinatal dönemden kaynaklanan belirli durumlar Certain conditions originating in the perinatal period	5 098	2 859	2 239	5 627	3 112	2 515
Konjenital bozukluk ve kromozomla ilgili anomaliler Congenital malformations and chromosomal abnormalities	4 228	2 170	2 058	3 912	2 030	1 882
Semptomlar, belirtiler ve anormal bulgular, kötü tanımlanmış nedenler Symptoms, signs, abnormal findings, ill-defined causes	12 602	7 221	5 381	15 262	8 380	6 882
Dışsal yaralanma nedenleri ve zehirlenmeler External causes of injury and poisoning	12 701	8 946	3 755	13 173	9 363	3 810

Kaynak: TÜİK, Ölüm Nedeni İstatistikleri

Source: TurkStat, Causes of Death Statistics

2.5 Bireylerin tütün ve tütün mamulü kullanma oranı, 2008, 2012

Percentage of individuals smoking, 2008, 2012

[15 ≥ yaş - age]

(%)

	Tütün kullanma durumu - Smoking					
	Hergün Daily		Ara sıra Less than daily		Şu anda kullanmıyor / Hiç kullanmamış Not at all / Never used	
	2008	2012	2008	2012	2008	2012
Toplam - Total	27.4	23.8	3.9	3.3	68.7	72.9
Erkek - Male	43.8	37.3	4.1	4.1	52.1	58.5
Kadın - Female	11.6	10.7	3.6	2.4	84.8	86.8
Kent - Urban	28.9	25.7	4.1	3.3	67.0	70.9
Erkek - Male	43.9	38.9	3.9	4.1	52.2	56.9
Kadın - Female	14.5	13.0	4.2	2.6	81.3	84.4
Kır - Rural	23.9	18.9	3.3	3.1	72.8	77.9
Erkek - Male	43.6	33.3	4.5	4.2	51.9	62.5
Kadın - Female	5.0	4.7	2.2	2.0	92.8	93.2

Kaynak: TÜİK, Küresel Yetişkin Tütün Araştırması

Not: 1. Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Source: TurkStat, Global Adult Tobacco Survey

Note: 1. Total numbers may not be correct due to do rounding of the numbers.

2.6 Seçilmiş ülkelere göre sigara kullanım oranı, 2012

Percentage of individuals smoking by selected countries, 2012

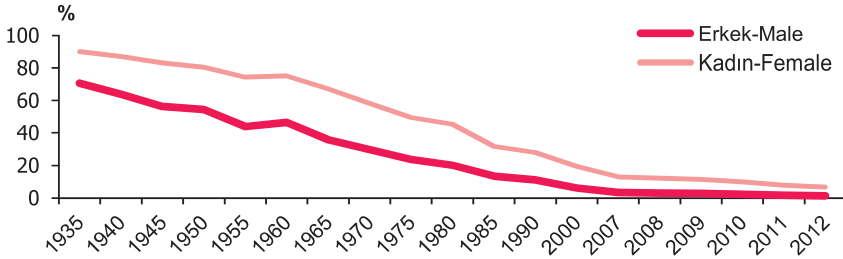
	Toplam-Total			Erkek-Male			Kadın-Female		
Ülke	Şu anda kullanmıyor / Hiç kullanmamış	Arasıra	Hergün	Şu anda kullanmıyor / Hiç kullanmamış	Arasıra	Hergün	Şu anda kullanmıyor / Hiç kullanmamış	Arasıra	Hergün
Country	Non-smoker	Occasional smoker	Daily smoker	Non-smoker	Occasional smoker	Daily smoker	Non-smoker	Occasional smoker	Daily smoker
Portekiz-Portugal	81.3	2.2	16.4	69.6	3.2	27.1	91.8	1.4	6.8
Romanya-Romania	69.5	9.6	20.8	55.8	11.9	32.3	82.5	7.4	10.1
Güney Kıbrıs South Cyprus	72.3	3.8	23.9	56.9	5	38.1	86.8	2.8	10.5
Türkiye-Turkey	72.9	3.3	23.8	58.5	4.1	37.3	86.8	2.4	10.7
Slovakya-Slovakia	72.4	8.5	19.2	64.9	7.3	27.8	78.8	9.5	11.7
Litvanya-Lithuania	61.1	11.6	27.3	45.1	10.9	44	74.5	12.2	13.3
Finlandiya-Finland	77.4	4.5	18.1	74	4.4	21.6	80.3	4.6	15.1
Yunanistan-Greece	65.4	7.1	27.6	50.5	8.7	40.8	78.8	5.6	15.6
Letonya-Latvia	61.6	5.7	32.7	43.6	5.8	50.6	77.4	5.6	17
Malta-Malta	73.8	2.8	23.4	67.5	2.6	29.9	79.3	3.1	17.6
İtalya-Italy	75.5	-	24.5	68.1	-	31.9	82.4	-	17.6
İsveç-Sweden	72	10.4	17.5	71.3	12.2	16.5	72.8	8.7	18.5
Estonya-Estonia	65.2	1.5	33.3	48.8	1.4	49.8	79.8	1.6	18.6
Çek Cumhuriyeti Czech Republic	69.1	6.1	24.9	61.8	6.6	31.6	75.7	5.6	18.7
Polonya-Poland	64.4	5.8	29.9	52.2	6.4	41.3	75.4	5.1	19.5
Belçika-Belgium	71.5	4.4	24.1	66.3	5.4	28.3	76.4	3.5	20.1
İrlanda-Ireland	73.8	4.3	21.9	72.3	3.8	23.9	74.8	4.7	20.5
Fransa-France	73.9	-	26.1	68.4	-	31.6	78.8	-	21.2
Almanya-Germany	67.5	6.2	26.3	62.7	6.4	30.9	72.1	5.9	22
İspanya-Spain	69	2.8	28.1	62.4	3.4	34.2	75.3	2.3	22.4
Bulgaristan-Bulgaria	59.9	7.8	32.3	48.7	8.7	42.6	70.3	7	22.7
Slovenya-Slovenia	55.5	9.8	34.6	43.9	9	47.1	65.6	10.6	23.8
Macaristan-Hungary	66.1	3.4	30.5	59.3	3.7	37	72.1	3.2	24.7
Hollanda-Netherlands	66	5.8	28.2	61.4	7	31.6	70.5	4.6	24.9
İngiltere-UK	73.3	-	26.7	72.3	-	27.7	74.3	-	25.7
Norveç-Norway	61.8	10.4	27.8	60.2	11	28.8	63.4	9.8	26.7
Danimarka-Denmark	63	2.9	34.1	60.6	3.1	36.3	65.4	2.8	31.9
Avusturya-Austria	54.9	8.8	36.3	50.1	9.2	40.7	59.3	8.5	32.2

Kaynak: Eurostat Veri Tabanı

Source: Eurostat Database

3.1 Cinsiyete göre okuryazar olmayan nüfus oranı, 1935-2012

Proportion of illiterate population by sex, 1935-2012

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları, 1927-2000, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2007-2012

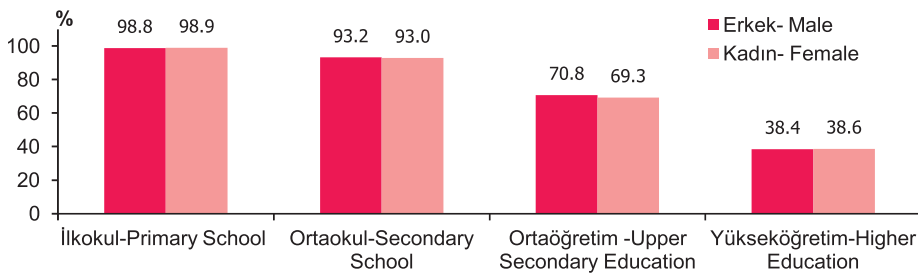
Source: TurkStat, Population Census, 1927-2000, Address Based Population Registration System, 2007-2012

Okur-yazar olmayan nüfusun toplam nüfus içerisindeki payı yıllar itibarıyla, azalış göstermektedir. 1935 yılında okur yazar olmayan erkeklerin oranı %70,7, kadınların oranı %90,2 iken 2012 yılında okur yazar olmayan erkeklerin oranı %1,4, kadınların oranı ise %6,8'e düşmüştür.

The proportion of the illiterate population in total population have showed a decrease for both sexes. While 70.7% of males and 90.2% of females were illiterate in 1935, this proportion decreased to 1.4% for males and 6.8% for females in 2012.

3.2 Okullaşma oranı, 2012-2013

Schooling ratio, 2012-2013

Kaynak: TÜİK, Milli Eğitim İstatistikleri

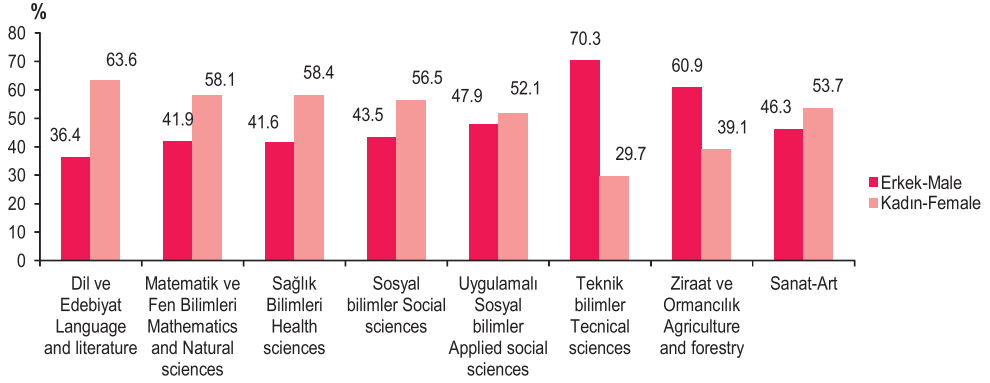
Source: TurkStat, National Education Statistics

2012-2013 öğretim yılında eğitim seviyelerine göre okullaşma oranlarında kadın ve erkek arasında fark gözlenmemektedir. Yükseköğretimde okullaşma oranı 2012-2013 döneminde kadınlarda % 38,4, erkeklerde % 38,6'dır.

No difference is observed between males and females in schooling ratio by education level in 2012-2013 education year. Schooling ratio is 38.4% for males and 38.6% for females in higher education in 2012-2013 period.

3.3 Cinsiyete göre yükseköğretim alanları, 2011-2012

Higher education of field study by sex, 2011-2012

Kaynak: Yükseköğretim İstatistikleri, ÖSYM

Source: Higher Education Statistics, The Council of Higher Education

2011-2012 akademik yılında yüksek öğrenim alan seçiminde teknik bilimler erkek öğrenciler tarafından daha çok tercih edilirken, kız öğrenciler daha çok dil ve edebiyat alanını tercih etmiştir. Teknik bilimlerde öğrenim gören erkek öğrenciler, kız öğrencilerin yaklaşık 2,4 katı orana sahiptir.

In 2011-2012 academic years, while technical sciences were mostly preferred by male students, female students mostly chose languages and literature field. Number of male students who study technical sciences is 2.4 times more than female students studying in that field.

3.1 Okuryazarlığa göre nüfus, 1935-2012

Population by literacy, 1935-2012

(6 ve daha yukarı yaştaki nüfus - Population 6 years of age & over)

Sayım yılı Census year	Toplam Total ⁽⁴⁾			Okur-yazar olmayan oranı Illiteracy rate					
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	%	Erkek Male	%	Kadın Female	%
1935	12 862 754	6 213 276	6 649 478	10 387 105	80.8	4 389 967	70.7	5 997 138	90.2
1940 ⁽¹⁾	14 900 126	7 440 395	7 459 731	11 242 759	75.5	4 746 963	63.8	6 495 796	87.1
1945 ⁽²⁾	15 166 911	7 565 317	7 601 594	10 583 606	69.8	4 261 810	56.3	6 321 796	83.2
1950 ⁽³⁾	17 856 865	8 944 072	8 912 793	11 997 046	67.5	4 853 038	54.5	7 144 008	80.6
1955	19 366 996	9 819 568	9 547 428	11 392 958	59.0	4 314 429	44.1	7 078 529	74.4
1960	22 542 016	11 491 184	11 050 832	13 625 086	60.5	5 324 368	46.4	8 300 718	75.2
1965	25 664 797	13 073 518	12 591 279	13 138 956	51.2	4 688 565	35.9	8 450 391	67.2
1970	29 273 361	14 798 036	14 475 325	12 817 836	43.8	4 393 495	29.7	8 424 341	58.2
1975	33 530 605	17 256 413	16 274 192	12 144 188	36.3	4 096 110	23.8	8 048 078	49.5
1980	37 523 623	18 999 101	18 524 522	12 197 323	32.5	3 802 455	20.0	8 394 868	45.3
1985	43 112 337	21 800 854	21 311 483	9 703 662	22.6	2 932 964	13.5	6 770 698	31.8
1990	49 163 110	24 856 528	24 306 582	9 587 981	19.5	2 779 172	11.2	6 808 809	28.0
2000	59 859 243	30 245 445	29 613 798	7 589 657	12.7	1 857 132	6.1	5 732 525	19.4
2007 ⁽⁵⁾	63 609 441	31 788 720	31 820 721	5 183 861	8.1	1 072 550	3.4	4 111 311	12.9
2008 ⁽⁵⁾	64 241 226	32 170 749	32 070 477	4 930 012	7.7	986 790	3.1	3 943 222	12.3
2009 ⁽⁵⁾	65 049 093	32 612 307	32 436 786	4 640 948	7.1	910 395	2.8	3 730 553	11.5
2010 ⁽⁵⁾	66 133 461	33 154 580	32 978 881	3 987 543	6.0	732 920	2.2	3 254 623	9.9
2011 ⁽⁵⁾	67 045 635	33 443 008	33 602 627	3 171 270	4.7	553 704	1.7	2 617 566	7.8
2012 ⁽⁵⁾	67 877 379	33 998 532	33 878 847	2 788 757	4.1	475 068	1.4	2 313 689	6.8

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları

Source: TurkStat, General Census of Population

(1) 1940 yılı verileri 1935 ve 1945 yılı verilerinden tahmin edilmiştir.

(1) Data of 1940 has been estimated by using data of 1935 and 1945.

(2) 7 ve daha yukarı yaştaki nüfus

(2) Population 7 years of age and over

(3) 5 ve daha yukarı yaştaki nüfus

(3) Population 5 years of age and over

(4) "Bilinmeyen" de dahildir

(4) "Unknown" is also included.

(5) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

(5) Address based population registration system

3.2 Okur yazarlıkta cinsiyet oranı, 1935-2012

Sex ratio by literacy, 1935-2012

(6 ve daha yukarı yaştaki nüfus- Population 6 years of age & over)

Okur yazarlıkta cinsiyet oranı - Sex ratio by literacy			
Sayım yılı Census year	Toplam Total	Okur yazar olmayan Illiterate	Okur yazar Literate
1935	93	73	280
1940	100	73	279
1945	100	67	258
1950	100	68	235
1955	103	61	225
1960	104	64	224
1965	104	55	203
1970	102	52	172
1975	106	51	160
1980	103	45	150
1985	102	43	130
1990	102	41	126
2000	102	32	119
2007 ⁽¹⁾	100	26	110
2008 ⁽¹⁾	100	25	111
2009 ⁽¹⁾	101	24	110
2010 ⁽¹⁾	101	22	109
2011 ⁽¹⁾	100	21	106
2012 ⁽¹⁾	100	21	106

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları

(1) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

Source: TurkStat, General Census of Population

(1) Adress Based Population Registration System

3.3 Öğretim yılı ve eğitim seviyesine göre net okullaşma oranı, 2005-2013

Net schooling ratio by educational year and level of education, 2005-2013

Öğretim yılı Educational year	(%)														
	İlkokul Primary School			Ortaokul Lower Secondary School			İlköğretim Primary education			Ortaöğretim-Secondary education			Yükseköğretim-Higher education		
	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females	Toplam Total	Erkek Males	Kadın Females
2005/06	-	-	-	-	-	-	89.8	92.3	87.2	56.6	61.1	52.0	18.9	20.2	17.4
2006/07	-	-	-	-	-	-	90.1	92.2	87.9	56.5	60.7	52.2	20.1	21.6	18.7
2007/08	-	-	-	-	-	-	97.4	98.5	96.1	58.6	61.2	55.8	21.1	22.4	19.7
2008/09	-	-	-	-	-	-	96.5	97.0	96.0	58.5	60.6	56.3	27.7	29.4	25.9
2009/10	-	-	-	-	-	-	98.2	98.5	97.8	65.0	67.6	62.2	30.4	31.2	29.6
2010/11	-	-	-	-	-	-	98.4	98.6	98.2	66.1	68.2	63.9	33,06	33,44	32,65
2011/12	-	-	-	-	-	-	98.7	98.8	98.6	67.4	68.5	66.1	35,51	35,59	35,42
2012/13	98.9	98.8	98.9	93.1	93.2	93.0				70.1	70.8	69.3	38.5	38.4	38.6

Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2012-2013

Source: National Education Statistics, Formal Education 2012-2013

3.4 Eğitim seviyesine göre okuyan öğrenci sayısı, 2000-2013

Number of students by level of education, 2000-2013

	Okul öncesi eğitim	İlkokul	Ortaokul	İlköğretim	Ortaöğretim
	Pre - school education	Primary school	Junior high school	Primary education	Secondary education
Erkek-Male					
2000/ 01	119 821	-	-	5 635 131	1 382 912
2001/ 02	133 036	-	-	5 597 061	1 498 056
2002/ 03	167 421	-	-	5 503 427	1 790 702
2003/ 04	186 912	-	-	5 558 195	1 728 053
2004/ 05	226 965	-	-	5 587 775	1 733 646
2005/ 06	286 347	-	-	5 615 591	1 855 741
2006/ 07	334 252	-	-	5 684 609	1 917 189
2007/ 08	366 209	-	-	5 676 872	1 789 238
2008/ 09	421 033	-	-	5 553 871	2 079 941
2009/ 10	511 127	-	-	5 632 328	2 302 541
2010/ 11	580 296	-	-	5 623 476	2 586 171
2011/ 12	607 052	-	-	5 622 661	2 526 428
2012/ 13	562 179	2 862 730	2 815 534	-	2 643 414
Kadın-Female					
2000/ 01	107 643	-	-	4 845 590	979 741
2001/ 02	120 477	-	-	4 880 555	1 081 763
2002/ 03	152 617	-	-	4 828 218	1 232 900
2003/ 04	171 587	-	-	4 921 343	1 286 339
2004/ 05	207 806	-	-	4 977 614	1 305 803
2005/ 06	263 799	-	-	5 058 344	1 402 513
2006/ 07	306 597	-	-	5 162 321	1 469 528
2007/ 08	335 553	-	-	5 193 698	1 456 084
2008/ 09	383 732	-	-	5 156 049	1 757 223
2009/ 10	469 527	-	-	5 284 315	1 937 598
2010/ 11	535 522	-	-	5 357 624	2 162 439
2011/ 12	562 504	-	-	5 356 640	2 229 858
2012/ 13	515 754	2 731 180	2 751 452	-	2 352 209

Kaynak: TÜİK, Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim

Source: TurkStat, National Education, Statistics Formal Education

3.5 Yaş grubuna göre okuma yazma kursuna katılanların sayısı, 2000-2012
Number of enrollment by age groups, 2000-2012

Yıl Year	Toplam Total	Kursa kayıt olan kursiyerlerin yaş grubu Age group of those who are enrolled	
		14 -44	45+
Erkek -Male			
2000-2001	55 075	63 661	3 925
2001-2002	186 607	88 906	12 412
2002-2003	102 142	58 805	6 370
2003-2004	53 380	48 954	4 426
2004-2005	59 849	54 226	5 623
2005-2006	133 598	54 427	6 580
2006-2007	85 713	79 217	6 496
2007-2008	75 554	69 430	6 124
2008-2009	145 748	110 453	35 295
2009-2010	-	-	-
2010-2011	227 695	123 678	104 017
2011-2012	177 512	84 869	92 643
Kadın - Female			
2000-2001	67 586	48 002	7 073
2001-2002	101 318	146 551	40 056
2002-2003	65 175	81 274	20 868
2003-2004	88 821	72 845	15 976
2004-2005	115 380	90 704	24 676
2005-2006	61 007	104 925	28 673
2006-2007	119 034	99 286	19 748
2007-2008	106 122	81 075	25 047
2008-2009	356 205	191 247	164 958
2009-2010	-	-	-
2010-2011	733 584	296 560	437 024
2011-2012	583 958	200 391	383 567

Kaynak: TÜİK, Millî Eğitim İstatistikleri, Yaygın Eğitim

Source: TurkStat, National Education, Statistics Non-Formal Education

3.6 Bitirilen son öğrenim kurumu, 1975-2012

Formal education completed, 1975-2012

(25 ve daha yukarı yaştaki nüfus - Population 25 years of age & over)

(%)

Sayım yılı Census year	Toplam Total	Bir öğrenim kurumundan mezun Okur-yazar olmayan Illiterate	Okur-yazar olmayan Literate without diploma	İlkokul Primary School	İlköğretim Primary Education	Ortaokul ve dengi Junior high school & equivalent	Lise ve dengi High school & equivalent	Yüksekokul ve fakülte Higher education	Yüksek lisans Master	Doktora Doctorate	Bilinmeyen Unknown (1)
Toplam - Total											
1975	100.0	47.2	8.9	34.7		3.3	3.9	1.8			0.2
1980	100.0	43.7	8.1	35.6		3.8	5.0	3.6			0.1
1985	100.0	31.1	8.8	44.5		4.6	6.9	3.9			0.1
1990	100.0	26.7	5.7	48.2		5.8	8.5	5.1			0.1
2000	100.0	17.2	6.4	47.8		8.2	12.5	7.8			0.0
2008 ^(*)	100.0	11.3	6.2	42.7	0.9	7.0	15.4	8.3	0.6	0.2	7.4
2009 ^(*)	100.0	10.7	5.7	43.7	1.4	6.8	16.1	9.2	0.7	0.2	5.4
2010 ^(*)	100.0	8.5	5.5	36.6	8.3	7.4	17.5	9.8	0.9	0.3	5.2
2011 ^(*)	100.0	7.0	6.0	35.3	10.6	6.6	18.3	11.1	0.9	0.3	3.8
2012 ^(*)	100.0	6.5	5.8	35.2	8.5	6.0	20.5	13.0	0.8	0.3	3.5
Erkek - Male											
1975	100.0	29.1	12.6	45.2		4.5	5.2	3.0			0.3
1980	100.0	24.8	10.7	46.7		5.4	6.6	5.7			0.1
1985	100.0	16.3	9.2	53.0		6.4	9.0	6.0			0.1
1990	100.0	13.2	5.7	54.9		7.9	10.8	7.3			0.1
2000	100.0	7.0	5.3	50.3		11.2	16.0	10.2			0.0
2008 ^(*)	100.0	4.5	4.9	42.8	1.0	9.0	18.8	10.2	0.8	0.2	7.7
2009 ^(*)	100.0	4.2	4.5	43.1	1.7	8.8	19.6	11.2	0.8	0.3	5.8
2010 ^(*)	100.0	3.1	3.9	33.1	10.6	9.3	21.3	11.9	1.0	0.3	5.4
2011 ^(*)	100.0	2.4	3.8	31.3	13.2	8.2	22.2	13.4	1.1	0.4	4.1
2012 ^(*)	100.0	2.3	2.5	30.3	12.7	6.4	25.1	15.4	1.2	0.4	3.7
Kadın - Female											
1975	100.0	65.6	5.1	23.9		2.1	2.5	0.7			0.1
1980	100.0	62.4	5.6	24.7		2.2	3.5	1.6			0.0
1985	100.0	45.9	8.4	36.1		2.8	4.9	1.8			0.1
1990	100.0	40.2	5.6	41.6		3.6	6.1	2.8			0.1
2000	100.0	27.4	7.5	45.2		5.3	9.1	5.4			0.1
2008 ^(*)	100.0	18.0	7.4	42.7	0.7	4.9	12.2	6.5	0.5	0.1	7.0
2009 ^(*)	100.0	17.1	6.9	44.3	1.2	4.9	12.6	7.3	0.5	0.2	5.1
2010 ^(*)	100.0	13.9	7.1	40.1	6.1	5.5	13.8	7.7	0.7	0.2	4.9
2011 ^(*)	100.0	11.4	8.2	39.3	8.1	5.1	14.5	8.8	0.7	0.2	3.5
2012 ^(*)	100.0	10.7	9.0	40.0	4.2	5.6	16.0	10.6	0.4	0.2	3.2

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları

(*) TÜİK, Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı

(1) Bilinmeyen, okuryazarlık ve eğitim durumu bilinmeyenleri kapsamaktadır.

Source: TurkStat, General Census of Population

(*) TurkStat, National Education Statistics Database

(1) Unknown includes unknown for literacy and education level.

3.7 Eğitim seviyesine göre mezun olan öğrenci sayısı, 2000-2012

Number of graduates by level of education, 2000-2012

	İlköğretim Primary education	Ortaöğretim Secondary education
Erkek-Male		
2000/ 01	600 441	302 530
2001/ 02	600 038	280 252
2002/ 03	647 115	292 670
2003/ 04	622 053	376 730
2004/ 05	615 314	321 847
2005/ 06	598 835	352 384
2006/ 07	605 503	401 916
2007/ 08	635 015	182 058
2008/ 09	627 177	264 988
2009/ 10	627 637	342 017
2010/ 11	627 637	360 783
2011/ 12	653 022	355 457
Kadın-Female		
2000/ 01	470 748	230 422
2001/ 02	471 568	227 111
2002/ 03	518 404	237 589
2003/ 04	514 395	306 620
2004/ 05	509 698	268 987
2005/ 06	510 151	292 944
2006/ 07	525 096	327 619
2007/ 08	558 746	139 683
2008/ 09	552 985	283 906
2009/ 10	558 301	320 877
2010/ 11	558 301	345 729
2011/ 12	599 125	357 245

Kaynak: TÜİK, Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim

Source: TurkStat, National Education, Formal Education

3.8 Öğretim alanlarına ve cinsiyete göre yükseköğretimde (lisans) öğrenci sayısı, 2000-2013

Number of students at higher education by field of study and sex, 2000-2013

	Dil ve Edebiyat Language and literature	Matematik ve Fen Bilimleri Mathematics and Natural sciences	Sağlık Bilimleri Health sciences	Sosyal bilimler Social sciences	Uygulamalı Sosyal Bilimler Applied social sciences	Teknik Bilimler Technical sciences	Ziraat ve Ormancılık Agriculture and forestry	Sanat Art
Erkek-Male								
2000/ 01	13 144	38 293	31 341	48 097	181 371	96 515	18 268	5 398
2001/ 02	12 669	40 567	31 410	46 935	188 222	101 301	18 187	5 911
2002/ 03	11 824	42 094	31 560	44 393	191 660	104 797	19 092	6 054
2003/ 04	11 842	44 513	32 200	44 176	198 685	110 657	18 803	6 456
2004/ 05	12 144	47 880	32 833	43 007	207 591	115 204	18 903	8 390
2005/ 06	12 679	52 473	34 117	45 124	219 553	122 690	20 028	9 842
2006/ 07	13 658	52 729	35 291	46 121	218 074	126 995	18 615	10 912
2007/ 08	14 697	52 108	36 313	46 825	217 009	130 405	19 245	11 945
2008/ 09	16 252	53 278	39 628	50 546	228 230	140 063	19 976	13 024
2009/ 10	18 449	53 374	43 715	58 139	242 638	152 880	21 050	13 479
2010/ 11	21 208	52 759	48 652	67 182	263 136	173 687	23 133	14 250
2011/ 12	24 107	52 641	54 801	79 375	295 916	201 449	25 050	14 892
2012/ 13	28 105	48 589	61 008	94 081	320 829	232 742	25 909	16 134
Kadın-Female								
2000/ 01	19 233	32 469	38 717	33 823	145 618	28 407	8 154	6 529
2001/ 02	19 798	32 627	40 898	34 794	157 582	29 786	7 617	6 835
2002/ 03	19 718	33 441	42 406	35 410	166 545	30 348	7 793	6 771
2003/ 04	20 786	35 415	44 063	36 652	171 495	32 730	8 073	7 194
2004/ 05	22 781	37 774	45 145	37 808	181 664	33 975	8 577	9 272
2005/ 06	25 222	40 505	45 648	40 426	190 623	36 359	9 237	10 517
2006/ 07	27 114	42 415	46 930	43 620	194 861	39 418	9 046	11 518
2007/ 08	28 707	46 052	47 663	47 329	200 123	43 978	10 168	12 726
2008/ 09	31 390	52 954	50 141	55 423	214 500	50 129	11 339	13 724
2009/ 10	33 502	60 968	55 256	67 503	238 346	59 099	12 615	14 188
2010/ 11	37 683	70 253	62 218	83 667	272 082	70 834	14 656	15 209
2011/ 12	42 959	72 925	72 962	102 376	314 021	83 688	15 754	16 792
2012/ 13	49 030	67 392	85 601	122 279	348 526	98 359	16 660	18 704

Kaynak: Yükseköğretim İstatistikleri, ÖSYM

Source: Higher Education Statistics, ÖSYM

3.9 Yaygın eğitim kurumuna göre kursiyer sayısı, 2008-2012

Number of participants by training institutions, 2008-2012

Dönem		Toplam	Erkek	Kadın
Period		Total	Male	Female
2008-2009	Pratik kız sanat okulu-Practical art school for woman	44 343	2 417	41 926
	Olgunlaşma enstitüsü-Maturation institute	978	2	976
	Halk eğitim merkezi-Public education center	3 409 058	1 348 989	2 060 069
	Mesleki Eğitim Merkezi-Vocational Training Center	299 306	243 839	55 467
	Özel dersaneler-Private education institutions	1 174 860	600 903	573 957
	Özel eğitim-Special education	22 562	9 180	13 382
	Kuran kursları (başlayan)-Quran courses	273 876	13 550	179 318
2009-2010	Pratik kız sanat okulu-Practical art school for woman	36 152	7 188	28 964
	Olgunlaşma enstitüsü-Maturation institute	1 219	-	1 219
	Halk eğitim merkezi-Public education center	3 588 355	1 385 462	2 202 893
	Mesleki Eğitim Merkezi-Vocational Training Center	284 543	232 629	51 914
	Özel dersaneler-Private education institutions	1 234 738	624 212	610 526
	Özel eğitim-Special education	19 025	11 483	7 542
	Kuran kursları (bitiren)-Quran courses	201 368	14 080	187 288
2010-2011	Pratik kız sanat okulu-Practical art school for woman	23 565	733	22 832
	Olgunlaşma enstitüsü-Maturation institute	1 054	39	1 015
	Halk eğitim merkezi-Public education center	4 356 308	1 555 793	2 800 515
	Mesleki Eğitim Merkezi-Vocational Training Center	287 430	233 597	53 833
	Özel dersaneler-Private education institutions	1 219 472	613 968	605 504
	Özel eğitim-Special education	23 638	14 279	9 359
	Kuran kursları (bitiren)-Quran courses	205 553	14 826	190 727
2011-2012	Pratik kız sanat okulu-Practical art school for woman	-	-	-
	Olgunlaşma enstitüsü-Maturation institute	2 488	52	2 436
	Halk eğitim merkezi-Public education center	4 405 603	1 605 511	2 800 092
	Mesleki Eğitim Merkezi-Vocational Training Center	261 963	210 669	51 294
	Özel dersaneler-Private education institutions	1 280 297	644 059	636 238
	Özel eğitim-Special education	20 108	12 116	7 992
	Kuran kursları (bitiren)-Quran courses	290 818	8 963	281 855

Kaynak: TÜİK, Millî Eğitim İstatistikleri, Yaygın Eğitim

Source: TurkStat, National Education Statistics, Non-Formal Education

3.10 Lisansüstü eğitime göre yükseköğretimde öğrenci sayısı, 2005-2013

Number of students at higher education by level of graduate education, 2005-2013

Yıl Year	Yüksek lisans Master	Doktora Doctorate
Erkek - Male		
2005-2006	62 219	19 752
2006-2007	62 639	19 977
2007-2008	57 378	20 039
2008-2009	57 807	19 942
2009-2010	75 075	25 330
2010-2011	67 595	24 220
2011-2012	95 498	29 799
2012-2013	125 833	34 667
Kadın - Female		
2005-2006	46 870	12 823
2006-2007	46 359	13 857
2007-2008	47 095	15 031
2008-2009	52 038	16 004
2009-2010	64 968	19 438
2010-2011	58 773	19 185
2011-2012	73 513	22 160
2012-2013	92 797	25 644

Kaynak: Yükseköğretim İstatistikleri, ÖSYM

Source: Higher Education Statistics, ÖSYM

3.11 Doktora dereceli bireylerin yaş grubu ve cinsiyete göre dağılımı, 2009

Distribution of doctorate holders by age group and sex, 2009

	Toplam-Total		Erkek-Male		Kadın-Female	
	Sayı Number	(%)	Sayı Number	(%)	Sayı Number	(%)
Toplam Total	77 424	100.0	50 430	65.1	26 994	34.9
Yeni doktora dereceliler(*) Recent doctorate recipients(*)	7 436	9.6	4 031	5.2	3 405	4.4
Yaş grubu Age Group						
<35	10 572	13.7	5 793	7.5	4 779	6.2
35-44	32 293	41.7	20 144	26.0	12 149	15.7
45-54	21 038	27.2	14 500	18.7	6 538	8.4
55-64	10 767	13.9	7 880	10.2	2 887	3.7
65-69	2 754	3.6	2 113	2.7	641	0.8

Kaynak: TÜİK, Doktora Derecelilerin Kariyer Gelişimi Araştırması

Source: TurkStat, Careers of Doctorate Holders Survey

(*)Yeni doktora dereceli birey, 2008 yılı Ocak ayı ile 2009 yılı Aralık ayı arasında doktora derecesini almış bireydir.

(*)A recent doctorate recipient is a person who received his/her doctorate degree at any time between January 2008 and December 2009.

3.12 Doktora dereceli bireylerin istihdam edilen sektöre ve cinsiyete göre dağılımı, 2009

Distribution of doctorate holders by sector of employed and sex, 2009

	Toplam-Total		Erkek-Male		Kadın-Female	
	Sayı Number	(%)	Sayı Number	(%)	Sayı Number	(%)
İstihdam edilen sektörler Sector of employment						
Toplam istihdam Total employed	71 966	100.0	47 222	65.6	24 744	34.4
Kamu sektörü Government sector	10 715	14.9	6 986	9.7	3 728	5.2
Özel sektör Business enterprise sector	8 308	11.5	5 836	8.1	2 472	3.4
Yükseköğretim sektörü Higher education sector	52 309	72.7	34 064	47.3	18 245	25.4
Diğer eğitim sektörü Other education sector	403	0.6	196	0.3	207	0.3
Kar amacı gütmeyen kuruluşlar Private non-profit sector	231	0.3	140	0.2	91	0.1

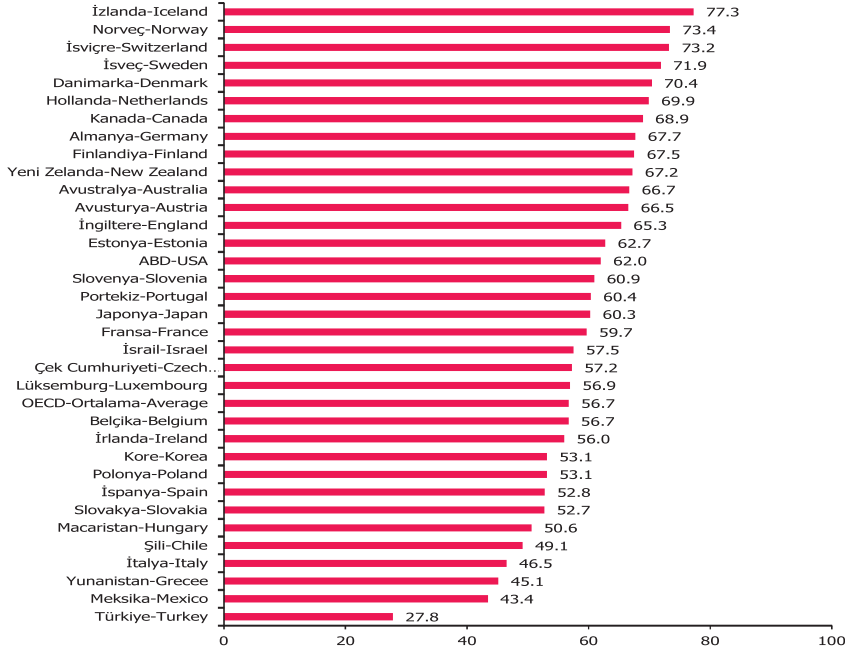
Kaynak: TÜİK, Doktora Derecelilerin Kariyer Gelişimi Araştırması

Source: TurkStat, Careers of Doctorate Holders Survey

4.1 Kadın istihdam oranı, OECD ülkeleri, 2011

Employment rate of women, OECD countries, 2011

15-64 yaş-age

Kaynak: OECD Veritabanı

Source: OECD Database

Not: Türkiye verileri 15-64 yaş grubu için TÜİK tarafından hesaplanmıştır.

Note: 15-64 age group data for Turkey is calculated by TurkStat

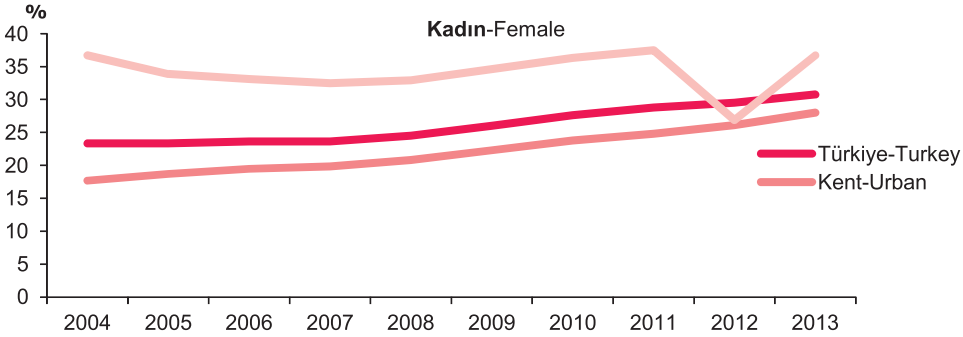
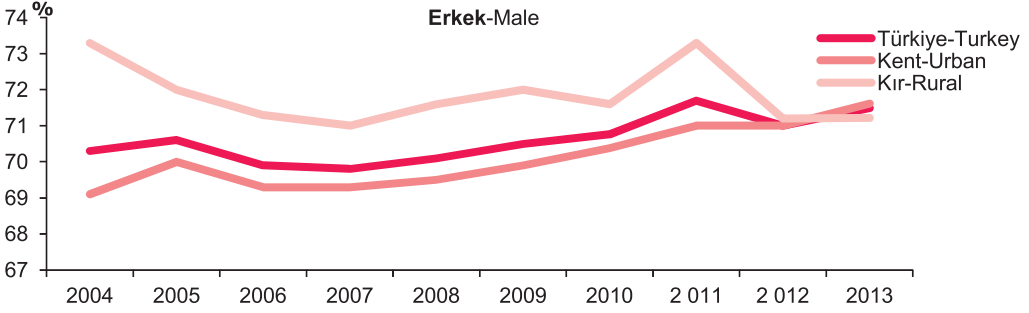
OECD ülkeleri karşılaştırıldığında, kadının istihdam oranı 2011 yılında %77,3 ile en yüksek oranda İzlanda'da en düşük oranda ise %27,8 ile Türkiye'dedir.

Comparing the OECD countries, the employment rate of female is the highest in Iceland with 77.3% and the lowest in Turkey with 27.8% in 2011.

4.2 İşgücüne katılma oranı, 2004-2013

Labour force participation rate, 2004-2013

(15+ yaş-15+ age)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TurkStat, Labour Force Statistics

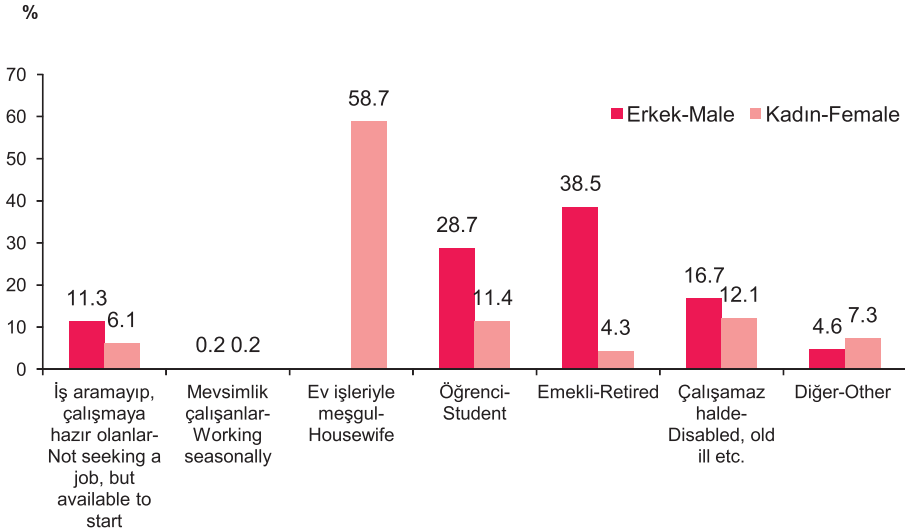
2004 yılında erkeklerin işgücüne katılma oranı %70,3 iken bu oran 2013 yılında %71,5'e yükselmiştir. Aynı dönemde kadınların işgücüne katılma oranı %23,3'den %30,8'e yükselmiştir.

While the ratio of male labor force participation rate is 70.3% in 2004, this ratio has increased to 71.5% in 2013. The labor force participation ratio of females has increased from 23.3% to 30.8% in the same period.

4.3 İşgücüne dahil olmama nedenleri, 2013

Reasons of not being in labour force, 2013

(15+ yaş -15+ age)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TurkStat, Labour Force Statistics

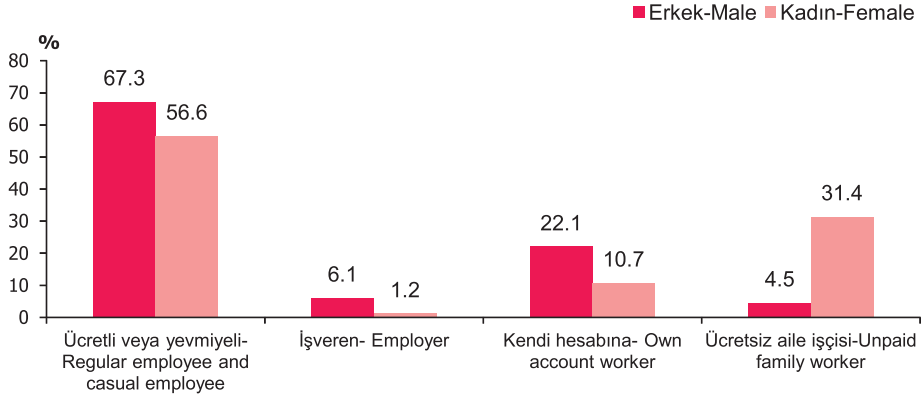
2013 yılında işgücüne dahil olmayan erkeklerin %38,5'i emekli, %28,7'si öğrencidir. Aynı dönemde işgücüne dahil olmayan kadınların %58,7'si ev kadını, %11,4'ü öğrencilerden oluşmaktadır.

In 2013, among males not in labor force, the ratio of retired is 38.5% and students is 28.7%. In the same period among females not in labor force, the ratio of housewives is 58.7% and students is 11.4%.

4.4 İstihdam edilenlerin işteki durumu, 2013

Employment status, 2013

(15+ yaş -15+ age)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TurkStat, Labour Force Statistics

2013 yılında çalışan kadınların yaklaşık üçte biri ücretsiz aile işçisidir. Ücretli veya yevmiyeli olarak çalışan kadınların oranı %56,6 iken kendi hesabına çalışan kadınların oranı %10,7'dir. Aynı dönemde ücretli veya yevmiyeli olarak çalışan erkeklerin oranı %67,3, kendi hesabına çalışan erkeklerin oranı %22,1'dir.

Around one-third of working females is employed as unpaid family worker in 2013 year. While the ratio of females is 56.6% in regular employee and casual employee, 10.7% in own account worker. The ratio of males is 67.3% in regular employee and casual employee, 22.1% in own account worker.

4.5 Tarım-tarım dışı istihdamın dağılımı, 2004-2013

The distribution of agricultural and non-agricultural employment, 2004-2013

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TurkStat, Labour Force Statistics

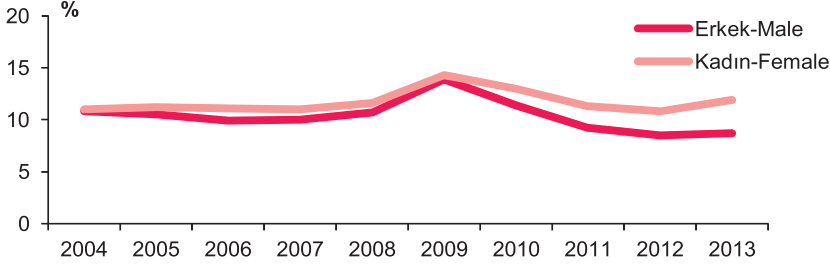
2004-2013 döneminde tarımsal iş yapanların oranında her iki cinsiyette de bir azalma görülürken, tarım dışı çalışanların oranında her iki cinsiyette de artış gözlenmektedir. 2004 yılında tarımsal iş yapan kadınların oranı %50,8 iken, 2013 yılında bu oran %37'ye düşmüştür. 2004 yılında tarımsal iş yapan erkeklerin oranı %21,6 iken 2013 yılında bu oran %17,8'e düşmüştür.

While the ratio of employees in agricultural sector decreased for both sexes, the ratio of employees in non agricultural sectors increased for both sexes in 2004-2013. In 2004 while the ratio of female employees was 50.8% in agricultural sector, this ratio decreased to 37% in 2013. In 2004 while the ratio of male employees was 21.6% in agricultural sector, this ratio decreased to 17.8% in 2013.

4.6 İşsizlik oranı, 2004-2013

Unemployment rate, 2004-2013

(15+ yaş-15+ age)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TurkStat, Labour Force Statistics

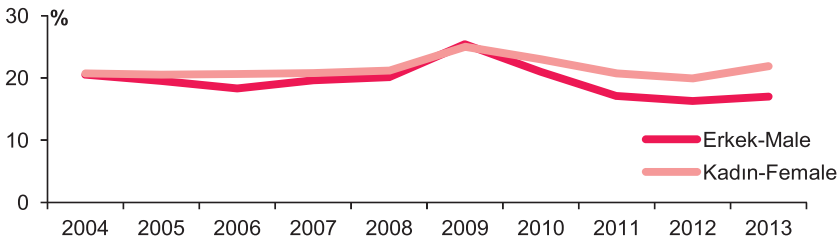
Kadınların işsizlik oranı erkeklerden daha fazladır. 2004 yılında kadınlarda işsizlik oranı %11 iken 2013 yılında %11,9 olmuştur. 2004 yılında erkeklerde %10,8 olan işsizlik oranı 2013 yılında %8,7'ye düşmüştür.

The unemployment rate of females is higher than that of males. While the unemployment rate of females was 11% in 2004, this rate is 11.9% in 2013. The unemployment rate of males was 10.8% in 2004 as this rate has decreased to 8.7% in 2013.

4.7 Genç işsizlik oranı, 2004-2013

Youth unemployment rate, 2004-2013

(15+ yaş-15+ age)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TurkStat, Labour Force Statistics

2004-2013 yılları arasında genç işsizlik oranları her iki cinsiyette de azalmıştır. 15-24 yaş grubundaki kadınların işsizlik oranı aynı yaş grubundaki erkeklerden daha fazladır. 2013 yılında 15-24 yaş grubundaki kadınların %21,9'u, aynı yaş grubundaki erkeklerin %17'si işsizdir.

The youth unemployment rate decreased for both sexes in 2004-2013. The unemployment rate of 15-24 age group females is higher than that of males in the same age group. In 2013, 21.9% of 15-24 age group females and 17% of males in the same age group are unemployed.

4.1 Eğitim durumuna göre cinsiyete dayalı ücret farkı, 2010

Gender pay gap by educational level, 2010

	Ücretli çalışanların oranı			Yıllık ortalama brüt ücret(TL)			Yıllık ortalama brüt kazanç (TL)			Cinsiyetler arası ücret farkı	
	Gender pay employees occupy			Annually average gross wage (TL)			Annually average gross earnings (TL)			Gender pay gap	
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın		
	m	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female		
Toplam	Total	100,0	100,0	100,0	17 884	17 837	18 029	19 694	19 683	19 728	-1,1
İlkokul ve altı											
Primary school and below		25,0	27,4	17,7	12 237	12 597	10 519	13 099	13 526	11 065	16,5
İlköğretim ve ortaokul											
Primary education and secondary school		18,3	19,9	13,5	12 192	12 571	10 470	13 043	13 505	10 949	16,7
Lise											
High school		24,4	23,7	26,3	15 117	15 531	13 969	16 414	16 907	15 049	10,1
Meslek lisesi											
Vocational high school		9,9	10,8	7,3	18 759	19 442	15 647	21 280	22 195	17 109	19,5
Yüksekokul ve üstü											
Higher education		22,4	18,2	35,3	31 486	33 574	28 184	35 383	37 878	31 437	16,1

Kaynak: TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması, 2010

Source: TurkStat, Structure of Earnings Survey, 2010

Cinsiyete dayalı ücret farkı toplamda kadın ücretinin lehine (%-1,1) iken, eğitim durumuna göre incelendiğinde tüm eğitim durumu basamakları için erkek ücreti lehinedir. Göstergenin toplamda kadın lehine olması ücretli çalışanların eğitim durumuna göre dağılımının incelenmesi ile açıklığa kavuşmaktadır. Buna göre, ücretli çalışan kadınların en yoğun bulundukları eğitim durumu %35,3 ile yüksekokul ve üstü iken, erkekler için bu grup %27,4 ile ilkokul ve altıdır.

While gender pay gap is in favor of female employees (-1.1%) at the total, it is in favor of male employees at all levels of education. This situation can be explained by examination of the distribution of wage earners by educational attainment. While the highest educational attainment that the female employees occupy is higher education with 35.3%, for male employees it is primary school and below with 27.4%.

4.1 Nüfusun işgücü durumu, 2004-2013

Labour force by household population, 2004-2013

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

Yıl- Year	TÜRKİYE-TURKEY			KENT-URBAN			KIR-RURAL		
	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus Population 15 years and over	İşgücü Labour Force	İşgücüne katılma oranı Labour force participa tion rate (%)	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus Population 15 years and over	İşgücü Labour Force	İşgücüne katılma oranı Labour force participa tion rate (%)	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus Population 15 years and over	İşgücü Labour Force	İşgücüne katılma oranı Labour force participa tion rate (%)
Erkek-Male									
2004	23 251	16 348	70.3	16 548	11 432	69.1	6 703	4 916	73.3
2005	23 673	16 704	70.6	16 875	11 811	70.0	6 798	4 894	72.0
2006	24 094	16 836	69.9	17 277	11 978	69.3	6 817	4 857	71.3
2007	24 513	17 098	69.8	17 504	12 122	69.3	7 009	4 976	71.0
2008	24 917	17 476	70.1	17 721	12 323	69.5	7 195	5 153	71.6
2009	25 369	17 898	70.5	17 875	12 501	69.9	7 493	5 396	72.0
2010	25 801	18 257	70.8	18 057	12 709	70.4	7 744	5 549	71.6
2011	26 320	18 867	71.7	18 236	12 939	71.0	8 084	5 928	73.3
2012	26 951	19 147	71.0	18 624	13 222	71.0	8 327	5 925	71.2
2013	27 411	19 597	71.5	18 865	13 511	71.6	8 545	6 086	71.2
Kadın-Female									
2004	24 293	5 669	23.3	17 125	3 039	17.7	7 168	2 629	36.7
2005	24 686	5 750	23.3	17 263	3 236	18.7	7 422	2 514	33.9
2006	25 080	5 916	23.6	17 510	3 413	19.5	7 570	2 503	33.1
2007	25 480	6 016	23.6	17 770	3 513	19.8	7 710	2 503	32.5
2008	25 855	6 329	24.5	17 976	3 739	20.8	7 879	2 590	32.9
2009	26 317	6 851	26.0	18 321	4 084	22.3	7 996	2 766	34.6
2010	26 740	7 383	27.6	18 519	4 396	23.7	8 221	2 987	36.3
2011	27 273	7 859	28.8	18 736	4 655	24.8	8 536	3 203	37.5
2012	27 773	8 192	29.5	19 032	4 964	26.1	8 740	3 228	36.9
2013	28 197	8 674	30.8	19 263	5 396	28.0	8 934	3 278	36.7

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.2 İşyeri durumuna göre istihdam edilenler, 2004-2013

Employment by status of workplace, 2004-2013

(Bin kişi, 15+ yaş-Thousand person, 15+ age)

Yıl-Year	Toplam istihdam Total employment	Tarla Field	Düzenli işyeri Fixed place	Sabit olmayan işyeri Mobile, irregular	Evde Home
Erkek-Male					
2004 ⁽¹⁾	14 585	3 085	9 825	1 649	27
2005 ⁽¹⁾	14 958	2 713	10 648	1 574	23
2006 ⁽¹⁾	15 165	2 539	11 164	1 440	22
2007 ⁽¹⁾	15 382	2 515	11 419	1 426	21
2008	15 598	2 584	11 603	1 394	17
2009	15 406	2 721	11 332	1 326	26
2010	16 170	2 886	11 968	1 295	20
2011	17 137	3 108	12 547	1 448	33
2012	17 512	3 125	12 804	1 547	36
2013	17 884	3 089	13 200	1 563	32
Kadın-Female					
2004 ⁽¹⁾	5 047	2 559	2 203	65	220
2005 ⁽¹⁾	5 108	2 359	2 428	68	253
2006 ⁽¹⁾	5 258	2 283	2 662	70	242
2007 ⁽¹⁾	5 356	2 279	2 802	60	215
2008	5 595	2 339	2 961	78	216
2009	5 871	2 433	3 054	66	318
2010	6 425	2 701	3 271	60	393
2011	6 973	2 915	3 587	59	412
2012	7 309	2 845	3 973	57	434
2013	7 641	2 800	4 271	53	517

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İlgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

(1) Sonraki yıllara ilişkin veriler yenilenen nüfus projeksiyonlarına göre ağırlıklandırılmaktadır.

(1) Revised by the new population projections. Data from 2004 are weighted by the renewed population projections.

4.3 Medeni duruma göre istihdam oranı, 2004-2013

Employed rate by marital status, 2004-2013

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TÜRKİYE-TURKEY										
Erkek-Male										
Hiç evlenmedi - Single	44,0	45,9	46,2	46,6	46,8	44,8	47,0	50,4	50,5	51,7
Evli -Married	71,9	71,7	71,2	70,6	70,3	68,7	70,7	72,8	72,8	72,6
Boşandı - Divorced	58,6	55,1	52,5	55,2	55,2	53,1	58,3	58,4	61,1	62,1
Eşi öldü - Widowed	22,8	21,1	19,2	19,9	18,4	18,6	17,6	20,0	19,2	18,5
Kadın-Female										
Hiç evlenmedi - Single	26,0	26,7	27,5	27,6	28,2	27,6	28,3	29,1	28,9	30,2
Evli -Married	20,5	20,0	20,2	20,3	20,9	22,1	24,2	26,1	27,3	28,0
Boşandı - Divorced	32,0	33,8	32,9	32,9	34,2	34,2	37,5	39,8	41,2	41,3
Eşi öldü - Widowed	8,6	8,7	8,3	7,7	8,2	8,4	8,6	9,5	9,0	8,5
KENT-URBAN										
Erkek-Male										
Hiç evlenmedi - Single	41,4	45,1	45,6	46,4	46,7	44,1	46,3	49,5	50,5	51,4
Evli -Married	70,0	70,4	70,1	69,8	69,1	67,1	69,4	71,3	71,8	72,0
Boşandı - Divorced	57,6	54,8	52,1	55,2	56,6	53,2	59,2	58,4	61,6	61,9
Eşi öldü - Widowed	15,5	16,1	13,6	14,5	13,2	14,1	14,0	15,0	14,7	17,2
Kadın-Female										
Hiç evlenmedi - Single	23,5	25,3	27,2	28,1	28,2	27,3	27,9	29,3	29	30,7
Evli -Married	12,3	13,0	13,4	13,4	14,5	15,3	17,2	18,7	20,5	22,0
Boşandı - Divorced	31,2	33,5	32,9	33,4	34,0	34,0	37,7	40,0	42,0	42,4
Eşi öldü - Widowed	4,7	5,0	4,5	4,3	4,6	4,6	5,1	5,9	5,5	5,5
KIR-RURAL										
Erkek-Male										
Hiç evlenmedi - Single	51,0	48,1	48,0	47,5	47,0	46,8	48,7	52,8	50,5	52,4
Evli -Married	76,6	74,9	73,7	72,6	73,2	72,4	73,6	76,0	74,9	73,9
Boşandı - Divorced	62,5	56,0	54,0	55,1	50,4	52,8	55,3	58,6	59,6	62,8
Eşi öldü - Widowed	31,9	27,3	26,0	26,1	23,9	23,6	22,0	25,4	23,9	19,7
Kadın-Female										
Hiç evlenmedi - Single	32,6	30,3	28,3	26,3	28,4	28,4	29,3	28,6	28,6	29,2
Evli -Married	39,4	36,0	35,4	35,4	34,8	36,9	39,6	42,1	41,7	40,9
Boşandı - Divorced	36,9	35,8	32,7	29,9	35,2	35,1	36,8	38,7	37,1	35,5
Eşi öldü - Widowed	16,8	15,8	15,5	14,0	14,7	15,0	14,4	15,2	14,3	13,0

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.4 İşsizlik oranı, 2004-2013

Unemployment rate, 2004-2013

(Bin kişi, 15+ yaş-Thousand person, 15+ age)

Yıl Year	TÜRKİYE-TURKEY			KENT-URBAN			KIR-RURAL		
	İşsiz sayısı Number of Unemployed	İşsizlik oranı Unemployment rate (%)	Tarım dışı işsizlik oranı Non agricultural unemployment rate (%)	İşsiz sayısı Number of Unemployed	İşsizlik oranı Unemployment rate (%)	Tarım dışı işsizlik oranı Non agricultural unemployment rate (%)	İşsiz sayısı Number of Unemployed	İşsizlik oranı Unemployment rate (%)	Tarım dışı işsizlik oranı Non agricultural unemployment rate (%)
Erkek-Male									
2004	1 762	10.8	12.9	1 426	12.5	12.8	336	6.8	13.8
2005	1 746	10.5	12.2	1 370	11.6	11.9	376	7.7	13.9
2006	1 671	9.9	11.3	1 313	11.0	11.1	358	7.4	12.3
2007	1 716	10.0	11.4	1 305	10.8	10.9	411	8.3	13.5
2008	1 877	10.7	12.3	1 431	11.6	11.8	447	8.7	14.5
2009	2 491	13.9	16.0	1 914	15.3	15.6	577	10.7	18.0
2010	2 088	11.4	13.2	1 604	12.6	12.9	483	8.7	14.7
2011	1 730	9.2	10.7	1 316	10.2	10.4	413	7.0	11.9
2012	1 635	8.5	9.9	1 247	9.4	9.6	388	6.5	11.1
2013	1 714	8.7	10.1	1 286	10	10	428	7	12
Kadın-Female									
2004	622	11.0	19.6	544	17.9	19.6	78	3.0	19.9
2005	642	11.2	18.7	551	17.0	18.5	92	3.6	19.9
2006	658	11.1	17.9	560	16.4	17.7	97	3.9	19.5
2007	660	11.0	17.3	566	16.1	17.1	95	3.8	19.0
2008	734	11.6	18.1	622	16.6	17.8	112	4.3	20.9
2009	979	14.3	21.9	832	20.4	21.5	147	5.3	24.6
2010	959	13.0	20.2	821	18.7	19.9	138	4.6	22.2
2011	885	11.3	17.7	770	16.5	17.7	115	3.6	17.6
2012	883	10.8	16.4	771	15.5	16.5	112	3.5	15.6
2013	1 033	11.9	17.4	885	16.4	17.3	148	5	18

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.5 Genç işsizlik oranı, 2004-2013

Youth unemployment rate, 2004-2013

(15-24 yaş-15-24 age)			(%)
Yıl Year	Türkiye Turkey	Kent Urban	Kır Rural
Erkek-Male			
2004	20.5	23.1	14.8
2005	19.5	20.8	16.5
2006	18.3	19.1	16.0
2007	19.6	19.9	18.8
2008	20.1	20.6	18.9
2009	25.4	26.6	22.6
2010	21.0	22.5	17.8
2011	17.1	18.4	14.5
2012	16.3	17.6	13.6
2013	17.0	18.2	14.5
Kadın-Female			
2004	20.7	29.4	7.4
2005	20.5	27.5	8.9
2006	20.6	26.5	9.9
2007	20.8	26.0	10.2
2008	21.2	27.0	10.0
2009	25.0	31.3	12.1
2010	23.0	29.2	11.0
2011	20.7	26.7	9.5
2012	19.9	25.6	8.7
2013	21.9	26.8	12.0

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.6 İşgücüne dahil olmama nedenleri, 2004-2013

Reasons of not being in labour force, 2004-2013

(Bin kişi, 15+ yaş-Thousand person, 15+ age)

İş aramayıp, çalışmaya hazır olanlar										
Not seeking a job, but available to start										
İşgücüne dahil olmayan nüfus		İş bulma ümidi olmayanlar		Mevsimlik çalışan	Ev işleriyle meşgul	Eğitim/Öğretim	Emekli	Çalışamaz halde		
Yıl	Year	Population not in labour force	Discouraged	Diğer çalışan Other	Working seasonally	Housewife	Education/Training	Retired	Disabled, old, ill etc.	Diğer Other
Erkek-Male										
2004		6 903	207	352	114	-	2 000	2 559	1 081	589
2005		6 969	292	426	81	-	1 981	2 528	1 132	530
2006		7 258	364	527	83	-	2 035	2 587	1 202	462
2007		7 415	383	424	82	-	2 082	2 824	1 196	425
2008		7 440	371	460	72	-	2 086	2 806	1 270	375
2009		7 471	447	451	20	-	2 134	2 858	1 252	308
2010		7 544	416	462	15	-	2 210	2 847	1 238	355
2011		7 453	406	446	13	-	2 175	2 844	1 232	336
2012		7 804	479	463	13	-	2 256	2 959	1 277	358
2013		7 815	401	485	13	-	2 244	3 006	1 307	359
Kadın-Female										
2004		18 624	104	438	270	13 042	1 417	565	1 803	984
2005		18 936	194	651	310	12 703	1 472	584	1 966	1 056
2006		19 164	261	758	259	12 409	1 553	651	2 096	1 179
2007		19 464	229	706	207	12 124	1 598	695	2 029	1 875
2008		19 526	241	778	243	12 186	1 670	682	2 144	1 582
2009		19 466	310	854	67	12 101	1 832	763	2 143	1 397
2010		19 357	300	835	49	11 914	1 912	730	2 156	1 461
2011		19 414	271	821	50	11 872	2 043	772	2 174	1 410
2012		19 581	212	840	51	11 992	2 153	836	2 182	1 316
2013		19 524	237	956	37	11 463	2 221	831	2 360	1 419

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.7 Tarım-tarım dışı istihdamın dağılımı, 2004-2013

The distribution of employment by agriculture and non-agriculture, 2004-2013

Yıl-Year	Tarım-Agriculture			Tarım dışı-Non agriculture	
	Toplam istihdam Total	Sayı Number	Oran Proportion (%)	Sayı Number	Oran Proportion (%)
	employment				
Erkek-Male					
2004	14 585	3 148	21.6	11 437	78.4
2005	14 959	2 787	18.6	12 172	81.4
2006	15 165	2 613	17.2	12 552	82.8
2007	15 382	2 578	16.8	12 804	83.2
2008	15 598	2 663	17.1	12 935	82.9
2009	15 406	2 808	18.2	12 598	81.8
2010	16 170	2 959	18.3	13 211	81.7
2011	17 137	3 199	18.7	13 938	81.3
2012	17 512	3 225	18.4	14 287	81.6
2013	17 883	3 189	17.8	14 693	82.2
Kadın-Female					
2004	5 047	2 565	50.8	2 482	49.2
2005	5 108	2 367	46.3	2 741	53.7
2006	5 258	2 295	43.6	2 963	56.4
2007	5 356	2 288	42.7	3 068	57.3
2008	5 595	2 354	42.1	3 241	57.9
2009	5 871	2 446	41.7	3 425	58.3
2010	6 425	2 724	42.4	3 701	57.6
2011	6 973	2 944	42.2	4 029	57.8
2012	7 309	2 872	39.3	4 437	60.7
2013	7 641	2 826	37.	4 815	63.

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.8 İBBS 1. düzeye göre işgücü durumu, 2013

Labour force status by SR1, 2013

(Bin kişi, 15+ yaş- Thousand person, 15+ age)

(%)

	Toplam-Total			Erkek-Male			Kadın-Female		
İBBS-SR	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate	İşsizlik oranı Unemp loyment rate	İstihdam oranı Employment rate	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate	İşsizlik oranı Unemployment rate	İstihdam oranı Employment rate	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate	İşsizlik oranı Unemployment rate	İstihdam oranı Employment rate
Toplam-Total	50.8	9.7	45.9	71.5	8.7	65.2	30.8	11.9	27.1
İstanbul	52.2	11.2	46.4	74.0	9.7	66.8	30.5	14.8	26.0
Batı Marmara West Marmara	51.5	6.8	48.0	70.0	5.4	66.2	33.1	9.7	29.9
Ege - Aegean	55.6	10.1	50.0	73.3	8.1	67.4	38.3	13.9	32.9
Doğu Marmara East Marmara	52.6	8.4	48.1	72.5	6.8	67.6	32.7	12.1	28.8
Batı Anadolu West Anatolia	49.3	8.6	45.0	71.3	6.7	66.6	28.0	13.1	24.3
Akdeniz Mediterranean	51.0	11.0	45.3	71.7	10.0	64.5	30.9	13.3	26.8
Orta Anadolu Central Anatolia	49.8	8.4	45.6	71.4	7.9	65.8	28.9	9.7	26.1
Batı Karadeniz West Black Sea	51.2	6.7	47.7	67.7	5.6	64.0	35.4	8.8	32.3
Doğu Karadeniz East Black Sea	51.1	6.8	47.6	67.0	7.7	61.8	36.6	5.2	34.7
Kuzeydoğu Anadolu North East Anatolia	54.4	6.7	50.8	74.0	7.5	68.4	34.7	4.9	33.0
Ortadoğu Anadolu Central East Anatolia	49.8	9.0	45.3	70.9	10.0	63.8	29.4	6.8	27.4
Güneydoğu Anadolu South East Anatolia	40.1	14.5	34.3	67.1	15.2	56.9	14.9	11.5	13.1

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.9 İşteki duruma göre istihdam edilenler (Tarım-tarım dışı), 2004-2013

Employment by status in employment (Agriculture-non- agriculture), 2004-2013

(Bin kişi, 15+ yaş-Thousand person, 15+ age)

Yıl Year	TARIM - AGRICULTURE					TARIM DIŞI - NON-AGRICULTURE				
	Toplam Total	Ücretli/Yevmiyeli Regular employee/Casual employee	İşveren Employer	Kendi hesabına Own account worker	Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker	Toplam Total	Ücretli/Yevmiyeli Regular employee/Casual employee	İşveren Employer	Kendi hesabına Own account worker	Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker
Erkek-Male										
2004	3 148	264	74	2 028	782	11 437	8 166	876	2 053	342
2005	2 787	271	82	1 836	598	12 171	8 696	969	2 186	320
2006	2 613	272	82	1 749	509	12 552	9 086	1 010	2 147	309
2007	2 578	257	69	1 761	493	12 803	9 469	1 046	2 008	281
2008	2 663	264	90	1 812	496	12 936	9 698	1 081	1 896	260
2009	2 795	281	78	1 878	558	12 612	9 490	1 054	1 801	266
2010	2 959	308	85	1 993	573	13 211	10 194	1 034	1 733	249
2011	3 199	385	92	2 120	602	13 938	10 892	1 065	1 751	230
2012	3 225	392	71	2 177	585	14 287	11 260	1 074	1 729	224
2013	3 189	373	68	2 146	601	14 693	11 657	1 019	1 805	212
Kadın-Female										
2004	2 565	136	6	337	2 086	2 482	2 127	43	154	158
2005	2 367	155	8	445	1 759	2 741	2 313	42	222	164
2006	2 295	156	10	434	1 695	2 964	2 515	59	225	164
2007	2 288	147	9	435	1 697	3 068	2 663	66	182	157
2008	2 354	170	14	400	1 770	3 242	2 805	64	216	157
2009	2 445	173	7	408	1 857	3 426	2 826	70	342	188
2010	2 724	219	10	426	2 070	3 701	3 041	73	397	190
2011	2 945	238	8	434	2 265	4 028	3 361	79	381	207
2012	2 872	213	8	413	2 238	4 437	3 753	86	376	222
2013	2 826	218	5	406	2 197	4 815	4 104	89	416	206

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

4.10 İş memnuniyeti, 2006-2013

Satisfaction from work, 2006-2013

	(%)							
Cinsiyet-Sex	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Erkek-Male								
Çok memnun -Very satisfied	7.6	7.4	7.0	7.7	9.3	7.7	8.0	6.1
Memnun -Satisfied	47.6	60.9	58.4	54.9	59.3	63.0	63.2	72.7
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	32.1	14.7	14.9	17.4	15.6	15.2	14.6	9.8
Memnun değil -Not satisfied	10.2	14.5	16.2	14.3	12.0	12.3	12.0	9.9
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	2.5	2.6	3.5	5.6	3.8	1.8	2.3	1.5
Kadın-Female								
Çok memnun -Very satisfied	9.9	10.3	10.0	7.8	6.4	7.5	7.2	5.6
Memnun -Satisfied	50.5	63.6	55.1	59.8	62.5	61.8	62.9	73.1
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	28.5	14.3	17.7	16.0	15.9	16.1	15.2	11.1
Memnun değil -Not satisfied	7.9	9.3	14.7	12.0	12.0	12.2	12.4	8.7
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	3.1	2.5	2.6	4.4	3.2	2.3	2.3	1.4

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

4.11 İşyeri ilişkilerinden memnuniyet, 2006-2013

Satisfaction from workplace relations, 2006-2013

	%							
Cinsiyet-Sex	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Erkek-Male								
Çok memnun -Very satisfied	8.2	9.5	7.6	9.1	9.5	7.8	7.5	7.8
Memnun -Satisfied	76.7	78.1	78.3	75.3	77.5	77.0	78.3	81.3
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	11.0	9.4	12.0	11.4	10.0	11.9	10.3	7.6
Memnun değil -Not satisfied	3.5	2.6	2.1	3.3	2.6	2.5	3.2	2.8
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	0.5	0.4	0.1	0.9	0.4	0.9	0.7	0.4
Kadın-Female								
Çok memnun -Very satisfied	10.7	13.1	11.0	7.5	8.7	7.2	6.8	7.3
Memnun -Satisfied	69.9	74.8	72.4	76.2	78.2	76.8	74.9	80.5
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	14.8	9.9	12.2	12.8	9.6	12.6	14.3	8.7
Memnun değil -Not satisfied	4.1	1.9	4.1	2.8	2.4	2.7	3.4	2.9
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	0.6	0.4	0.3	0.7	1.2	0.7	0.7	0.5

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

4.12 Kamu ve özel sektörde çalışanların işe ilişkin sorunları, 2006-2013

Public employees and private sector who consider the work related issues a problem, 2006-2013

	KAMU-PUBLIC SECTOR							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Toplam-Total								
İdari konular - Managerial issues	21.7	21.9	25.3	21.3	14.2	18.9	13.2	11.3
Ücret dengesizliği - Injustice in wages	59.0	62.2	62.8	42.8	37.9	45.8	36.1	20.7
Ücret miktarı - Amount of wages	59.9	63.0	60.5	45.9	46.3	48.7	47.0	26.1
Çalışma koşulları - Work conditions	30.8	32.1	34.1	27.4	27.2	35.5	29.7	18.5
Ücretlerin zamanında ödenmesi-At the time of the payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	9.9
Eksik ücret ödenmesi-Missing payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	6.7
Erkek-Male								
İdari konular - Managerial issues	19.8	19.4	21.7	18.5	14.5	16.3	12.8	11.4
Ücret dengesizliği - Injustice in wages	57.6	62.6	62.1	42.1	38.2	45.0	37.6	20.9
Ücret miktarı - Amount of wages	57.3	61.9	59.3	45.4	42.9	46.1	49.0	26.4
Çalışma koşulları - Work conditions	28.7	29.8	32.0	27.4	25.8	32.2	29.7	18.6
Ücretlerin zamanında ödenmesi-At the time of the payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	10.4
Eksik ücret ödenmesi-Missing payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	7.0
Kadın-Female								
İdari konular - Managerial issues	30.1	32.2	38.1	29.5	13.0	25.4	14.3	11.0
Ücret dengesizliği - Injustice in wages	65.1	60.5	65.4	44.6	36.6	47.7	31.2	20.0
Ücret miktarı - Amount of wages	71.5	67.5	64.8	47.1	57.8	55.1	40.7	25.1
Çalışma koşulları - Work conditions	40.7	41.4	41.9	27.2	31.5	43.5	29.6	18.6
Ücretlerin zamanında ödenmesi-At the time of the payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	8.2
Eksik ücret ödenmesi-Missing payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	5.7
	ÖZEL SEKTÖR-PRIVATE SECTOR							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Toplam-Total								
İdari konular - Managerial issues	19.0	20.6	21.3	22.0	12.2	13.7	18.2	16.3
Ücret dengesizliği - Injustice in wages	54.9	59.6	52.0	40.7	38.9	39.1	39.4	25.4
Ücret miktarı - Amount of wages	61.4	63.7	62.8	57.2	51.6	51.1	49.9	29.5
Çalışma koşulları - Work conditions	43.1	41.0	40.1	39.8	35.7	35.2	35.1	23.3
Ücretlerin zamanında ödenmesi-At the time of the payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	4.5
Eksik ücret ödenmesi-Missing payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	3.2
Erkek-Male								
İdari konular - Managerial issues	19.3	20.9	20.1	22.4	12.5	13.7	14.7	16.0
Ücret dengesizliği - Injustice in wages	54.7	59.9	50.4	42.1	37.6	39.8	40.4	25.6
Ücret miktarı - Amount of wages	61.3	64.9	62.6	59.0	50.9	51.2	49.0	28.7
Çalışma koşulları - Work conditions	42.3	43.2	39.5	41.4	35.1	34.8	34.6	23.0
Ücretlerin zamanında ödenmesi-At the time of the payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	4.0
Eksik ücret ödenmesi-Missing payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	3.0
Kadın-Female								
İdari konular - Managerial issues	17.6	19.1	26.1	20.3	11.3	13.5	26.4	17.1
Ücret dengesizliği - Injustice in wages	56.2	58.2	58.1	35.2	43.7	36.4	37.0	24.8
Ücret miktarı - Amount of wages	61.7	58.4	63.7	50.0	53.7	50.7	51.9	31.7
Çalışma koşulları - Work conditions	47.0	31.1	42.0	33.6	37.8	36.5	36.3	23.0
Ücretlerin zamanında ödenmesi-At the time of the payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	5.7
Eksik ücret ödenmesi-Missing payment of wages	-	-	-	-	-	-	-	3.7

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

4.13 Kazanç memnuniyeti, 2006-2013
Satisfaction from earning, 2006-2013

	(%)							
Cinsiyet-Sex	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Erkek-Male								
Çok memnun -Very satisfied	2.1	1.9	2.2	2.0	3.0	2.4	1.9	2.8
Memnun -Satisfied	27.7	30.5	28.9	24.5	33.1	33.9	36.1	44.7
Orta -Neither satisfied, nor unsatisfied	24.0	24.1	23.7	23.9	22.4	25.2	24.5	19.1
Memnun değil -Not satisfied	33.9	31.3	33.4	32.2	28.1	29.1	26.2	27.3
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	8.6	8.8	8.6	15.7	8.6	8.3	9.2	5.6
Parasal kazancı yok - No monetary income	3.8	3.3	3.2	1.8	4.9	1.2	2.1	0.6
Kadın-Female								
Çok memnun -Very satisfied	1.1	3.2	3.0	2.0	1.6	1.6	1.6	2.2
Memnun -Satisfied	21.4	29.5	20.9	23.5	23.4	27.5	29.6	42.8
Orta -Neither satisfied, nor unsatisfied	19.5	19.9	21.8	19.7	18.4	20.4	19.5	19.2
Memnun değil -Not satisfied	21.0	20.7	22.1	25.4	18.6	23.3	19.8	25.7
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	5.6	7.0	6.6	9.3	7.4	7.5	7.9	4.3
Parasal kazancı yok - No monetary income	31.3	19.7	25.6	20.2	30.5	19.6	21.5	5.8

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

4.14 Hanehalkı gelirinden memnuniyet, 2006-2013

Satisfaction from household income, 2006-2013

	(%)							
Cinsiyet-Sex	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Erkek-Male								
Çok memnun -Very satisfied	1.8	1.7	1.5	2.1	2.5	2.5	1.7	2.3
Memnun -Satisfied	29.5	32.0	28.7	26.7	34.3	33.9	36.1	41.7
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	23.3	24.7	26.1	25.0	24.1	26.3	24.8	19.6
Memnun değil -Not satisfied	34.2	32.1	33.5	36.2	32.7	31.9	31.4	29.6
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	11.2	9.5	10.2	10.1	6.4	5.4	6.0	6.9
Kadın-Female								
Çok memnun -Very satisfied	1.7	2.7	1.8	2.8	1.8	2.7	2.1	1.7
Memnun -Satisfied	33.7	37.1	32.2	31.2	37.0	35.9	37.0	42.3
Orta -Niether satisfied, nor unsatisfied	25.8	23.1	26.4	26.5	26.3	26.8	26.2	20.6
Memnun değil -Not satisfied	27.9	28.2	29.7	29.8	28.8	27.6	28.1	28.3
Hiç memnun değil- Not satisfied at all	11.0	8.9	10.0	9.7	6.1	7.0	6.6	7.2

Kaynak: Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Source: Life Satisfaction Survey

4.15 Eğitim durumuna göre cinsiyete dayalı ücret farkı, 2010

Yıllık ortalama brüt ücret-Annually average gross wage (TL)			
	Toplam- Total	Erkek- Male	Kadın-Female
Toplam	17 884	17 837	18 029
İlkokul ve altı	12 237	12 597	10 519
İlköğretim ve ortaokul	12 192	12 571	10 470
Lise	15 117	15 531	13 969
Meslek lisesi	18 759	19 442	15 647
Yüksekokul ve üstü	31 486	33 574	28 184

Kaynak: TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması

4.16 Meslek grubuna göre yıllık ortalama brüt ücret, yıllık brüt kazanç ve cinsiyetler arası ücret farkı ,2010

Yıllık ortalama brüt ücret-Annually average gross wage (TL)			
	Toplam- Total	Erkek- Male	Kadın-Female
Toplam	17 884	17 837	18 029
Yöneticiler	43 825	43 073	46 201
Profesyonel meslek mensupları	31 520	34 549	27 861
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	22 082	22 536	20 865
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	18 875	19 383	18 203
Hizmet ve satış elemanları	12 922	13 167	12 188
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri çalışanları	14 091	*	0
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	15 278	15 586	13 004
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	13 336	13 851	10 518
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	12 075	12 449	10 713

Kaynak: TÜİK, Kazanç Yapısı Anketi

(1) Cinsiyete dayalı ücret farkı; (erkek ücreti-kadın ücreti)/erkek ücreti*100 olarak hesaplanmıştır.

(0) Gözlem değerleri güvenilir tahminler için yeterli değildir.

(*) Gizlenmiş verilerin aritmetik işlem sonucu elde edilmesini önlemek amacı ile verilmemiştir.

4.15 Gender pay gap by educational level, 2010

Yıllık ortalama brüt ücret-Annually average gross wage (TL)			Cinsiyetler arası ücret farkı Gender pay gap
Toplam- Total	Erkek- Male	Kadın-Female	%
19 694	19 683	19 728	-1.1 Total
13 099	13 526	11 065	16.5 Primary school and below
13 043	13 505	10 949	16.7 Primary education and secondary school
16 414	16 907	15 049	10.1 High school
21 280	22 195	17 109	19.5 Vocational high school
35 383	37 878	31 437	16.1 Higher education

Source: TurkStat, Structure of Earnings Survey

4.16 Gross annually wages, gross annual earnings by job groups and gender pay gap, 2010

Yıllık ortalama brüt ücret-Annually average gross wage (TL)			Cinsiyetler arası ücret farkı Gender pay gap
Toplam- Total	Erkek- Male	Kadın-Female	(%)
19 694	19 728	19 683	-1.1 Total
49 170	52 242	48 198	-7.3 Managers
33 974	29 647	37 557	19.4 Professionals
24 628	22 872	25 283	7.4 Junior professionals
21 478	20 700	22 066	6.1 Clerical employees
13 787	12 919	14 076	7.4 Service and sales workers
14 561	0	*	Qualified agriculture, husbandry, hunting, * forestry and fishing
16 921	14 151	17 297	16.6 Artists and related workers
14 544	11 266	15 144	24.1 Machine and plant operators and installers
13 032	11 276	13 513	13.9 Non-qualified workers

Source: TurkStat, Structure of Earnings Survey

(1) Gender pay gap methods of calculation; (male wages/female wages)/male wages*100

(0) Number of observations is not sufficient for reliable estimates.

(*) Data are not given for hinder to obtain confidential figures by mathematical process.

4.17 Cinsiyete göre zaman kullanımı,2006

Time use structure by sex,2006

Cinsiyet - Sex	Saat (Hours)
Toplam - Total	
Toplam aktivite -Total activities	24.00
Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	2.78
Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study their work during free time at school	0.37
Ev işleri - Domestic work	3.08
Seyahat - Travel	1.30
Uyumak - Sleep	8.53
Atıştırmak, birşeyler içmek - Meals	2.70
Kişisel bakım - Personal care	0.00
Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	5.23
Diğer aktiviteler - Other activities	0.00
Erkek-Male	
Toplam aktivite -Total activities	24.00
Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	4.45
Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study their work during free time at school	0.40
Ev işleri - Domestic work	0.85
Seyahat - Travel	1.72
Uyumak - Sleep	8.45
Atıştırmak, birşeyler içmek - Meals	2.75
Kişisel bakım - Personal care	0.00
Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	5.38
Diğer aktiviteler - Other activities	-
Kadın - Female	
Toplam aktivite -Total activities	24.00
Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	1.13
Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study their work during free time at school	0.33
Ev işleri - Domestic work	5.28
Seyahat - Travel	0.92
Uyumak - Sleep	8.60
Atıştırmak, birşeyler içmek - Meals	2.63
Kişisel bakım - Personal care	0.00
Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	5.10
Diğer aktiviteler - Other activities	0.00

Kaynak: Zaman Kullanımı Anketi

Source : Time Use Survey

4.18 Cinsiyete göre çalışanların zaman kullanımı, 2006

Time use of employed, by sex, 2006

Cinsiyet - Sex	Saat (Hours)
Toplam - Total	
Toplam - Total activities	24.00
Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	5.65
Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study their work during free time at school	0.08
Ev işleri - Domestic work	1.62
Seyahat - Travel	1.58
Uyumak - Sleep	8.13
Atıştırmak, birşeyler içmek - Meals	2.67
Kişisel bakım - Personal care	0.00
Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	4.27
Diğer aktiviteler - Other activities	0.00
Erkek-Male	
Toplam - Total activities	24.00
Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	6.13
Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study their work during free time at school	0.08
Ev işleri - Domestic work	0.72
Seyahat - Travel	1.75
Uyumak - Sleep	8.13
Atıştırmak, birşeyler içmek - Meals	2.70
Kişisel bakım - Personal care	0.00
Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	4.48
Diğer aktiviteler - Other activities	0.00
Kadın - Female	
Toplam - Total activities	24.00
Kazanç amacıyla çalışan - Gainful work	4.32
Serbest zamanda okulda çalışmalarına devam eden - Study their work during free time at school	0.10
Ev işleri - Domestic work	4.05
Seyahat - Travel	1.15
Uyumak - Sleep	8.12
Atıştırmak, birşeyler içmek - Meals	2.57
Kişisel bakım - Personal care	0.00
Serbest zaman aktiviteleri genel - Free time activities	3.70
Diğer aktiviteler - Other activities	0.00

Kaynak: Zaman Kullanımı Anketi

Source : Time Use Survey

4.19 Cinsiyete göre serbest zaman kullanım aktiviteleri, 2006

Time spent on "free time" activities by sex, 2006

Cinsiyet - Sex	Saat (Hours)
Toplam - Total	
Toplam aktivite - Total activities	5.23
TV ve video - TV and video	2.05
Sosyalleşme - Socializing	1.22
Okuma - Reading	0.18
Spor - Sports	0.12
Hobiler ve oyunlar - Hobbies and games	0.23
Gönüllü yardım işleri - Volunteer work and help	0.00
Diğer aktiviteler - Other activities	0.70
Erkek - Male	
Toplam aktivite - Total activities	5.38
TV ve video - TV and video	2.13
Sosyalleşme - Socializing	1.12
Okuma - Reading	0.20
Spor - Sports	0.17
Hobiler ve oyunlar - Hobbies and games	0.40
Gönüllü yardım işleri - Volunteer work and help	0.00
Diğer aktiviteler - Other activities	0.73
Kadın - Female	
Toplam aktivite - Total activities	5.10
TV ve video - TV and video	1.97
Sosyalleşme - Socializing	1.30
Okuma - Reading	0.15
Spor - Sports	0.07
Hobiler ve oyunlar - Hobbies and games	0.08
Gönüllü yardım işleri - Volunteer work and help	0.00
Diğer aktiviteler - Other activities	0.67

Kaynak: Zaman Kullanımı Anketi

Source : Time Use Survey

4.20 Cinsiyete ve ev içi etkinliklerine göre harcanan zaman (saat), 2006

Time spent by sex and domestic activities (hours), 2006

	Erkek- Male	Kadın-Female
Yemek hazırlığı ve bulaşık yıkama -Food preparation and dishwashing	0.12	2.43
Temizlik -Cleaning	0.12	1.12
Çamaşır, ütü, dikiş, nakış -Washing, ironing, sewing embroidery	0	0.57
Bahçe işleri, inşaat ve onarım -Garden works, construction and repair	0.17	0.15
Alışveriş - Shopping	0.23	0.22
Çocuk bakımı - Child care	0.17	0.73

Kaynak: Zaman Kullanımı Anketi

Source : Time Use Survey

4.21 Hanedeki işleri yapan hanehalkı üyeleri, 2011
Households members who do houseworks, 2011

(%)

Ev işleri - Houseworks	Erkek/Baba Male/Father	Kadın/Anne Female/Mother	Kız çocuk Daughter	Erkek çocuk Son	Hane ferdi olmayan akraba Non relatives member of the household	Ücret karşılığı dışarıdan biri Outsider for a fee	Evimizde yapılmıyor Not made at home
Yemek yapma-Cooking	3.8	82.2	12	0.5	1.2	0.2	0.1
Ütü-Ironing	2.8	77.7	14.5	0.8	1.1	0.5	2.6
Çamaşır (makine bile olsa)- Laundry (even by machine)	1.9	83.3	12.8	0.6	1	0.3	0.1
Bulaşık (Makine bile olsa)-Wash dishes	2.4	81.3	14.2	0.5	1	0.4	0.2
Basit dikiş (düğme dikme vs.)- Sewing	1.7	84.1	11.8	0.4	1	0.5	0.5
Akşamları çay servisi-Tea service in the evening	5.7	74	17.1	1.6	0.9	0.1	0.7
Sofranın kurulup kaldırılması- Preparing the meal table	7.2	72	17.4	2.3	0.9	0.1	0.1
Evin günlük toplanması ve temizlenmesi-Daily house cleaning	3.4	78.2	15.8	0.9	1.1	0.5	0
Evin haftalık-aylık temizliği- weekley -Monthly house cleaning	3.5	76.4	15.9	0.7	1.3	2.2	0.1
Günlük yiyecek-içecek alışverişi- Daily shopping	32.7	54.5	7.8	4	0.5	0.2	0.3
Aylık faturaların ödenmesi- Payment of monthly bills	67.3	20.7	3.4	7.3	0.7	0.3	0.3
Küçük bakım, onarım, tamir- Small repairing, fixing jobs	66.3	9.4	1.4	7.8	1.7	12.8	0.6
Evin badanası boyası-Painting the house	44.3	11.7	1.9	6.4	2.5	31.8	1.4

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,
Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure
Survey of Turkey

4.22 Yerleşim yeri, üç büyük il, 1. Düzey'e göre hanedeki küçük çocukların bakımı, 2011

	Toplam Total	Annesi Mother	Babası Father	Ablası Sister	Abisi Brother	Dedesi Grand father	Anneannesi Grandmother mother
Toplam	100.0	83.6	1.4	0.8	0.1	0.5	3.5
Kent	100.0	82.9	1.3	0.7	0.1	0.4	4.3
Kır	100.0	85.6	1.7	1.2	0.0	0.6	1.4
İstanbul	100.0	82.4	1.9	0.3	0.3	0.5	4.6
Ankara	100.0	78.1	0.4	0.1	0.0	0.0	7.4
İzmir	100.0	84.8	1.5	0.0	0.0	0.0	4.1
Bölgeler							
TR1 İstanbul	100.0	82.4	1.9	0.3	0.3	0.5	4.6
TR2 Batı Marmara	100.0	78.5	3.1	0.0	0.0	0.0	6.4
TR4 Doğu Marmara	100.0	82.5	1.6	0.0	0.0	2.2	2.5
TR3 Ege	100.0	73.1	0.0	1.9	0.0	0.3	5.3
TR6 Akdeniz	100.0	82.5	1.4	2.4	0.0	0.0	4.2
TR5 Batı Anadolu	100.0	80.0	0.6	0.0	0.0	0.0	2.6
TR7 Orta Anadolu	100.0	87.0	1.7	1.8	0.0	0.0	2.9
TR8 Batı Karadeniz	100.0	85.1	1.0	0.0	0.0	0.0	3.7
TR 9Doğu Karadeniz	100.0	82.2	0.4	0.4	0.0	1.0	4.0
TRA Kuzeydoğu Anadolu	100.0	94.7	0.6	1.3	0.0	0.0	0.0
TRB Ortadoğu Anadolu	100.0	86.5	4.8	1.1	0.0	2.2	1.6
TRC Güneydoğu Anadolu	100.0	91.7	1.0	0.7	0.3	0.0	0.9

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

4.22 Child care in the households by locality, three populous provinces and SR level 1 regions, 2011

(%)

Babaannesi	Yakın akrabası	Bakıcısı	Baby sitter	Komşu	Kreş	Nursery	Diğer	Other
Grandmother of father	Close relative			Neighbor				
5.9	0.6		1.0	0.0		2.3	0.2	Total
5.7	0.6		1.3	0.0		2.3	0.3	Urban
6.3	0.4		0.4	0.0		2.4	0.0	Rural
6.1	0.6		1.4	0.0		1.5	0.3	İstanbul
6.4	0.2		0.9	0.6		5.8	0.0	Ankara
4.9	0.3		0.6	0.0		3.6	0.3	İzmir
								Regions
6.1	0.6		1.4	0.0		1.5	0.3	TR1 İstanbul
5.5	0.8		1.9	0.0		3.7	0.0	TR2 West Marmara
5.8	0.5		1.7	0.0		3.2	0.0	TR4 East Marmara
10.8	0.0		0.9	0.0		7.7	0.0	TR3 Aegean
6.5	0.0		1.6	0.0		1.1	0.3	TR6 Mediterranean
13.2	3.3		0.4	0.0		0.0	0.0	TR5 West Anatolia
4.8	0.3		0.8	0.0		0.7	0.0	TR7 Central Anatolia
5.3	1.0		1.9	0.0		1.9	0.0	TR8 West Black Sea
5.6	0.5		1.5	0.0		4.5	0.0	TR9 East Black Sea
2.0	0.0		0.4	0.0		1.1	0.0	TRA Northeast Anatolia
3.4	0.1		0.3	0.0		0.0	0.0	TRB Centraleast Anatolia
2.8	1.1		0.2	0.0		0.8	0.7	TRC Southeast Anatolia

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

4.23 Kadının çalışması ile ilgili kanaatler, 2011

Opinions about the woman's work , 2011

			%
	Toplam-Total	Evet-Yes	Hayır-No
Toplam - Total	100	82.2	17.8
Cinsiyet-Sex			
Erkek - Male	100	73.7	26.3
Kadın - Female	100	90.5	9.5
Yaş Grubu-Age Group			
18-24	100	84.1	15.9
25-34	100	82.2	17.8
35-44	100	80.5	19.5
45-54	100	82.6	17.4
55-64	100	84.4	15.6
65+	100	79.3	20.7
Yerleşim yeri-Locality			
Kent-Urban	100	83.9	16.1
Kır-Rural	100	77.8	22.2
Üç büyük il - Three Populous Provinces			
İstanbul	100	86.4	13.6
Ankara	100	90.1	9.9
İzmir	100	90.5	9.5
İBBS-SR			
TR1 İstanbul	100	86.4	13.6
TR2 Batı Marmara - West Marmara	100	92.3	7.7
TR4 Doğu Marmara - East Marmara	100	87.0	13.0
TR3 Ege - Aegean	100	85.0	15.0
TR6 Akdeniz - Mediterranean	100	81.8	18.2
TR5 Batı Anadolu - West Anatolia	100	72.4	27.6
TR7 Orta Anadolu - Central Anatolia	100	76.2	23.8
TR8 Batı Karadeniz - West Black Sea	100	80.8	19.2
TR9 Doğu Karadeniz - East Black Sea	100	81.9	18.1
TRA Kuzeydoğu Anadolu - Northeast Anatolia	100	60.7	39.3
TRB Ortadoğu Anadolu - Centraleast Anatolia	100	77.3	22.7
TRC Güneydoğu Anadolu - Southeast Anatolia	100	64.0	36.0

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

4.24 Kadınların çalışmasının uygun bulunmama nedenleri, 2011

Reason for women's work accepted unsuitable, 2011

%

	Toplam Total	Çalışma ortamları kadın için güvenli değil Working place are not safe for women	Kadının asıl görevi çocuk bakımı ve ev işleridir Primary duties of women are child care and houseworks	Gelenek göreneklerimize aykırı Contrary to our costum and traditions	Çalışan kadınların çocukları mağdur olur Children of working women aggrieved become	Bir işte çalışmak kadını yıpratır Women in working wears out	Diğer Other
Türkiye-Turkey	100.0	19.9	56.3	9.2	8.4	2.9	3.2
Cinsiyet -Sex							
Erkek - Male	100.0	20.4	56.2	9.0	8.4	2.7	3.3
Kadın - Female	100.0	18.7	56.6	9.7	8.6	3.4	3.0
Yaş grubu-Age group							
18-24	100.0	28.7	51.1	7.4	6.0	4.5	2.3
25-34	100.0	22.6	53.1	8.1	10.8	2.4	2.9
35-44	100.0	17.0	54.0	9.6	11.7	2.7	5.0
45-54	100.0	17.2	59.0	9.8	7.6	3.0	3.5
55-64	100.0	20.3	59.7	9.2	4.4	3.1	3.4
65+	100.0	12.9	67.3	11.8	4.9	1.8	1.4
Yerleşim yeri-Locality							
Kent-Urban	100.0	22.2	54.7	7.6	9.2	2.7	3.7
Kır-Rural	100.0	15.7	59.4	12.2	7.0	3.3	2.5
Üç büyük il - Three Populous Provinces							
İstanbul	100.0	25.8	46.2	9.6	10.2	2.7	5.5
Ankara	100.0	18.8	54.5	7.9	10.2	5.4	3.2
İzmir	100.0	23.4	55.9	2.7	8.1	4.3	5.6
İBBS-SR							
TR1 İstanbul	100.0	25.8	46.2	9.6	10.2	2.7	5.5
TR2 Batı Marmara - West Marmara	100.0	37.2	34.8	9.8	12.0	2.8	3.4
TR4 Doğu Marmara - East Marmara	100.0	24.0	58.1	3.1	7.7	3.4	3.8
TR3 Ege - Aegean	100.0	9.5	63.3	9.8	12.6	3.5	1.3
TR6 Akdeniz - Mediterranean	100.0	17.7	57.9	2.2	14.1	5.4	2.6
TR5 Batı Anadolu - West Anatolia	100.0	38.8	42.0	10.3	2.3	2.2	4.3
TR7 Orta Anadolu - Central Anatolia	100.0	26.4	48.2	14.2	7.5	0.7	3.1
TR8 Batı Karadeniz - West Black Sea	100.0	16.2	56.9	6.4	12.7	5.4	2.4
TR9 Doğu Karadeniz - East Black Sea	100.0	21.1	67.9	2.2	4.8	1.7	2.3
TRA Kuzeydoğu Anadolu - Northeast Anatolia	100.0	18.3	43.3	29.9	5.1	0.3	3.2
TRB Ortadoğu Anadolu - Centraleast Anatolia	100.0	10.8	69.8	10.0	4.5	2.0	3.0
TRC Güneydoğu Anadolu - Southeast Anatolia	100.0	13.7	67.4	11.2	3.8	1.4	2.5

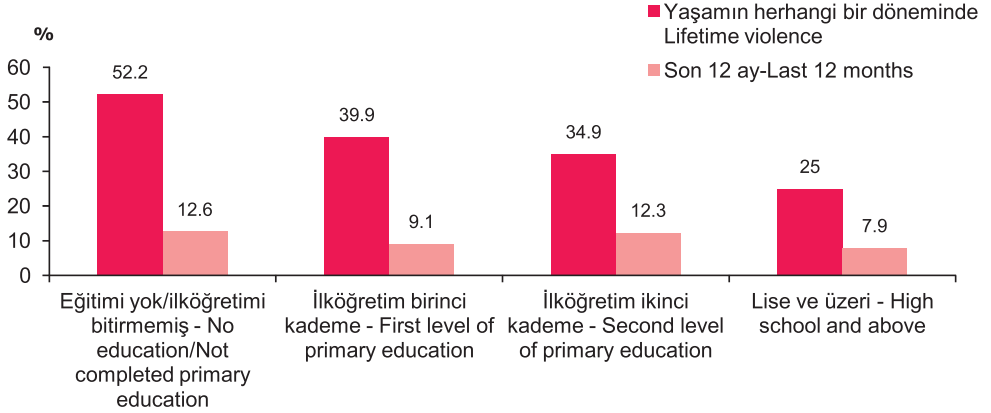
Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Türkiye'de Aile Yapısı Araştırması

Source: Ministry of Family and Social Policies, Family Structure Survey of Turkey

5.1 Kadınların eğitim durumuna göre fiziksel şiddet yaygınlığı, 2008

The prevalence of physical violence by education level of females, 2008

(15+ yaş -15+ age)

Kaynak: KSGM, Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, 2008

Source: Prime Ministry Directorate General on the Status of Women, Domestic Violence Against Women Survey, 2008

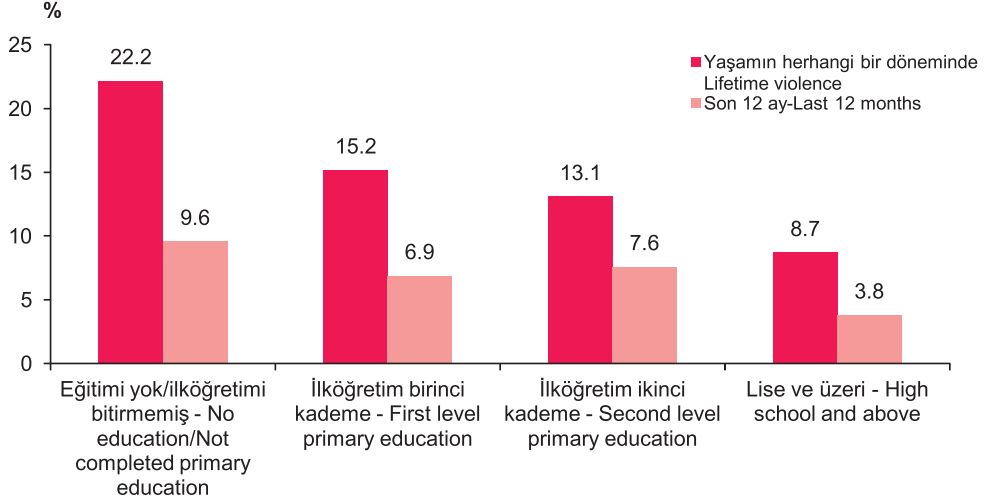
Yaşamın herhangi bir döneminde maruz kalınan fiziksel şiddet yaygınlığı, kadınların eğitim düzeyinin artması ile azalmaktadır. Eğitimi olmayan veya ilköğretimi bitirmemiş kadınların maruz kaldıkları fiziksel şiddet, lise ve üzeri eğitimi olan kadınlardan iki kat daha fazladır. Yakın dönem dikkate alındığında ise, kadınların maruz kaldıkları fiziksel şiddet oranlarının eğitim düzeyindeki artış ile azaldığı net olarak söylenememekle birlikte, hiç eğitimi olmayan (%12,6) ve lise ve üzeri eğitimi olan (%7,9) kadınlar arasında bir fark söz konusudur.

The prevalence of lifetime physical violence decreases with increase in educational level of females. It is more than twice as high among females with no schooling/incomplete primary school compared to females with high school or higher education. Considering the recent period, although it can not be asserted clearly that physical violence decreases with increase in educational level, there is still a difference between the lowest educated group (12.6%) and the highest educated group (7.9%).

5.2 Kadınların eğitim durumuna göre cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

The prevalence of sexual violence by education level of females, 2008

(15+ yaş -15+ age)

Kaynak: KSGM, Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, 2008

Source: Prime Ministry Directorate General on the Status of Women, Domestic Violence Against Women Survey, 2008

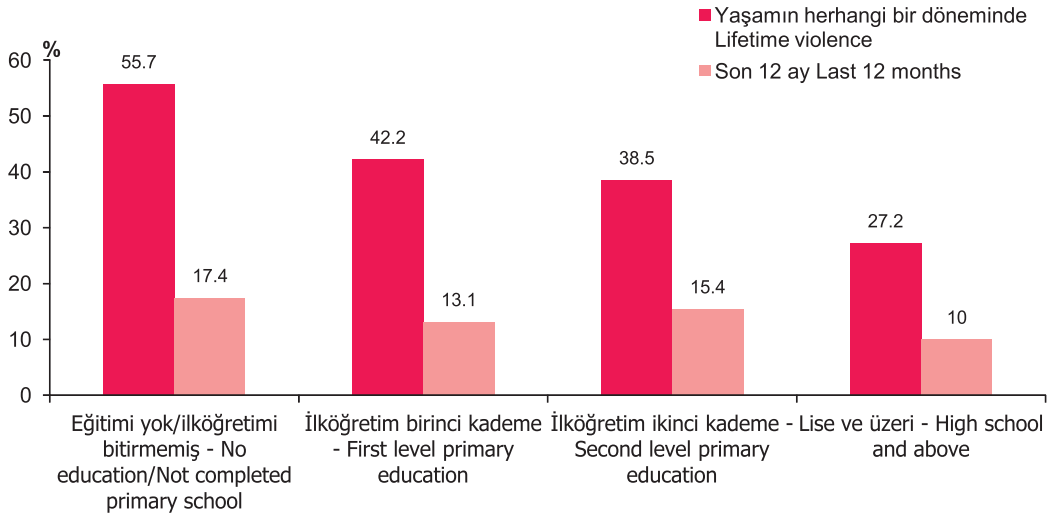
Yaşamın herhangi bir döneminde maruz kalınan cinsel şiddet yaygınlığı, kadınların eğitim düzeyinin artması ile azalmaktadır. Hiç eğitimi olmayan ya da ilköğretim bitirmemiş kadınların %22,2'si yaşamlarının herhangi bir döneminde cinsel şiddete maruz kalırken, lise ve üzeri eğitim almış kadınlarda bu oran %8,7'ye düşmektedir. Son 12 ayda lise ve üzeri eğitim almış kadınların %3,8'i cinsel şiddete maruz kalmıştır.

The prevalence of lifetime sexual violence decreases with increase in education level of females. As the prevalence of lifetime sexual violence experienced by females with no schooling or incomplete primary school is 22.2%, it drops to 8.7% among females with at least high school education. For sexual violence experienced in the past 12 months by females with an educational attainment of high school is 3.8%.

5.3 Kadınların eğitim durumuna göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

The prevalence of physical or sexual violence by education level of females, 2008

(15+ yaş -15+ age)

Kaynak: KSGM, Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, 2008

Source: Prime Ministry Directorate General on the Status of Women, Domestic Violence Against Women Survey, 2008

Yaşamın herhangi bir döneminde maruz kalınan fiziksel veya cinsel şiddetten herhangi birinin yaşanmasına ilişkin oranlar kadının eğitim düzeyinin artması ile azalmaktadır. Eğitimi olmayan veya ilköğretimi bitirmemiş kadınların %55,7'si yaşamlarının herhangi bir döneminde fiziksel veya cinsel şiddetten herhangi birini yaşamıştır. Yakın dönem dikkate alındığında hiç eğitimi olmayan kadınların yüzde 17,4'ü ve lise ve üzeri eğitimi olan kadınların yüzde 10'u fiziksel veya cinsel şiddetten herhangi birini yaşamıştır.

The prevalence of lifetime physical or sexual violence decreases with increase in education level of females. The prevalence of lifetime physical or sexual violence experienced by females with no schooling or incomplete primary school is 55.7%. For physical or sexual violence experienced by females with no schooling or incomplete primary school in the past 12 months, is 17.4% and for females with high school education it is 10%.

5.1 Yerleşim yerine göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

Physical or sexual violence by place of residence, 2008

(%)

	Fiziksel şiddet Physical violence		Cinsel şiddet Sexual violence		Fiziksel veya cinsel şiddet Physical or sexual violence	
	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay
	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months
Türkiye - Turkey	39.3	9.9	15.3	7.0	41.9	13.7
Kent - Urban	38.0	10.0	14.3	6.7	40.3	13.5
Kır - Rural	43.2	9.9	18.3	7.9	46.6	14.1

Kaynak: KSGM, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Source: DGWS, Domestic Violence Against Women in Turkey

5.2 İBBS 1. düzeye göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

Physical or sexual violence by SR Level 1, 2008

(%)

	Fiziksel şiddet Physical violence		Cinsel şiddet Sexual violence		Fiziksel veya cinsel şiddet Physical or sexual violence	
	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay
	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months
İBBS1-SR1						
Türkiye - Turkey	39.3	9.9	15.3	7.0	41.9	13.7
TR1 İstanbul	36.7	8.1	11.2	4.7	39.4	11.1
TR2 Batı Marmara TR2 West Marmara	24.6	6.0	8.7	4.3	26.2	8.8
TR3 Ege TR3 Aegean	31.3	5.3	13.9	4.1	34.7	8.0
TR4 Doğu Marmara TR4 East Marmara	36.5	7.2	12.8	5.8	38.5	10.2
TR5 Batı Anadolu TR5 West Anatolia	42.2	11.6	15.5	6.5	44.1	14.7
TR6 Akdeniz TR6 Mediterranean	41.7	11.9	16.1	6.5	44.0	14.7
TR7 Orta Anadolu TR7 Central Anatolia	49.5	13.5	22.8	11.0	52.8	18.5
TR8 Batı Karadeniz TR8 West Black Sea	42.9	7.9	17.5	6.7	46.6	12.0
TR9 Doğu Karadeniz TR9 East Black Sea	38.0	6.5	17.6	7.8	42.6	12.5
TRA Kuzeydoğu Anadolu TRA North East Anatolia	53.2	17.8	29.5	19.4	57.1	27.4
TRB Ortadoğu Anadolu TRB Central East Anatolia	47.2	14.6	19.7	12.1	51.5	21.5
TRC Güneydoğu Anadolu TRC South East Anatolia	47.7	19.2	19.7	13.0	51.1	24.6

Kaynak: KSGM, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Source: DGWS, Domestic Violence Against Women in Turkey

5.3 Yaş gruplarına göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

Physical or sexual violence by age groups, 2008

(%)

Yaş grupları Age groups	Fiziksel şiddet Physical violence		Cinsel şiddet Sexual violence		Fiziksel veya cinsel şiddet Physical or sexual violence	
	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay
	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months
Toplam - Total	39.3	9.9	15.3	7.0	41.9	13.7
15-24	31.9	17.3	13.5	9.7	35.3	21.3
25-34	36.6	12.5	13.0	8.4	39.2	16.5
35-44	39.7	8.7	14.2	6.5	42.0	12.6
45-59	45.4	4.8	19.6	4.6	47.9	7.8

Kaynak: KSGM, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Source: DGWS, Domestic Violence Against Women in Turkey

5.4 Refah düzeyine göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

Physical or sexual violence by welfare levels, 2008

(%)

Refah düzeyi Welfare level	Fiziksel şiddet Physical violence		Cinsel şiddet Sexual violence		Fiziksel veya cinsel şiddet Physical or sexual violence	
	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay
	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months
Toplam - Total	39.3	9.9	15.3	7.0	41.9	13.7
Düşük - Low	47.0	13.7	18.9	9.4	49.9	18.0
Orta - Middle	38.9	8.9	14.6	6.4	41.6	12.7
Yüksek - High	26.7	5.5	10.3	3.9	28.7	8.3

Kaynak: KSGM, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Source: DGWS, Domestic Violence Against Women in Turkey

5.5 Eğitim durumuna göre fiziksel veya cinsel şiddet yaygınlığı, 2008

Physical or sexual violence by education level, 2008

(%)

Eğitim düzeyi Education level	Fiziksel şiddet Physical violence		Cinsel şiddet Sexual violence		Fiziksel veya cinsel şiddet Physical or sexual violence	
	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay	Yaşamın herhangi bir döneminde	Son 12 ay
	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months	Lifetime violence	Last 12 months
Toplam - Total	39.3	9.9	15.3	7.0	41.9	13.7
Eğitimi yok/ilköğretimi bitirmemiş No education/Not completed primary school	52.2	12.6	22.2	9.6	55.7	17.4
İlköğretim birinci kademe First level primary education	39.9	9.1	15.2	6.9	42.2	13.1
İlköğretim ikinci kademe Second level primary education	34.9	12.3	13.1	7.6	38.5	15.4
Lise ve üzeri High school and above	25	7.9	8.7	3.8	27.2	10

Kaynak: KSGM, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Source: DGWS, Domestic Violence Against Women in Turkey

5.6 Cinsiyet ve suç türüne göre suç mağduru, 2000-2008

	2000	2001	2002	2003	2004
Toplam					
Kasten öldürme olaylarındaki mağdur sayısı	3 533	6 152	5 978	5 538	5 751
Saldırı olaylarındaki mağdur sayısı	-	-	-	-	-
Gasp olaylarında yaralı mağdur sayısı	462	617	862	882	1 032
Cinsel saldırı olaylarında mağdur sayısı	452	1 419	1 665	1 748	1 749
Erkek					
Kasten öldürme olaylarındaki mağdur sayısı	2 803	4 932	4 721	4 390	4 556
Saldırı olaylarındaki mağdur sayısı	-	-	-	-	-
Gasp olaylarında yaralı mağdur sayısı	372	488	671	717	863
Cinsel saldırı olaylarında mağdur sayısı	122	328	406	344	364
Kadın					
Kasten öldürme olaylarındaki mağdur sayısı	730	1 220	1 257	1 148	1 195
Saldırı olaylarındaki mağdur sayısı	-	-	-	-	-
Gasp olaylarında yaralı mağdur sayısı	90	129	191	165	169
Cinsel saldırı olaylarında mağdur sayısı	330	1 091	1 259	1 404	1 385
Erkek (%)					
Kasten öldürme olaylarındaki mağdur sayısı	79.3	80.2	79.0	79.3	79.2
Saldırı olaylarındaki mağdur sayısı	-	-	-	-	-
Gasp olaylarında yaralı mağdur sayısı	80.5	79.1	77.8	81.3	83.6
Cinsel saldırı olaylarında mağdur sayısı	27.0	23.1	24.4	19.7	20.8
Kadın (%)					
Kasten öldürme olaylarındaki mağdur sayısı	20.7	19.8	21.0	20.7	20.8
Saldırı olaylarındaki mağdur sayısı	-	-	-	-	-
Gasp olaylarında yaralı mağdur sayısı	19.5	20.9	22.2	18.7	16.4
Cinsel saldırı olaylarında mağdur sayısı	73.0	76.9	75.6	80.3	79.2

Kaynak: TÜİK, Suç ve Adalet İstatistikleri

5.6 Number of victims by sex and crime type, 2000-2008

Year				
2005	2006	2007	2008	
				Total
5 596	5 345	3 882	3 759	Victims of homicides
-	-	-	-	Victims of serious assault
1 355	1 700	2 066	938	Victims of robbery
1 684	1 704	2 352	3 006	Victims of sexual assault
				Male
4 505	4 349	3 137	3 042	Victims of homicides
-	-	-	-	Victims of serious assault
1 148	1 452	1 930	776	Victims of robbery
361	375	421	482	Victims of sexual assault
				Female
1 091	996	745	717	Victims of homicides
-	-	-	-	Victims of serious assault
207	248	136	162	Victims of robbery
1 323	1 329	1 931	2 524	Victims of sexual assault
				Male (%)
80.5	81.4	80.8	80.9	Victims of homicides
-	-	-	-	Victims of serious assault
84.7	85.4	93.4	82.7	Victims of robbery
21.4	22.0	17.9	16.0	Victims of sexual assault
				Female (%)
19.5	18.6	19.2	19.1	Victims of homicides
-	-	-	-	Victims of serious assault
15.3	14.6	6.6	17.3	Victims of robbery
78.6	78.0	82.1	84.0	Victims of sexual assault

Source: TurkStat, Justice Statistics

5.7 Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklu sayısı, 2007-2011

Number of convicts and arrested persons in prisons, 2007-2011

		Yıl -Year				
		2007	2008	2009	2010	2011
Toplam Total	Toplam - Total	90 732	103 435	115 920	120 194	128 253
	Erkek - Males	87 553	99 842	111 853	116 002	123 648
	Kadın - Females	3 179	3 593	4 067	4 192	4 605
Hükümlü Convict	Toplam - Total	37 963	45 546	78 162	87 249	92 636
	Erkek - Males	36 874	44 188	75 798	84 473	89 649
	Kadın - Females	1 089	1 358	2 364	2 776	2 987
T.C. T.R.	Toplam - Total	37 725	45 238	77 368	86 218	91 370
	Erkek - Males	36 653	43 904	75 087	83 568	88 548
	Kadın - Females	1 072	1 334	2 281	2 650	2 822
Yabancı Foreigner	Toplam - Total	238	308	794	1 031	1 266
	Erkek - Males	221	284	711	905	1 101
	Kadın - Females	17	24	83	126	165
Tutuklu Arrested	Toplam - Total	52 769	57 889	37 758	32 945	35 617
	Erkek - Males	50 679	55 654	36 055	31 529	33 999
	Kadın - Females	2 090	2 235	1 703	1 416	1 618
T.C. T.R.	Toplam - Total	51 915	56 802	36 691	31 860	34 638
	Erkek - Males	49 951	54 723	35 156	30 591	33 179
	Kadın - Females	1 964	2 079	1 535	1 269	1 459
Yabancı Foreigner	Toplam - Total	854	1 087	1 067	1 085	979
	Erkek - Males	728	931	899	938	820
	Kadın - Females	126	156	168	147	159

Kaynak: TÜİK, Ceza İnfaz Kurumu İstatistikleri

1. Bilgiler 31 Aralık tarihine göre.

2. Adli sistemde yapılan geriye dönük veri güncellemelerinden dolayı 2009-2011 yıllarına ait ceza infaz kurumu nüfusları güncellenmiştir.

3. 2009 ve sonrası için, ilk derece mahkeme kararına göre hükümlü olup temiz süreci devam edenler, hükümlü içinde kapsamıştır.

4. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre ceza sorumluluğu yaşı 12' dir.

Sources: TurkStat, Prison Statistics

1. Data are given as at 31 December.

2. Because of the data update regarding the previous data conducted in the judicial system, prison population was updated for 2009-2011.

3. For 2009 and after, Convicts according to the decision of courts of first instance and whose cassation stage is going on for the case are covered in convict figures.

4. According to the Turkish Criminal Law with no. 5237, the age of criminal responsibility is 12.

5.8 Suç türüne göre ceza infaz kurumuna giren hükümlüler, 2009-2011
Convicts received into prison by type of crime, 2009-2011

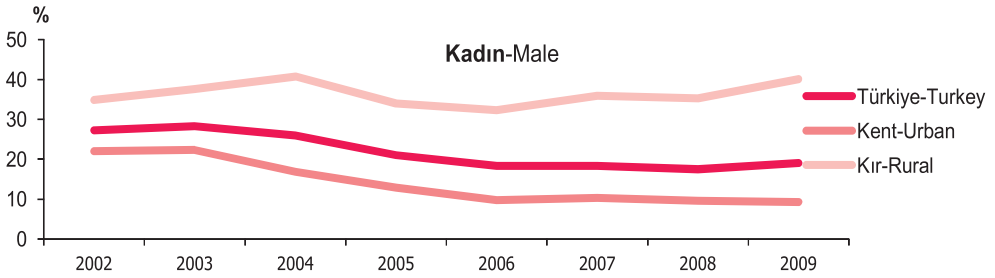
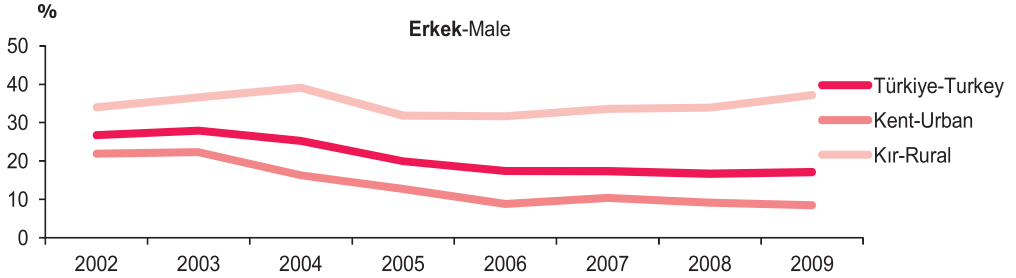
Suç türü - Type of crime	2009			2010			2011		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Toplam - Total	74 404	71 349	3 043	88 480	84 956	3 524	80 096	3 343	76 753
Öldürme - Homicide	1 514	1 466	48	2 958	2 838	120	3 484	126	3 358
Yaralama - Assault	7 647	7 426	220	8 400	8 184	216	7 885	155	7 730
Cinsel suçlar - Sexual crimes	562	546	16	909	895	14	828	15	813
Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma									
Kidnapping	349	333	16	561	532	29	723	30	693
Hakaret - Defamation	1 105	1 040	64	1 214	1 153	61	996	41	955
Hırsızlık - Theft	5 758	5 452	306	6 527	6 136	391	6 445	333	6 112
Yağma(Gasp) - Robbery	1 145	1 119	26	1 798	1 736	62	2 225	63	2 162
Çek kanunlarına muhalefet									
Opposition to cheque laws	-	-	-	-	-	-	8 946	528	8 418
Dolandırıcılık - Swindling	10 822	10 295	525	11 434	10 856	578	1 103	59	1 044
Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti									
Production and commerce of drugs	1 576	1 492	84	3 139	3 053	86	2 811	97	2 714
Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanma, satın alma									
Use and purchase of drugs	1 029	1 001	27	1 276	1 265	11	1 320	17	1 303
Sahtecilik - Forgery	1 593	1 522	70	2 059	1 990	69	2 077	73	2 004
Kötü muamele - Bad treatment	66	60	6	80	77	3	61	3	58
Zimmet - Embezzlement	65	61	4	69	66	3	87	8	79
Rüşvet - Bribery	32	32	-	21	18	3	13	1	12
Kaçakçılık - Smuggling	935	928	7	846	837	9	881	3	878
Trafik suçları - Traffic crimes	735	733	1	590	586	4	453	2	451
Orman suçları - Forestry crimes	378	373	5	359	357	2	309	5	304
Ateşli silahlar ve bıçaklar ile ilgili suçlar - Crimes related with firearms and knives									
firearms and knives	2 395	2 375	20	2 679	2 662	17	3 028	20	3 008
İcra iflas Kanunu'na muhalefet									
Opposition to the Bankruptcy and Enforcement Law	19 872	18 760	1 109	27 362	25 903	1 459	24 805	1 393	23 412
Askeri Ceza Kanunu'na muhalefet									
Opposition to the Military Criminal Law	6 582	6 582	-	7 800	7 797	3	2 981	-	2 981
Diğer suçlar - Other crimes	10 073	9 585	486	8 281	7 899	382	8 635	371	8 264
Bilinmeyen - Unknown	171	168	3	118	116	2	-	-	-

Kaynak: TÜİK, Ceza İnfaz Kurumu İstatistikleri

Sources: TurkStat, Prison Statistics

6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyete göre yoksulluk oranları, 2002-2009

Poverty ratios of the household members by sex, 2002-2009

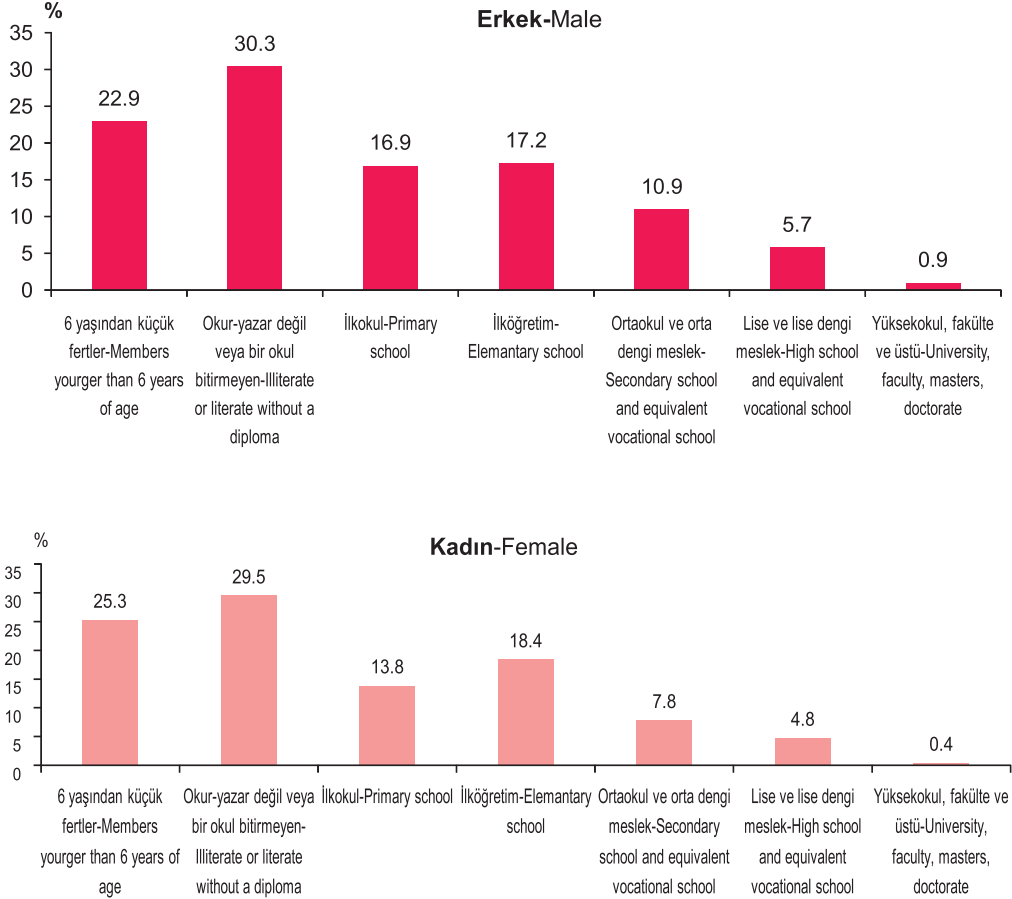
Kaynak: TÜİK, Yoksulluk Çalışması

Source: TurkStat, Poverty Study

2009 yılında yoksulluk oranı kadınlarda %19, erkeklerde %17,1'dir. Kırsal yerleşim yerlerinde her iki cinsiyette de yoksulluk oranları yükselirken, kentsel yerlerde yoksulluk oranları düşmektedir.

The ratio of poverty is 19% for females and 17.1% for males in 2009. While the ratio of poverty in rural areas increases, the ratio of poverty in urban areas decreases for both sexes.

6.2 Hanehalkı fertlerinin eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2009
Poverty ratios of the household members by educational status, 2009

Kaynak: TÜİK, Yoksulluk Çalışması

Source: TurkStat, Poverty Study

Eğitim durumu yükseldikçe yoksul olma riski azalmaktadır. 2009 yılında okur yazar olmayan veya bir okul bitirmeyen kadınlarda yoksulluk oranı %29,5, erkeklerde %30,3 iken, fakülte ve üstü mezuniyete sahip kadınlarda bu oran %0,4, erkeklerde %0,9'dur

As the level of education increases, the risk of being poor decreases. In 2009 the poverty ratio among the illiterates or literates without diplomas is 29.5% for females and 30.3% for males. The poverty ratio among individuals with education levels of the faculty and higher graduation is 0.4% for females, 0.9% for males.

6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyetine ve eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2002-2009

Eğitim durumu	Fert yoksulluk oranı											
	2002			2003			2004			2005		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Türkiye	27.0	26.7	27.2	28.1	27.9	28.3	25.6	25.2	26.0	20.5	20.0	21.0
6 yaşından küçük fertler	33.2	32.9	33.4	37.8	38.2	37.2	34.2	34.2	34.2	27.7	27.9	27.6
Okur-yazar değil/bir okul bitirmeyen	37.0	37.7	36.5	38.0	38.4	37.8	37.5	36.9	37.9	31.5	30.9	31.9
İlkokul	26.1	28.1	24.3	27.6	29.8	25.5	24.4	27.5	21.5	17.1	19.9	14.5
İlköğretim	26.4	28.4	24.1	29.6	29.1	30.0	25.5	25.4	25.6	22.4	21.8	23.0
Ortaokul ve orta dengi meslek	18.8	19.5	17.4	18.3	19.7	16.0	13.0	15.0	9.4	8.4	9.7	5.6
Lise ve lise dengi meslek	9.8	11.0	8.2	11.2	12.3	9.7	8.3	9.7	6.4	6.8	8.0	5.1
Yüksekokul, fakülte	1.6	1.2	2.1	2.7	3.0	2.1	1.3	1.6	0.9	0.8	0.8	0.7

Kaynak: TÜİK, Yoksulluk Çalışması

(*) Yeni nüfus projeksiyonlarına göre revize edilmiştir

6.1 Poverty rates according to educational status of the household members, 2002-2009

													(%)
Poverty rates													
2006			2007(*)			2008			2009				
Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		Education level
17.8	17.3	18.3	17.8	17.3	18.3	17.1	16.7	17.5	18.1	17.1	19.0		Turkey
24.8	25.1	24.4	24.5	24.9	24.1	22.5	22.9	22.2	24.0	22.9	25.3		Members younger than 6 years of age
28.1	27.7	28.3	29.0	29.1	28.9	30.5	30.8	30.3	29.8	30.3	29.5		Illiterate or literate without a diploma
14.2	16.5	12.1	14.2	15.9	12.7	13.4	15.9	11.2	15.3	16.9	13.8		Primary school
18.1	16.5	19.7	19.2	19.8	18.6	17.2	18.7	15.7	17.8	17.2	18.4		Elementary school
8.1	9.7	4.9	9.2	11.1	5.6	8.3	9.9	5.8	9.8	10.9	7.8		Secondary school and equivalent vocational school
5.2	6.1	4.0	5.9	7.1	4.1	5.6	6.0	5.1	5.3	5.7	4.8		High school and equivalent vocational school
1.0	1.3	0.6	0.8	1.0	0.5	0.7	0.9	0.4	0.7	0.9	0.4		University, faculty

Source: Turkstat, Poverty Study

(*) Revised by new projection

6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyetine ve eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2002-2009 (devam)

Eğitim durumu	Fert yoksulluk oranı											
	2002			2003			2004			2005		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Kent	22.0	21.9	22.0	22.3	22.3	22.3	16.6	16.2	16.9	12.8	12.8	12.9
6 yaşından küçük fertler	31.2	31.2	31.2	31.6	32.3	30.8	24.9	24.8	25.1	19.5	20.3	18.6
Okur-yazar değil/bir okul bitirmeyen	32.0	33.0	31.3	31.1	31.6	30.8	26.5	26.3	26.6	22.2	21.9	22.5
İlkokul	21.8	24.1	19.8	23.6	25.7	21.8	15.2	17.6	13.2	10.0	12.2	8.3
İlköğretim	21.3	21.5	21.0	23.6	23.2	24.0	15.8	14.8	16.6	14.3	15.3	13.3
Ortaokul ve orta dengi meslek	13.8	14.5	12.7	15.9	17.9	12.9	9.4	10.2	8.1	5.5	6.5	3.6
Lise ve lise dengi meslek	7.1	8.1	5.7	9.4	10.2	8.4	6.3	7.3	5.2	4.1	4.9	3.1
Yüksekokul, fakülte	1.1	1.3	0.6	2.2	2.5	1.7	1.0	1.0	1.1	0.5	0.6	0.5

Kaynak: TÜİK, Yoksulluk Çalışması

(*) Yeni nüfus projeksiyonlarına göre revize edilmiştir

6.1 Poverty rates according to educational status of the household members, 2002-2009 (continued)

													(%)
Poverty rates													
2006			2007(*)			2008			2009				
Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female		Education level
9.3	8.8	9.8	10.4	10.4	10.3	9.4	9.1	9.6	8.9	8.5	9.3		Urban
13.0	12.3	13.7	14.7	14.4	15.0	12.4	12.2	12.7	13.0	12.2	13.9		Members younger than 6 years of age
15.7	14.5	16.5	18.0	19.0	17.4	19.3	20.1	18.8	16.1	16.6	15.8		Illiterate or literate without a diploma
7.2	8.6	6.1	7.8	8.6	7.2	6.4	7.7	5.3	7.2	7.9	6.6		Primary school
10.5	9.1	12.0	14.1	16.1	11.8	10.0	10.9	9.1	8.5	8.4	8.5		Elementary school
5.2	6.0	3.8	5.4	6.7	3.2	5.3	5.7	4.7	5.8	6.0	5.5		Secondary school and equivalent vocational school
3.4	4.1	2.6	4.2	4.9	3.1	3.2	3.3	3.1	3.7	4.1	3.3		High school and equivalent vocational school
0.9	1.1	0.6	0.4	0.3	0.5	0.5	0.5	0.4	0.5	0.6	0.2		University, faculty

Source: Turkstat, Poverty Study

(*) Revised by new projection

6.1 Hanehalkı fertlerinin cinsiyetine ve eğitim durumuna göre yoksulluk oranları, 2002-2009 (devam)

Eğitim durumu	Fert yoksulluk oranı											
	2002			2003			2004			2005		
	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
Kır	34.5	34.0	34.9	37.1	36.6	37.6	40.0	39.1	40.8	32.9	31.8	34.0
6 yaşından küçük fertler	36.8	36.1	37.6	46.2	46.2	46.3	49.6	49.9	49.4	40.6	39.4	41.7
Okur-yazar değil/bir okul bitirmeyen	43.3	43.6	43.1	46.4	47.1	45.9	50.9	49.8	51.6	43.0	42.9	43.1
İlkokul	31.1	32.4	29.8	32.6	34.6	30.6	35.9	38.6	33.2	26.8	29.1	24.2
İlköğretim	34.0	37.9	29.2	39.0	38.9	39.2	41.9	41.3	42.6	35.7	33.9	37.1
Ortaokul ve orta dengi meslek	30.1	29.0	33.3	23.4	23.0	24.0	22.2	25.3	14.1	16.3	17.3	13.5
Lise ve lise dengi meslek	17.6	18.2	16.7	16.9	18.1	15.0	14.3	16.3	10.9	15.3	16.8	12.8
Yüksekokul, fakülte	4.4	0.4	9.1	5.4	5.7	4.6	2.9	4.3	0.0	2.2	2.1	2.7

Kaynak: TÜİK, Yoksulluk Çalışması

(*) Yeni nüfus projeksiyonlarına göre revize edilmiştir

6.1 Poverty rates according to educational status of the household members, 2002-2009 (continued)

(%)

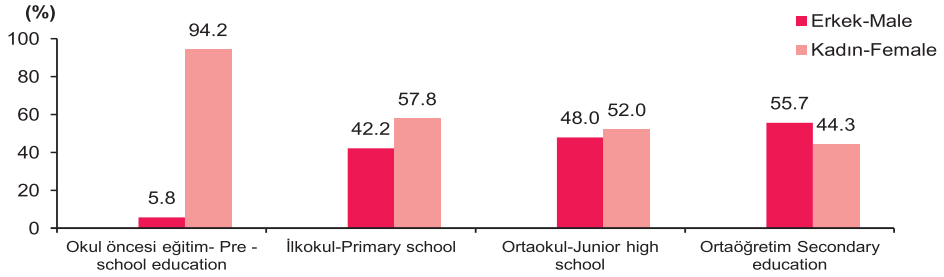
Poverty rates												
2006			2007(*)			2008			2009			Education level
Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	
32.0	31.6	32.3	34.8	33.6	35.9	34.6	33.9	35.3	38.7	37.1	40.2	Rural
44.2	45.8	42.4	44.1	45.6	42.4	43.9	45.4	42.3	48.7	47.5	49.9	Members younger than 6 years of age
43.9	46.0	42.7	47.0	47.7	46.6	49.0	49.4	48.7	48.8	51.0	47.6	Illiterate or literate without a diploma
24.4	27.2	21.6	28.0	29.9	25.8	27.4	30.5	24.2	31.0	32.2	29.7	Primary school
29.2	27.9	30.4	30.4	29.0	31.6	33.0	36.1	29.9	38.0	36.5	39.6	Elementary school
15.4	18.0	8.6	22.1	23.9	17.1	17.6	20.9	10.2	24.4	25.0	22.4	Secondary school and equivalent vocational school
11.0	11.5	10.1	13.4	15.2	9.6	14.9	15.2	14.3	14.7	14.2	15.7	High school and equivalent vocational school
1.6	2.1	0.6	3.2	4.4	0.4	2.4	3.1	0.9	3.4	3.7	2.7	University, faculty

Source: Turkstat, Poverty Study

(*) Revised by new projection

7.1 Cinsiyet ve eğitim seviyesine göre öğretmen oranı, 2012-2013

The proportion of teacher by sex and educational level, 2012-2013

Kaynak: TÜİK, Milli Eğitim İstatistikleri

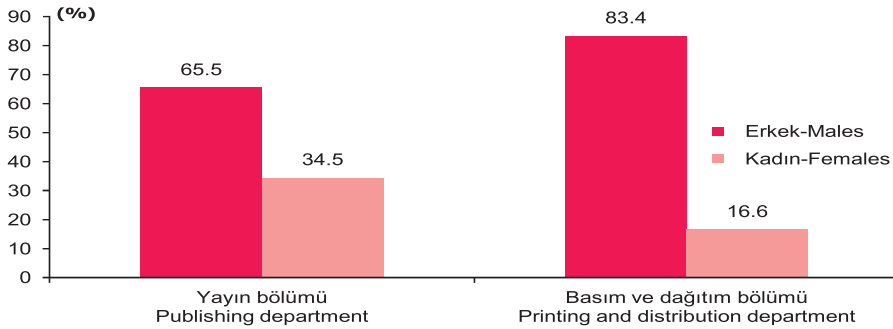
Source: TurkStat, National Educational Statistics

Okul öncesi eğitimdeki öğretmenlerin yaklaşık olarak tamamı kadın öğretmenlerden oluşmaktadır. 2012-2013 eğitim yılında ilkokuldaki kadın öğretmenlerin oranı %57,8, erkek öğretmen oranı ise %42,2'dir.

In pre-school education, almost all teachers are females. 57.8% of female teachers and 42.2% of male teachers are in primary education in 2012-2013 educational year.

7.2 Gazete ve dergilerde çalışan personelin cinsiyete göre dağılımı, 2012

Distribution of working for newspapers and magazines, 2012

Kaynak: TÜİK, Medya Araştırması

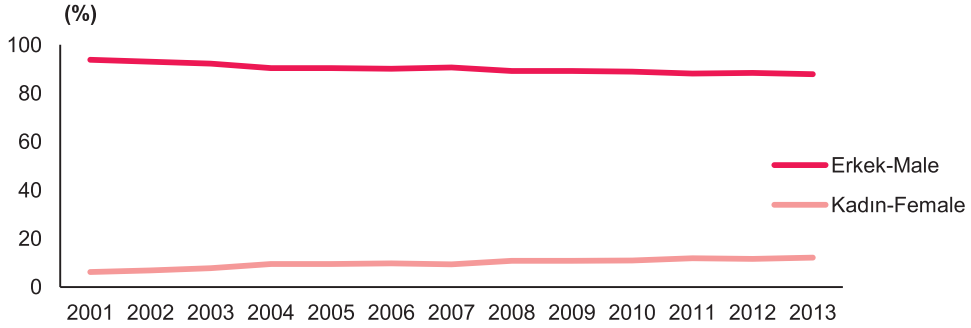
Source: TurkStat, Media Statistics

Yazılı medya alanında çalışan kadınlar, basım ya da dağıtım bölümlerine kıyasla daha çok yayın bölümünde çalışmaktadır. Basım ve dağıtım bölümünde çalışan erkekler, yayın bölümünde çalışan erkeklere göre daha fazladır.

The number of females working in the printing or distribution department is lower than the number of females working in publishing department. The number of males working in the printing and distribution department higher than the number of males working in the publishing department.

7.3 Cinsiyete göre büyükelçi oranı, 2001-2013

Proportion of ambassador by sex, 2001-2013

Kaynak: İçişleri Bakanlığı, 2001-2013

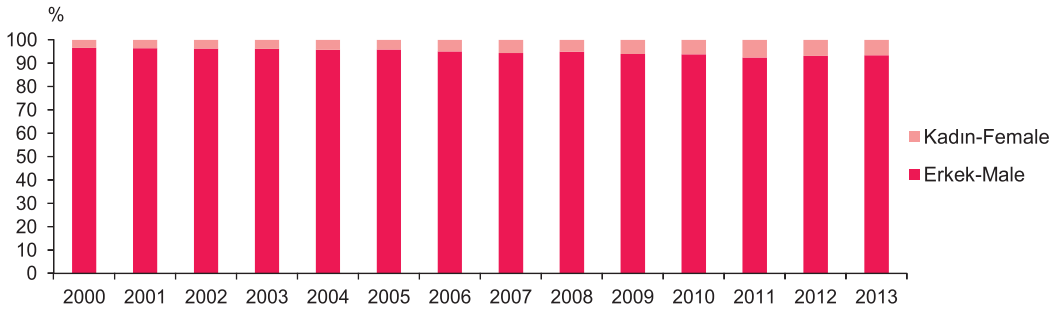
Source: Ministry of The Interior, 2001-2013

Büyükeli ünvanına sahip kadınların oranı 2001 yılında %6,2 iken 2013 yılında bu oran %12,1'e yükselmiştir.

While the proportion of female ambassadors was 6.2% in 2001, this proportion has increased to 12.1% in 2013.

7.4 Cinsiyete göre cumhuriyet savcısı oranı, 2000-2013

Proportion of public prosecutor by sex, 2000-2013

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2000-2013

Source: Ministry of Justice, 2000-2013

Kadın Cumhuriyet Savcısı oranı, 2000 yılında %3,5 iken, 2013 yılında %6,6'ya yükselmiştir.

While the proportion of female public prosecutors was 3.5% in 2000, it has increased to 6.6% in 2013.

7.5 Cinsiyete göre hakim oranı, 2000-2013

Proportion of judge by sex, 2000-2013

Kaynak: Adalet Bakanlığı, 2000-2013

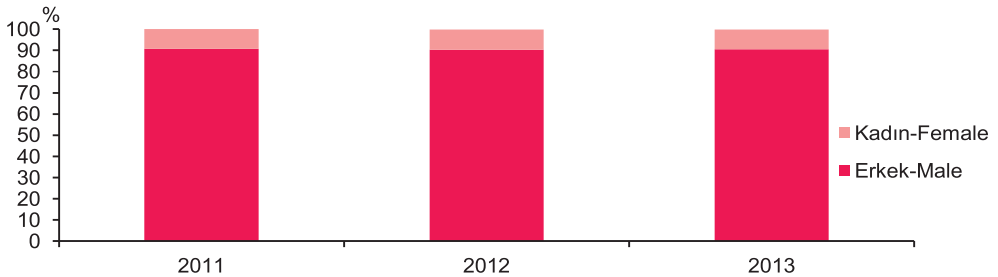
Source: Ministry of Justice, 2000-2013

Kadın Hakim oranı, 2000 yılında %39,5 iken, 2013 yılında %36,3'e düşmüştür.

While the proportion of female judges was 39.5% in 2000, it has decreased to 36.3% in 2013.

7.6 Cinsiyete göre polis oranı, 2003-2013

Proportion of police by sex, 2003-2013

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

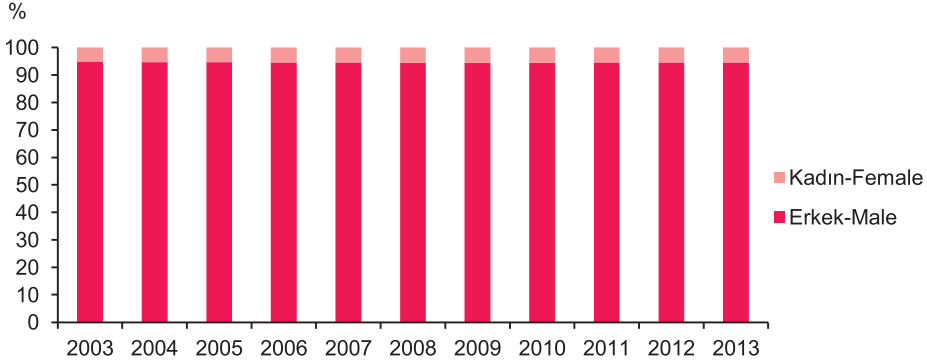
Source: Turkish National Police

2003-2013 yılları arasında polis kadın oranında büyük bir değişiklik olmamıştır. 2003 yılında %5,1 olan kadın polis oranı, 2013 yılında %5,5 olmuştur.

There was not a big change in the proportion of female police officers in years from 2003 to 2013. While the proportion of female police officers was 5.1% in 2003, the proportion of female police officers in 2013 is 5.5%.

7.7 Cinsiyete göre üst düzey ⁽¹⁾ memur oranı, 2011-2013

Proportion of high level civil servants by sex, 2011-2013

Kaynak: Devlet Personel Başkanlığı

Source: State Personnel Presidency

(1) Müsteşar, müsteşar yardımcısı, vali, başkanlık müşaviri, bağlı kurum başkanı, bağlı kurum başkan yardımcısı, genel müdür, genel müdür yardımcısı, kurul başkanı, kurul üyeleri, kurum bünyesindeki başkan, daire başkanı, bölge müdürü, bölge müdür yardımcısı, il müdürleri

(1) Undersecretary, deputy undersecretary, governor, presidential advisor, related head of the institution, related deputy head of the institution, director-general, deputy director-general, head of the council, members of the council, president of the institution, head of the department, regional director, deputy regional director, provincial director.

Üst düzey kadın memur oranı, yıllar itibarıyla büyük bir farklılık göstermemektedir. 2013 yılında üst yönetici kadın oranı %9,3'tür.

Proportion of female civil servants does not show a big difference over the years. Female civil servant ratio was 9.3% in 2013.

7.1 Akademik ünvanlarına göre yükseköğretimde görevli öğretim üyeleri, 2000-2013

Number of teaching staff by academic title, 2000-2013

Yıl Year	Toplam Total	Profesör Prof.	Doçent Assoc. Prof.	Yrd.Doçent Asst. Prof.	Öğretim görevlisi Instructor	Okutman Language Instructor	Uzman Specialist	Araştırma görevlisi Research assistant	Çevirici Translator	E.Ö.PL Ad & tng planner
Erkek - Male										
2000-2001	43 519	6 623	3 644	7 376	6 648	2 347	1 293	15 563	9	16
2001-2002	45 136	7 179	3 822	8 052	7 018	2 395	1 332	15 322	8	8
2002-2003	47 885	7 641	3 643	8 863	7 944	2 456	1 371	15 945	8	14
2003-2004	48 946	8 079	3 559	9 461	7 901	2 414	1 324	16 186	4	18
2004-2005	50 662	8 361	3 728	9 957	8 802	2 582	1 431	15 759	9	33
2005-2006	51 927	8 692	3 956	10 268	8 957	2 672	1 520	15 834	10	18
2006-2007	54 242	9 309	4 244	10 592	9 092	2 722	1 705	16 539	8	31
2007-2008	58 914	9 788	4 690	11 888	9 385	2 907	1 796	18 434	4	22
2008-2009	59 643	9 916	5 034	12 082	9 685	2 936	1 692	18 274	5	19
2009-2010	62 296	10 533	5 333	12 791	10 063	3 123	1 733	18 666	6	48
2010-2011	65 896	11 241	5 751	14 012	10 676	3 273	1 791	19 066	8	78
2011-2012	69 959	12 054	6 303	15 777	11 643	3 352	1 650	19 137	8	35
2012-2013	76 347	12 800	7 420	17 219	12 598	3 612	1 768	20 877	9	44
Kadın - Female										
2000-2001	24 361	2 181	1 605	3 031	3 492	3 043	978	10 017	10	4
2001-2002	26 154	2 350	1 754	3 368	3 958	3 121	977	10 611	9	6
2002-2003	28 205	2 546	1 758	3 758	4 427	3 235	981	11 481	13	6
2003-2004	29 858	2 785	1 739	4 094	4 878	3 123	981	12 244	8	6
2004-2005	31 434	3 020	1 728	4 504	5 262	3 382	1 013	12 512	7	6
2005-2006	32 858	3 149	1 813	4 861	5 396	3 630	1 075	12 917	11	6
2006-2007	35 087	3 464	1 906	5 252	5 536	3 750	1 196	13 958	12	13
2007-2008	39 852	3 706	2 177	6 186	5 907	4 185	1 320	16 350	14	7
2008-2009	40 861	3 746	2 326	6 456	6 067	4 384	1 341	16 518	13	10
2009-2010	43 131	4 038	2 494	6 992	6 375	4 685	1 402	17 111	12	22
2010-2011	45 599	4 288	2 735	7 705	6 844	4 917	1 466	17 603	15	26
2011-2012	48 880	4 729	2 954	8 982	7 370	5 197	1 500	18 112	16	20
2012-2013	54 306	5 007	3 542	10 166	8 222	5 638	1 628	20 062	18	23

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Source: Higher Education Council

7.2 Eğitim seviyesine göre öğretmen sayıları, 2000-2013

Number of teacher by level of education, 2000-2013

Öğretim yılı Educational year	Okul öncesi eğitim Pre - school education	İlkokul Primary school	Ortaokul Junior high school	İlköğretim Primary education	Ortaöğretim Secondary education
Erkek-Male					
2000/ 01	166	-	-	193 799	83 268
2001/ 02	302	-	-	208 233	86 317
2002/ 03	478	-	-	212 772	78 548
2003/ 04	694	-	-	211 527	83 835
2004/ 05	1 160	-	-	216 678	99 807
2005/ 06	1 167	-	-	207 223	108 195
2006/ 07	1 181	-	-	209 366	110 187
2007/ 08	1 218	-	-	223 406	111 958
2008/ 09	1 644	-	-	224 644	115 030
2009/ 10	2 069	-	-	232 948	120 174
2010/ 11	3 414	-	-	237 254	128 093
2011/ 12	2 954	-	-	238 854	134 153
2012/ 13	3 620	118 937	129 356	-	141 899
Kadın-Female					
2000/ 01	11 730	-	-	151 216	56 701
2001/ 02	13 993	-	-	164 454	58 567
2002/ 03	12 878	-	-	160 531	59 408
2003/ 04	16 817	-	-	172 643	63 941
2004/ 05	20 944	-	-	184 610	67 807
2005/ 06	19 743	-	-	182 636	77 122
2006/ 07	23 594	-	-	193 463	77 478
2007/ 08	24 683	-	-	222 046	79 083
2008/ 09	27 698	-	-	228 674	81 683
2009/ 10	40 647	-	-	252 729	86 688
2010/ 11	44 916	-	-	266 074	94 612
2011/ 12	52 929	-	-	276 998	101 661
2012/ 13	59 313	163 106	140 403	-	112 996

Kaynak: TÜİK, Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim

Source: TurkStat, National Education Statistics, Formal Education

7.3 Yaygın eğitim kurumuna göre öğretmen sayısı, 2008-2011

Number of teachers by training institutions, 2008-2011

Dönem Period	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
2008-2009			
Pratik kız sanat okulu(1) Practical art school for woman(1)	136	4	132
Olgunlaşma enstitüsü(1) Maturation institute(1)	429	67	362
Mesleki eğitim merkezi Vocational training center	4 480	3 640	840
Halk eğitim merkezi Public education center	4 840	2 669	2 171
Motorlu Taşıt Sürücü Kursu Drivers courses for motor vehicles	17 198	13 946	3 252
Özel dersaneler Private education institutions	50 432	27 640	22 792
2009-2010			
Pratik kız sanat okulu(1) Practical art school for woman(1)	111	4	107
Olgunlaşma enstitüsü(1) Maturation institute(1)	535	33	502
Mesleki eğitim merkezi Vocational training center	4 470	3 620	850
Halk eğitim merkezi Public education center	6 257	3 572	2 685
Motorlu Taşıt Sürücü Kursu Drivers courses for motor vehicles	20 040	15 809	4 231
Özel dersaneler Private education institutions	50 209	28 060	22 149
2010-2011			
Pratik kız sanat okulu(1) Practical art school for woman(1)	109	103	6
Olgunlaşma enstitüsü(1) Maturation institute(1)	521	490	31
Mesleki eğitim merkezi Vocational training center	4 450	850	3 600
Halk eğitim merkezi Public education center	6 298	2 707	3 591
Motorlu Taşıt Sürücü Kursu Drivers courses for motor vehicles	21 038	4 818	16 220
Özel dersaneler Private education institutions	50 163	22 105	28 058

Kaynak: TÜİK, Millî Eğitim İstatistikleri, Yaygın Eğitim

(1) Bağımsız okulların kadrolu öğretmen bilgilerini kapsar

Source: TurkStat, National Education Statistics, Non-Formal Education

(1) Includes the data on permanent staff teachers in independent schools.

7.4 Cinsiyete göre savcı, hakim sayısı ve oranı, 2000-2013

Number and proportion of public prosecutors and judges by sex, 2000-2013

Yıl Year	Cumhuriyet Savcısı- Public Prosecutor					Hâkim-Judge				
	Toplam Total	Erkek Male	(%)	Kadın Female	(%)	Toplam Total	Erkek Male	(%)	Kadın Female	(%)
2000	2 876	2 776	96.5	100	3.5	6 572	3 973	60.5	2 599	39.5
2001	3 049	2 938	96.4	111	3.6	5 899	4 225	71.6	1 674	28.4
2002	3 236	3 114	96.2	122	3.8	6 113	4 388	71.8	1 725	28.2
2003	3 299	3 169	96.1	130	3.9	6 217	4 473	71.9	1 744	28.1
2004	3 227	3 088	95.7	139	4.3	5 975	4 288	71.8	1 687	28.2
2005	3 169	3 039	95.9	130	4.1	5 976	4 284	71.7	1 692	28.3
2006	3 469	3 297	95.0	172	5.0	6 183	4 461	72.1	1 722	27.9
2007	3 822	3 607	94.4	215	5.6	7 076	5 081	71.8	1 995	28.2
2008	4 003	3 796	94.8	207	5.2	6 444	4 654	72.2	1 790	27.8
2009	4 071	3 826	94.0	245	6.0	6 609	4 700	71.1	1 909	28.9
2010	4 185	3 923	93.7	262	6.3	6 499	4 501	69.3	1 998	30.7
2011	4 381	4 046	92.4	335	7.6	7 604	5 046	66.4	2 558	33.6
2012	4 357	4 057	93.1	300	6.9	8 126	5 332	65.6	2 794	34.4
2013	4 686	4 375	93.4	311	6.6	8 904	5 672	63.7	3 232	36.3

Kaynak: Adalet Bakanlığı

Source: Ministry of Justice

7.5 Cinsiyete göre polis sayısı ve oranı, 2003-2013

Number and proportion of police officers by sex, 2003-2013

Yıl Year	Toplam Total	Erkek Male	(%)	Kadın Female	(%)
2003	171 328	162 551	94.9	8 777	5.1
2004	171 902	162 722	94.7	9 180	5.3
2005	175 044	165 510	94.6	9 534	5.4
2006	181 196	171 196	94.5	10 000	5.5
2007	187 510	177 099	94.4	10 411	5.6
2008	193 142	182 253	94.4	10 889	5.6
2009	204 376	192 810	94.3	11 566	5.7
2010	213 787	201 690	94.3	12 097	5.7
2011	228 419	215 714	94.4	12 705	5.6
2012	238 247	225 082	94.5	13 165	5.5
2013	246 764	233 228	94.5	13 536	5.5

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

Source: Turkish National Police

7.6 Gazete ve dergilerde çalışan personelin cinsiyete göre dağılımı, 2005-2012

Distribution of staff working for newspapers and magazines by sex, 2005-2012

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Yayın bölümü								
Publishing department								
Erkek-Males	19838	23574	29010	28745	28497	30484	33128	35907
Kadın-Females	9090	10098	14265	14044	15964	14992	17592	18891
Cinsiyet oranı-sex ratio	218	233	203	205	179	203	188	190
Basım ve dağıtım bölümü								
Printing and distribution department								
Erkek-Males	7665	6834	8565	8344	11727	12274	12530	10300
Kadın-Females	1462	1211	1204	1317	1771	1920	1543	2052
Cinsiyet oranı-sex ratio	524	564	711	634	662	639	812	502

Kaynak: TÜİK, Medya Araştırması

Source: TurkStat, Media Research

7.7 Cinsiyete göre büyükelçi sayısı ve oranı, 2000-2013

Number and proportion of ambassadors by sex, 2000-2013

Yıl Year	Toplam Total	Erkek Male	(%)	Kadın Female	(%)
2000	174	166	95.4	8	4.6
2001	194	182	93.8	12	6.2
2002	202	188	93.1	14	6.9
2003	193	178	92.2	15	7.8
2004	188	170	90.4	18	9.6
2005	199	180	90.5	19	9.5
2006	193	174	90.2	19	9.8
2007	160	145	90.6	15	9.4
2008	157	140	89.2	17	10.8
2009	157	140	89.2	17	10.8
2010	190	169	88.9	21	11.1
2011	193	170	88.1	23	11.9
2012	189	167	88.4	22	11.6
2013	214	188	87.9	26	12.1

Kaynak: Dışişleri Bakanlığı

Source: Ministry of Foreign Affairs

7.8 Cinsiyete göre üst düzey memur ve personel sayıları, 2008-2013

High level civil servants and contract officers by sex, 2008-2013

Üst düzey memur sayısı						Üst düzey personel sayısı					
Number of high level civil servants						Number of high level contract officers					
Yıl	Year	Toplam	Erkek	Kadın			Toplam	Erkek	Kadın		
		Total	Male	%	Female	%	Total	Male	%	Female	%
2008		5 512	5 032	91.3	480	8.7	6 484	5 837	90.	647	10.0
2009		5 555	5 040	90.7	515	9.3	6 628	5 930	89.5	698	10.5
2010		5 146	4 668	90.7	478	9.3	5 703	5 115	89.7	588	10.3
2011		4 797	4 351	90.7	446	9.3	5 612	5 042	89.8	570	10.2
2012		5 856	5 292	90.4	564	9.6	6 692	6 012	89.8	680	10.2
2013		6 408	5 810	90.7	598	9.3	7 266	6 551	90.2	715	9.8

Kaynak: Devlet Personel Başkanlığı

Source: State Personnel Presidency

7.9 Cinsiyete göre rektör sayısı ve oranı, 2011

Number and proportion of the rector of universities by sex, 2011

	Toplam Total	Erkek Male	(%)	Kadın Female	(%)
Toplam - Total	162	153	94.4	9	5.6
Devlet üniversitesi State university	103	98	95.1	5	4.9
Vakıf üniversitesi Private university	59	55	93.2	4	6.8

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu

Source: The Council of Higher Education

7.10 Cinsiyete göre Merkez Bankası meclis üye sayısı, 2000-2013

Number of council members of the Central Bank, 2000-2013

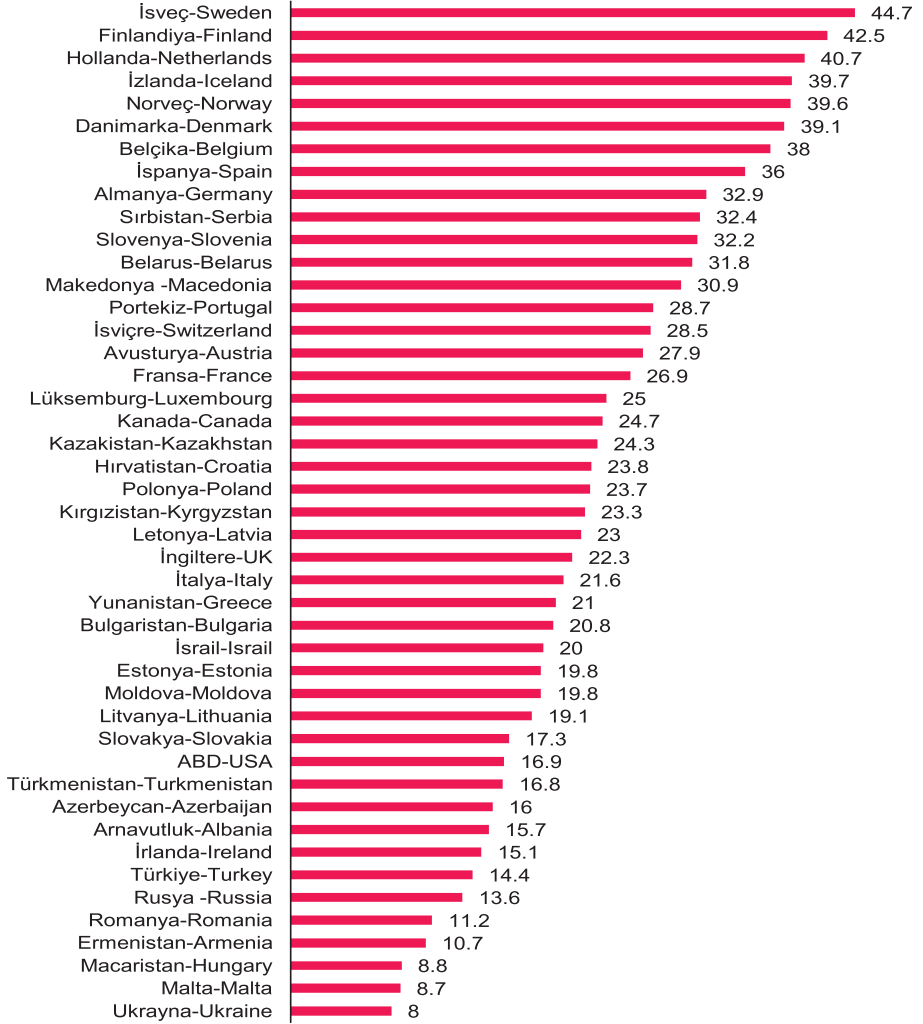
Yıl Year	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
2000	7	6	1
2001	7	6	1
2002	7	6	1
2003	7	6	1
2004	7	6	1
2005	7	7	0
2006	7	7	0
2007	7	7	0
2008	6	6	0
2009	7	7	0
2010	7	7	0
2011	7	7	0
2012	7	7	0
2013	7	7	0

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Source: Central Bank of Republic of Turkey

8.1 Seçilmiş ülkelere göre kadın milletvekili oranı, 2012

Proportion of female deputies by selected countries, 2012

Kaynak: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu Veri tabanı

Source: UNECE Statistical Database,

Not: Yıl ortası verileridir.

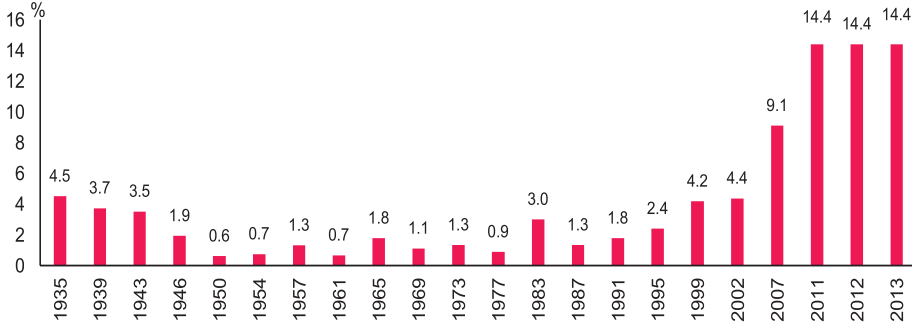
Note: Mid year data.

Seçilmiş 45 ülkeye göre parlamentoda kadın milletvekili oranı en yüksek olan ülke İsveç'tir (%44,7). Türkiye'de kadın milletvekili oranı %14,4'tür.

Among selected 45 countries, Sweden has the highest proportion of female deputies with 44.7%. This proportion is the 14.4% in Turkey.

8.2 Kadın milletvekili oranı, 1935-2013

Proportion of female deputies, 1935-2013

Kaynak: Türkiye Büyük Millet Meclisi

Source: The Grand National Assembly of Turkey

Kadınlar siyasi alanda erkeklere göre çok daha az katılım göstermektedir. 1935 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisindeki kadın milletvekili oranı %4,5 iken 2013 yılında kadın milletvekili oranı %14,4'e yükselmiştir.

Females participate in political area less often than males. While the proportion of female deputies was 4.5% in the Grand National Assembly of Turkey in 1935, this proportion has increased to 14.4% in 2013.

8.1 Cinsiyete göre bakan sayısı, 1980-2013

Number of ministers by sex, 1980-2013

Yıl-Year	Toplam-Total	Erkek-Male	Kadın-Female
1980	29	29	0
1990	31	30	1
1995	34	32	2
2000	36	36	0
2001	36	36	0
2002	25	24	1
2003	22	21	1
2004	22	21	1
2005	22	21	1
2006	22	21	1
2007	24	23	1
2009	24	22	2
2010	24	22	2
2011	25	24	1
2012	25	24	1
2013	25	24	1

Kaynak: Türkiye Büyük Millet Meclisi

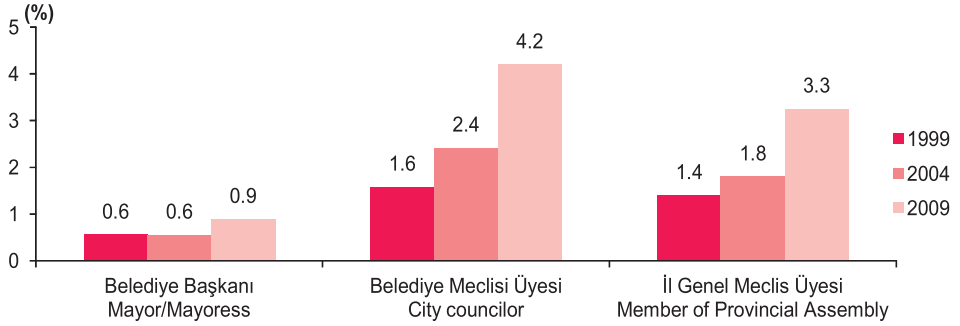
Source: The Grand National Assembly of Turkey

2013 yılında bakan sayısı 25 olup bunların sadece 1'i kadındır.

The total number of ministers is 25 and just 1 of them is a female in 2013.

8.3 Yerel yönetimlerdeki kadın oranı, 1999-2009

Proportion of females in local governments, 1999-2009

Kaynak: İçişleri Bakanlığı

Source: The Ministry of Interior

Siyasi yaşama katılımında ilk adım olarak değerlendirilebilecek olan yerel yönetimlerdeki kadın katılımı oldukça düşük düzeydedir. Yerel yönetimlere seçilen kadın oranında çok az bir artış görülmektedir.

The representation of females in local administrations, which can be regarded as a first step for participation in political life is very low. There has been a small increase in the proportion of females elected for local government.

8.1 Seçim yılı ve cinsiyete göre milletvekili sayısı ve oranı, 1935-2013

Number and proportion of deputies by the election year and sex, 1935-2013

Seçim yılı Election year	Toplam Total	Erkek Male	(%)	Kadın Female	(%)
1935	399	381	95.5	18	4.5
1939	429	413	96.3	16	3.7
1943	455	439	96.5	16	3.5
1946	465	456	98.1	9	1.9
1950	487	484	99.4	3	0.6
1954	541	537	99.3	4	0.7
1957	610	602	98.7	8	1.3
1961	450	447	99.3	3	0.7
1965	450	442	98.2	8	1.8
1969	450	445	98.9	5	1.1
1973	450	444	98.7	6	1.3
1977	450	446	99.1	4	0.9
1983	399	387	97.0	12	3.0
1987	450	444	98.7	6	1.3
1991	450	442	98.2	8	1.8
1995	550	537	97.6	13	2.4
1999	550	527	95.8	23	4.2
2002	550	526	95.6	24	4.4
2007	550	500	90.9	50	9.1
2011	550	471	85.6	79	14.4
2012	548	469	85.6	79	14.4
2013	548	469	85.6	79	14.4

Kaynak: Türkiye Büyük Millet Meclisi

* Yıl sonu itibarıyla.

Source: The Grand National Assembly of Turkey

* Refers to end of the year

8.2 Cinsiyete göre bakan sayısı, 1980-2013

Number of ministers by sex, 1980-2013

Yıl Year	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
1980	29	29	0
1990	31	30	1
1995	34	32	2
2000	36	36	0
2001	36	36	0
2002	25	24	1
2003	22	21	1
2004	22	21	1
2005	22	21	1
2006	22	21	1
2007	24	23	1
2009	24	22	2
2010	24	22	2
2011	25	24	1
2012	25	24	1
2013	25	24	1

Kaynak: Türkiye Büyük Millet Meclisi

Source: The Grand National Assembly of Turkey

8.3 Seçim yılı ve cinsiyete göre yerel yönetimlerdeki kişi sayısı ve oranı, 1999,2004,2009

Number of persons and proportion in local governments by the election year and sex, 1999,2004,2009

	Toplam Total	Erkek Male	(%)	Kadın Female	(%)
1999					
Belediye Başkanı Mayor/Mayoress	3 215	3 197	99.4	18	0.6
Belediye Meclisi Üyesi City councilor	34 084	33 543	98.4	541	1.6
İl Genel Meclis Üyesi Member of provincial assembly	3 122	3 078	98.6	44	1.4
2004					
Belediye Başkanı Mayor/Mayoress	3 225	3 207	99.4	18	0.6
Belediye Meclisi Üyesi City councilor	34 477	33 643	97.6	834	2.4
İl Genel Meclis Üyesi Member of provincial assembly	3 208	3 150	98.2	58	1.8
2009					
Belediye Başkanı Mayor/Mayoress	2 948	2 921	99.1	27	0.9
Belediye Meclisi Üyesi City councilor	31 790	30 450	95.8	1 340	4.2
İl Genel Meclis Üyesi Member of provincial assembly	3 379	3 269	96.7	110	3.3

Kaynak: İçişleri Bakanlığı, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Source: Ministry of Interior, General Directorate of Local Authorities

8.4 OECD ülkelerinde cinsiyete göre bakan oranı, 2005,2012

Proportion of ministers at OECD country by sex, 2005,2012

Ülke Country	Yıl-Year			
	2005		2012	
	Erkek Male	Kadın Female	Erkek Male	Kadın Female
Norveç - Norway	55.6	44.4	47.4	52.6
İsveç - Sweden	47.6	52.4	47.8	52.2
Finlandiya - Finland	52.9	47.1	50.0	50.0
İzlanda - Iceland	72.7	27.3	50.0	50.0
Avusturya - Austria	64.7	35.3	53.8	46.2
İsviçre - Switzerland	85.7	14.3	57.1	42.9
Belçika - Belgium	78.6	21.4	58.3	41.7
Danimarka - Denmark	66.7	33.3	60.9	39.1
Almanya - Germany	57.1	42.9	66.7	33.3
Hollanda - Netherlands	64.0	36.0	66.7	33.3
İspanya - Spain	50.0	50.0	69.2	30.8
Yeni Zelanda - New Zealand	76.9	23.1	71.4	28.6
A.B.D. - United States	85.7	14.3	72.7	27.3
Kanada - Canada	76.9	23.1	73.1	26.9
Lüksemburg - Luxembourg	85.7	14.3	73.3	26.7
Polonya - Poland	94.1	5.9	77.8	22.2
Meksika - Mexico	90.6	9.4	78.9	21.1
Fransa - France	82.4	17.6	79.2	20.8
Avustralya - Australia	80.0	20.0	79.3	20.7
Şili - Chile	83.3	16.7	81.8	18.2
Portekiz - Portugal	83.3	16.7	81.8	18.2
Birleşik Krallık - United Kingdom	71.4	28.6	82.8	17.2
İtalya - Italy	91.7	8.3	83.3	16.7
İrlanda - Ireland	78.6	21.4	85.7	14.3
Slovak Cumhuriyeti - Slovak Republic			85.7	14.3
Çek Cumhuriyeti - Czech Republic	88.9	11.1	86.7	13.3
Japonya - Japan	87.5	12.5	88.2	11.8
Kore - Korea	94.4	5.6	88.9	11.1
İsrail - Israel	83.3	16.7	89.7	10.3
Macaristan - Hungary	88.2	11.8	90.0	10.0
Estonya - Estonia	84.6	15.4	91.7	8.3
Slovenya - Slovenia	93.7	6.3	92.3	7.7
Yunanistan - Greece	94.4	5.6	94.4	5.6
Türkiye - Turkey	95.7	4.3	96.0	4.0

Kaynak: Government at a Glance 2013, OECD

Source: Government at a Glance 2013, OECD

İlgili bilgilere ulaşmak için ...
To reach the related information ...

Ürün Tanımı/ Ortamı	Var Available	Yok Not available	Nitelikleri - Properties		Product description/Media
			İçerik Content	Biçim Format	
Haber Bülteni: Konu ile ilgili güncel bilgilere TÜİK web sayfasında " Haber Bültenleri " başlığından ulaşabilirsiniz. Haber bültenleri, "Ulusal Veri Yayımlama Takvimi" nde belirtilen açıklanma periyodunda yayımlanmaktadır.	√		Metin Tablo Grafik Harita Text Table Graphic Map	Kağıt Paper MS-Excel MS-Word PDF HTML	Press Releases: The latest press releases including the most recent data and previous press releases can be reached from the heading of " Press Releases ". Press Releases are published by the period of the announcement in the " National Data Release Calendar ".
Yayın: İlgili e-yayınları TÜİK web sayfasında " Yayınlar " bölümünden indirebilir ya da basılı yayınları bilgi satış bölümünden talep edebilirsiniz. Yayın içeriklerine ait özet bilgiye web sayfasında yer alan " Yayınlar " bölümü ile " TÜİK Veriye Erişim ve Yayın Katoloğu "ndan ulaşabilirsiniz.	√		Metin Tablo Grafik Harita Text Table Graphic Map	Kağıt Paper CD-ROM PDF	Publication: You can download the related e-publications in the TurkStat web page from the " Publications " topics or request them from selling information department. You can reach the summary information about contents of publications at the " Publications " section of web site and " TurkStat Data Access and Publication Catalogue ".
Tablo: Konu ile ilgili özet ve ayrıntılı tablolara, TÜİK web sayfasında " Konularına Göre İstatistikler " başlığı altındaki " İstatistiksel Tablolar " alt başlığından ulaşabilirsiniz.	√		Tablo Table	Excel	Table: You can reach the summary and detailed tables on " Statistical Tables " from " Statistics by Theme " of TurkStat web site.
Veri tabanı: Konu ile ilgili ayrıntılı bilgilere, TÜİK web sayfasında " Veri Tabanları " başlığından ya da " Konularına Göre İstatistikler " başlığı altındaki " Dinamik Sorgulama " alt başlığından ulaşabilirsiniz.		√	Tablo Table	Excel PDF HTML	Database: You can reach the detailed data on " Databases " or " Dynamic Search " from " Statistics by theme " topics of TurkStat web site.
Mikro veri: Mikro veri CD'leri; her bir istatistik biriminin, gizlilik ilkelerinin elverdiği çerçevede yer verilen bilgileri içerir. Mikro verileri, TÜİK'le karşılıklı protokol yaparak sağlayabilirsiniz.		√	Veri Tablo Data Table	CD-ROM ASCII DBASE	Micro data: Micro data CDs contain each statistical unit's information permitted according to privacy principles. Microdata are provided to users by bilateral protocol with Turkstat.
İstatistik Bilgi Hattı: Genel bilgilere erişim için, + 90 312 410 0 410 santral numarası çevrilerek, 8 numarasını tuşlayabilirsiniz. Daha sonra yönlendirmeler sonucunda, istediğiniz konuyla ilgili (1, 2, 3, 4, 5, 6) tuşlardan birine basarak gerekli bilgileri alabilirsiniz.	√		Özet bilgi Summary information	Sesli Yanıt Sistemi Voice Response System	Statistics Information Line: For general access to information, you can dial 8 after the central number + 90 312 410 0 410. As a result of referrals, you can get information by dialling (1, 2, 3, 4, 5, 6) according to the subject you want.
Mobil Telefon: Konunun güncel bilgilerine ulaşmak için; Servis Bilgi Hattından Turkcell, Avea, Vodafone hatlı cep telefonu kullanıcıları iseniz ücretli (kontör değerli) yararlanabilirsiniz. 3737 'ye kısa mesaj göndererek çeşitli konu ve içerikteki bilgileri öğrenebilirsiniz.	√		Özet bilgi Summary information	Kısa Mesaj Servisi SMS	Mobile Phone: To get current information about the subject; you can get paid information from Service Information Line of Turkcell, Avea, Vodafone's mobile phone line (top-up value). You can learn a variety of subjects and content information by sending a text message to " 3737 ".
TRT-Telegün Sayfası: Güncel özet bilgilere haber bülteni yayımlama takvimine paralel olarak TRT Telegün (Sayfa: 590) yayınından ulaşabilirsiniz.	√		Özet bilgi Summary information	Teleteks Teletext	TRT-Telegun Page: You can reach the recent summary information from TRT Telegun broadcasting according to national data release calendar: Page: 590